

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу

На правах рукопису

КОРСУН АННА ОЛЕКСАНДРІВНА

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ КНР В УКРАЇНІ

Спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Освітньо-професійна програма: Міжнародна інформація та суспільні комунікації

Робота на здобуття освітнього ступеня «Магістр»

Науковий керівник:

ФЕДОНЮК СЕРГІЙ ВАЛЕНТИНОВИЧ

кандидат географічних наук,

доцент кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу

ВНУ імені Лесі Українки

РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАХИСТУ

Протокол № ____
засідання кафедри міжнародних
комунікацій та політичного аналізу
від ____ 2024 р.

Завідувач кафедри
_____ Є. Вознюк

Луцьк – 2024

АНОТАЦІЯ

Корсун А. О. Особливості формування іміджу КНР в Україні.

Кваліфікаційна робота на правах рукопису. Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньо-професійна програма «Міжнародна інформація та суспільні комунікації». Волинський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк, 2024. 136 с. укр.

Магістерська робота присвячена дослідженню формування іміджу Китайської Народної Республіки (КНР) в українському суспільстві, його динаміці та ключовим факторам, що впливають на зміну сприйняття КНР в Україні. Актуальність роботи зумовлена зростанням міжнародного впливу КНР, зміною його стратегій та необхідністю розуміння особливостей сприйняття цієї країни на локальному рівні. Дослідження охоплює ретроспективний аналіз китайсько-українських відносин, методологічні підходи до вивчення іміджу держави, а також вивчення специфіки риторики китайського керівництва щодо України у період із 2021 до 2024 року.

У роботі ми застосували методи семантичного аналізу для визначення концептуальних та комунікативних особливостей формування іміджу КНР у різних регіонах світу, зокрема в Україні. Наукова новизна дослідження полягає у встановленні ключових елементів китайської риторики та прихованих мотивів, що впливають на сприйняття КНР в Україні, а також у виявленні відмінностей у підходах західних та китайських дослідників до розгляду іміджу держави. Практичне значення результатів полягає у можливості використання отриманих висновків у сфері міжнародних відносин та у розробці рекомендацій для українських органів державної влади щодо налагодження співпраці з КНР, а також академічних досліджень.

Основні результати дослідження демонструють значущість рефлексії у формуванні іміджу КНР в Україні. До початку повномасштабного вторгнення Росії відносини між Україною та Китаєм базувалися на стратегічному партнерстві й економічній співпраці. Після вторгнення Китай обрав нейтральну позицію, застосовуючи евфемістичні формулювання для підкреслення миротворчої ролі, що дозволяє йому уникати однозначної оцінки подій, зберігаючи стабільні відносини з ключовими економічними партнерами та уникаючи міжнародного тиску й санкцій.

Рис. – 29, бібліогр. – 53, додатки – 5.

Ключові слова: імідж, бренд, брендинг, КНР, рефлексивний імідж, імідж держави, китайсько-українські відносини, імідж в умовах міжнародних конфліктів.

ABSTRACT

Korsun A. O. Features of the Image Formation of the People's Republic of China in Ukraine.

Manuscript, specialty 291 «International Relations, Public Communications, and Regional Studies», Educational and Professional Program «International Information and Public Communications». Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, 2024. 136 p. Ukrainian.

The master's thesis is dedicated to studying the formation of the image of the People's Republic of China (PRC) within Ukrainian society, focusing on its dynamics and the key factors influencing the perception of the PRC in Ukraine. The relevance of the research lies in the growing international influence of the PRC, the shifts in its strategies, and the need to understand the specific characteristics of its perception on a local level. The study includes a retrospective analysis of Sino-Ukrainian relations, methodological approaches to examining the image of a state, and an analysis of the rhetoric used by Chinese leadership concerning Ukraine from 2021 to 2024.

The research employs semantic analysis methods to identify the conceptual and communicative characteristics of the PRC's image formation in various global regions, particularly in Ukraine. The scientific novelty of the research lies in identifying key elements of Chinese rhetoric and underlying motives that influence the perception of the PRC in Ukraine, as well as in highlighting the differences in approaches taken by Western and Chinese scholars when addressing state image. The practical significance of the results lies in the potential application of the findings in the field of international relations, providing recommendations for Ukrainian state authorities on establishing cooperation with the PRC, as well as supporting academic studies.

The main findings of the research illustrate the importance of reflection in shaping the PRC's image in Ukraine. Prior to the large-scale Russian invasion, relations between Ukraine and China were based on strategic partnership and economic cooperation. Following the invasion, China adopted a neutral stance, using euphemistic expressions to emphasize a peacemaking role, thus avoiding clear judgments on events, maintaining stable relations with key economic partners, and evading international pressure and sanctions.

Fig. – 29, references – 53, Appendix – 5.

Keywords: image, brand, branding, PRC, reflective image, state image, Sino-Ukrainian relations, image in international conflicts.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНА ОСНОВА ДОСЛІДЖЕННЯ	7
1.1. Контекст дослідження.....	7
1.2. Огляд літератури.....	8
1.3. Методологія дослідження.....	9
РОЗДІЛ 2. ІМІДЖ КНР: СПРИЙНЯТТЯ У СВІТІ.....	11
2.1. Поняття іміджу держави. Особливості його формування.....	11
2.2. Інтерпретація іміджу КНР в міжнародному контексті.....	16
РОЗДІЛ 3. РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКИХ ВІДНОСИН.....	22
3.1. Співпраця КНР та України (1991–2019).....	22
3.2. Відносини в період коронавірусної пандемії.....	26
3.3. Відносини після повномасштабного вторгнення РФ в Україну.....	30
РОЗДІЛ 4. СПРИЙНЯТТЯ УКРАЇНИ В МЕСЕДЖАХ КЕРІВНИЦТВА КНР.....	36
4.1. В контексті пандемії коронавірусу.....	36
4.2. Під час повномасштабного вторгнення.....	39
4.3. В умовах ескалації конфлікту.....	42
4.4. Реакція на десятий рік війни.....	45
ВИСНОВКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	53
ДОДАТКИ.....	59

ВСТУП

Актуальність. Імідж держави – це інструмент її позиціонування на міжнародній арені, спосіб заявити про себе й привернути увагу. Китайська Народна Республіка, як сильний, але непостійний гравець, постійно змінює свої стратегії. Актуальність роботи зростає в контексті того, що Україна орієнтується на ЄС, що певною мірою знижує інтерес до КНР як партнера.

Метою магістерської роботи є дослідження динаміки іміджу КНР в Україні. Для реалізації поставленої мети ми виділили такі завдання:

- розглянути концептуальне поле поняття «імідж держави»;
- проаналізувати ретроспективні відносини України та КНР;
- з'ясувати, як змінився імідж КНР в Україні з 1991 р. до сьогодні;
- простежити динаміку розвитку зміни іміджу КНР під час російсько-української війни.

Об'єктом дослідження є імідж КНР, а **предметом** – особливості його формування в Україні.

Практична значущість отриманих результатів. Практичне значення отриманих результатів магістерської роботи полягає в тому, що матеріали дослідження можуть стати основою для подальших наукових досліджень студентів, а також можуть бути використані у навчальному процесі при викладанні таких освітніх компонентів як: «Міжкультурні комунікації», «Міжнародна інформація та суспільні комунікації», «Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах», «Зовнішньополітичні комунікативні технології». (результати дослідження допомагають спрогнозувати подальший розвиток подій, пов'язаних зі зміною динаміки в українсько-китайських відносинах). Результати магістерської роботи можуть бути використані для побудови стратегічної комунікації, аналізу інформаційної політики КНР, а також прогнозування розвитку подальшої співпраці між країнами.

Наукова новизна дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та практичному вирішенні комплексу питань, пов'язаних із особливостями формування й просування іміджу КНР в Україні.

У процесі виконання кваліфікаційної роботи ми використали теоретичні й емпіричні **методи**. Методологічною основою роботи є системний підхід, який дозволяє розглянути імідж держави як сукупність взаємозв'язків. Метод ретроспективного аналізу дав змогу дослідити тенденції розвитку іміджу КНР з часу здобуття незалежності України. Методи аналізу, синтезу, дедукції та індукції дали змогу ґрунтовно проаналізувати окреслене коло проблем і зробити обґрунтовані висновки. Стосовно емпіричних методів, у роботі використані методи семантичного та лінійного аналізу. Основні результати дослідження підкреслюють, що імідж КНР в Україні залежить від того, як КНР сприймає Україну. До повномасштабного вторгнення Росії відносини між Україною та Китаєм будувалися на основі стратегічного партнерства та економічної співпраці. Після початку вторгнення Китай зайняв нейтральну позицію, використовуючи обережні формулювання для акцентування своєї ролі як миротворця, що дозволяє йому уникати чітких оцінок подій, підтримувати стабільні відносини з основними економічними партнерами та уникати міжнародного тиску та санкцій.

У роботі ми використали нормативно-правові документи, праці вітчизняних і закордонних дослідників, зокрема китайських фахівців; статистичні дані, збірки наукових праць. Матеріали магістерської роботи були апробовані в III Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Актуальні проблеми міжнародних відносин і регіональних досліджень» (Луцьк, 2023, с. 236-238) та збірнику матеріалів інтернет-конференції «Стратегічні комунікації в контексті безпекової політики: європейські і глобальні рівні» (Луцьк, 2024, с. 42-45).

Структура роботи. Магістерська робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел (53). Загальний обсяг – 137 стор., з них додатки 60 – 137 стор.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНА ОСНОВА ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1. Контекст дослідження

Для Китаю, який відіграє дедалі більшу роль на міжнародній арені, питання іміджу є особливо актуальним, оскільки воно впливає на формування зовнішньополітичних стратегій, економічних зв'язків та взаємодію з іншими державами.

Китай активно використовує широкий спектр дипломатичних, культурних та інформаційних інструментів для формування позитивного іміджу в різних регіонах світу. Сприйняття КНР є неоднозначним і варіюється залежно від країни, історичних передумов, а також від внутрішньополітичної ситуації в самому Китаї.

Міжнародна спільнота займає значне місце у свідомості китайського суспільства, а образ західних та сусідніх країн віддзеркалюється через призму внутрішньої політики Китаю, культурних особливостей та ідеологічних наративів. Водночас, Китай приділяє значну увагу тому, як його політика сприймається в країнах, що перебувають у стані геополітичних викликів. Зокрема, китайська дипломатія часто акцентує на своїй позиції щодо збереження стабільності, поваги до суверенітету та сприяння економічному розвитку як основних принципах співпраці.

Особливу увагу ми приділили аналізу сприйняття КНР в Україні. На тлі поточних глобальних і регіональних викликів цей аспект набуває важливого значення, бо відображає не лише політичні й економічні зв'язки між країнами, а й суспільні настрої та перспективи співпраці.

У цьому дослідженні ми концентруємо увагу на аналізі корпусу текстових документів, які стосуються китайсько-українських відносин, за період з 2021 по лютий 2024, щоб відстежити тенденцію змін у характері відносин між країнами під впливом повномасштабного вторгнення.

1.2. Огляд літератури

Імідж держави відіграє важливу роль у системі міжнародних відносин. Це поняття не тільки відображає, як країну бачать у світі, але й впливає на її політичну, економічну та культурну вагу на міжнародній арені. Значний внесок у вивчення іміджу держави зробили А. О. Хмель, А. В. Мещерякова, Чень Цзіньлун, І. А. Єремєєва, Л. І. Кормич і К. В. Савон. Їхні роботи розширили розуміння того, як формується образ країни та які чинники на нього впливають. Дослідження М. Околіка і М. Хуге підкреслює залежність державного іміджу від економічного стану, що є важливим аспектом у сучасній дипломатії. Ми відзначаємо роботу О. Ю. Чечеля, який доводить, що імідж країни має залежність від сприйняття нею інших держав.

Публічна дипломатія Китаю – важливий елемент зовнішньої стратегії, яка має на меті зміцнення позицій країни на міжнародній арені. Його дослідженням займалися К. Гамільтон, А. Олберг, А. Пейдж, К. Недопіл, Є Шулань та Ці Ялінь. Вони аналізували, якими саме методами та стратегіями Китай вибудовує свій вплив у світі – зокрема, через культурні, освітні, інформаційні та інвестиційні ініціативи. С. Каргман та М. Фрейтас вивчали, як китайські ініціативи впливають на конкретні регіони, такі як Кенія, Пакистан і Шрі-Ланка, що надає глибше розуміння регіонального впливу КНР.

Окремий інтерес викликають дослідження, присвячені відносинам між Китаєм і Україною. Цій темі приділили увагу Я. Якобовський, К. Нечипор, Чжен Цзіньшен, М. Яструбський і Ван Чжунцзюнь. Ми відзначаємо дослідження В. Головка, яке охоплює розвиток китайсько-українських відносин від часу здобуття Україною незалежності до травня 2022 року, а також монографію «Україна-Китай-25 років співробітництва: результати та перспективи. „Один пояс, один шлях”». Вони висвітлюють еволюцію політичних, економічних та культурних зв'язків між двома країнами.

1.3. Методологія дослідження

Для дослідження ми застосували системний підхід, який допоміг побачити імідж держави як складну структуру взаємозв'язаних елементів. Завдяки ретроспективному аналізу ми змогли прослідкувати, як розвивався імідж КНР з часу незалежності України, виявляючи головні тенденції цього процесу. Використання методів аналізу, синтезу, дедукції та індукції дозволило глибоко зануритись у тему, розглянути низку ключових проблем і прийти до обґрунтованих висновків.

Щоб детальніше зрозуміти торгівельні відносини між Китаєм та Україною, ми провели лінійний аналіз, спираючись на інформацію з ОЕС та Trade Map – провідних ресурсів для вивчення економічної статистики.

ОЕС (<https://oec.world/en>) пропонує доступ до економічного профілю Китаю, де є дані про зовнішню торгівлю, структуру експорту та імпорту, а також основних торгівельних партнерів КНР. Ця інформація подана у вигляді інтерактивних графіків і таблиць. Переглядаючи дані за різні роки, можна простежити, як змінювалось економічне становище Китаю на глобальній арені, що дозволяє глибше зрозуміти його вплив на світову економіку.

Ресурс Trade Map (<https://www.trademap.org/>) – інструмент для аналізу двосторонньої торгівлі між Україною і Китаєм. Цей сервіс дозволяє дослідникам і бізнесменам отримати актуальні дані щодо експорту й імпорту за категоріями, обсягами та країнами-партнерами. Можна оцінити торговельні потоки, побачити загальні тренди і отримати докладні статистичні дані.

Для аналізу іміджу КНР в Україні ми обрали метод семантичного аналізу, який дозволяє вивчати внутрішні тексти офіційних документів Китаю. Семантичний аналіз допомагає глибше зрозуміти, якими поняттями, метафорами та акцентами КНР характеризує свою присутність і свою політичну позицію стосовно російсько-української війни. Можна побачити, які акценти та символи Китай використовує для формування свого іміджу на міжнародній арені.

Внутрішні документи КНР демонструють, як Китай прагне представляти себе у світі, які наративи вважає ключовими для власної зовнішньої політики та якими методами формує сприйняття своєї держави. Ми дослідили, які теми або образи вони використовують для цього та виявили приховані змісти, які можуть не бути очевидними при поверхневому прочитанні.

У дослідженні ми описали результати семантичного аналізу корпусу текстових документів, які стосуються китайсько-українських відносин, за період з 2021 по лютий 2024, розміщені на веб-сайті «Дипломатія Китаю в нову еру» (<http://en.chinadiplomacy.org.cn/>), яка надає актуальні новини та інформацію, що стосується зовнішньої політики.

Для обробки інформації ми використали онлайн-інструмент для семантичного аналізу VoyantTools (<https://voyant-tools.org/>). Цей інструмент дозволяє виявляти найбільш вживані фрази та слова, визначати загальну кількість слів, а також формувати семантичне ядро тексту, включаючи всі значущі ключові слова та найбільш частотні словосполучення. Інструмент здатен генерувати хмари слів, створювати семантичні мережі, розділяти текст на часто вживані теми і відстежувати тренди, вказуючи, в якій частині документа найчастіше зустрічається певне слово.

РОЗДІЛ 2

ІМІДЖ КНР: СПРИЙНЯТТЯ У СВІТІ

2.1. Поняття іміджу держави. Особливості його формування

Імідж держави є елементом міжнародних відносин, що впливає на просування країни у сфері зовнішньої політики. Кожна держава розробляє власні стратегії зміцнення іміджу відповідно до національних пріоритетів та глобальних викликів.

Поняття «імідж держави» досі викликає дискусії серед політологів. Вчені надають різноманітні визначення. Наприклад, українські дослідники А. О. Хмель, А. В. Мещерякова пропонують таке пояснення: «Імідж – сукупність уявлень про країну» [13, с. 84]. Вчені не визначають конкретний перелік сфер суспільно-політичного життя, що впливають на формування міжнародного сприйняття держави, а також не конкретизують, чиї саме уявлення становлять основу державного іміджу, ми припускаємо, що йдеться про загальний суб'єктивний образ. Він формується в результаті сприйняття людьми як на глобальному рівні, так і в регіональних чи національних межах. Отже, державний імідж можна розглядати як комплексне відображення взаємодії політичних, економічних та соціокультурних факторів, які сприймаються різними групами суб'єктів міжнародних відносин на основі їх особистого досвіду, оцінки чи інтересів. Ми припускаємо, що одна з ключових характеристик – колективне, узагальнене мислення. Формування іміджу є результатом групової діяльності, а отже, він не може бути створений виключно однією особою.

Ми можемо погодитися з тим, що «імідж держави» частково формується через сприйняття різних соціальних груп, однак як показник він може бути недостатньо точним, якщо оцінювати його виключно на основі людських уявлень, адже країна походження респондентів, пропагандистські наративи, стереотипи, чутки можуть впливати на сприйняття.

Інше визначення пропонує український вчений О. Ю. Чечель. Він вважає, що імідж країни – це сукупність взаємозалежних характеристик її державної

системи (економічних, географічних, національних тощо), що впливає на соціально-економічні, політичні та культурні процеси [14, с. 83]. У нашій роботі ми послуговуємося твердженням Мартіна Околіка та Марка Хуге, стосовно того, що існує залежність сприйняття іміджу держави від її економічних показників [34]. В основі цього підходу – об'єктивні показники. В такому випадку «імідж держави» є індексом, який вказує на місце держави у міжнародній системі, відповідно до обраних показників.

На думку китайського дослідника Чень Цзіньлуна, національний імідж – це враження та оцінка, що склалися у свідомості міжнародної спільноти та громадян країни щодо історії та сучасної ситуації, а також національної поведінки та діяльності [46]. Особливість цього визначення полягає у зв'язку з історичним контекстом та актуальною політикою. З цього випливає, що імідж може змінюватись залежно від подій, що вказує на динамічність. Наприклад, агресивна політика або підтримка держави-агресора може стати причиною негативного іміджу, участь держави в міжнародних самітах, організаціях можуть вплинути на можливість державних акторів представити свою країну, що може впливати на позитивне сприйняття.

Представництво інформаційного офісу Держради КНР опублікувало: «Національний імідж – це загальне враження та оцінка суверенної країни щодо політичних, економічних, культурних, соціальних та інших аспектів країни є важливим змістом і концентрованим вираженням всеосяжної сили країни, особливо її м'якої сили» [49]. Тобто, термін «імідж держави» пов'язаний з концепцією «м'якої сили».

На думку професора Ці Яліня, формування державного іміджу відбувається через автостереотипи (власне сприйняття) та гетеростереотипи (оцінки інших країн), що формується через медіа, уряди та громадськість [47]. Отже, створення іміджу є інтерактивним процесом, що залучає точки зору різних акторів. Ми вважаємо, що під час аналізу іміджу доречно врахувати, який імідж держава формує, як він сприймається на міжнародній арені, а також імідж, що складається зовні.

Формуванню політичного іміджу притаманна рефлексивність. О. Ю. Чечель відзначає, що провідні країни досліджують громадську думку за кордоном, щоб своєчасно її коригувати та уникати негативних наслідків, уряди таких країн мають ефективні інформаційні та PR-служби, що створюють сприятливий фон для політичної та соціальної діяльності й забезпечують прозорість дій для громадськості [13, с. 84]. Отже, імідж країни формується на основі її сприйняття того, як вона представлена та оцінюється в інших державах. Ми припускаємо, що можна скласти уявлення про країну залежно від того, який образ вона буде навколо іншої країни, або як вона сприймає інші країни.

На сайті Інформаційного офісу Державної ради КНР схожа думка стосовно формування іміджу: «Основою іміджу є фактична могутність країни, і він визначається політикою, економікою, культурою та соціальними аспектами, часто поєднуючи раціональні та емоційні оцінки. Важливими також є відносини між громадянами та іноземною громадськістю, а також стандарти оцінки іміджу в медіа» [49]. Тобто, «м'яка сила» є важливою для формування позитивного іміджу, важливо враховувати репрезентацію в світових ЗМІ, бо вони формують громадську думку як на національному, так і на міжнародному рівні. Іншу точку зору відстоює китайська дослідниця Є Шулань, яка підкреслює важливість розвитку «жорсткої сили», гнучкого управління та створення дискурсу, що поєднує китайські та міжнародні цінності [51]. Ми вважаємо, що для побудови позитивного іміджу можна враховувати обидва підходи, залежно від того, як розглядається імідж: як суб'єктивне чи об'єктивне явище.

Разом із поняттям «імідж» також часто згадують про терміни «бренд» та «брендинг». Українська дослідниця О. В. Савенко вважає, що бренд – це символ, образ, і самодостатній інструмент, здатний створювати, змінювати та коригувати не лише «бачення» країни в міжкультурному комунікативному просторі, а й всю її ідентичність як окремого соціокультурного організму [10, с. 95]. Отже, бренд – культурний продукт, який є проявом «м'якої сили», сукупність асоціацій, що постають в уяві іноземців. Дослідниця відзначає, що бренд має вплив на громадян країни у сприйнятті себе. Ми можемо з цим не погодитись, тому що

«символи» та їх сприйняття можуть відрізнитись залежно від інформації, яку споживають особи, та їхнього місцезнаходження.

Бренд нації – це те, як країна або область позиціонує та рекламує себе як місце, яке люди можуть відвідати, в яке можуть інвестувати та в якому можуть створити хорошу репутацію завдяки якості товарів і послуг, а також привабливість [38]. Тобто, бренд – маркетингова кампанія держави, що має на меті підвищити інтерес світової спільноти до себе шляхом розвитку туризму та економіки.

Отже, на наш погляд, терміни «бренд держави» та «імідж держави» мають спільні риси, проте вони не тотожними. Серед відмінностей можна виділити різні сфери в контексті міжнародних відносин. «Бренд держави» зосереджений на сферах торгівлі та туризму і включає в себе систему символів і образів, не має кількісних показників. «Імідж держави» є більш широким і комплексним концептом, який відображає загальне сприйняття країни в міжнародному середовищі. Бренд є інструментом для покращення іміджу, привертає увагу міжнародних акторів, в той час як імідж може бути оцінений всередині країни. Серед спільного – мета, яка полягає в створенні привабливого образу країни. Обидва поняття мають зв'язок з концепцією «м'якої сили».

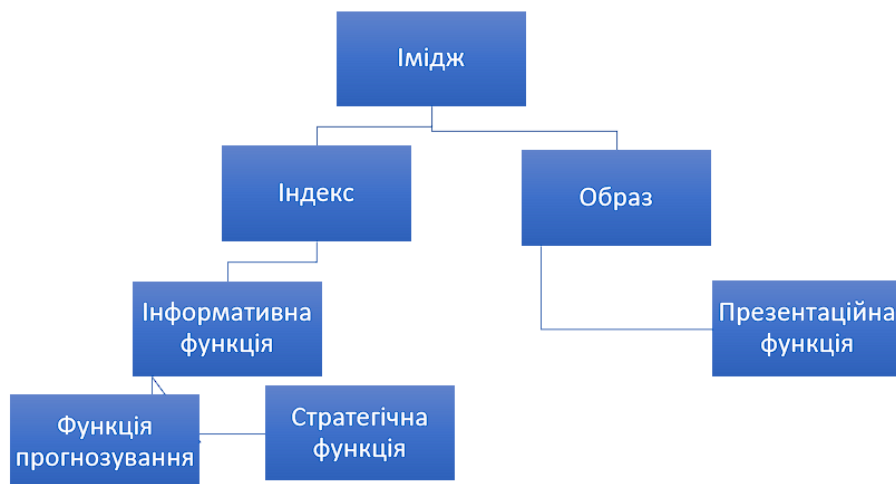
Брендинг держави – це процес створення, моніторингу й управління іміджем країни задля покращення її репутації серед визначеної міжнародної аудиторії [6]. Брендінг нації стосується стратегії країни, спрямованої на передачу образу за межі її кордонів для досягнення певних цілей. Це поняття пов'язане з існуванням «великого глобального ринку», де країни, міста та регіони конкурують між собою, щоб залучити найбільшу кількість туристів, інвесторів, споживачів, студентів, заходів тощо [37].

Тобто, імідж є результатом процесу брендингу, циклічного і багатоступеневого процесу.

На нашу думку, імідж можна сприйняти як індекс та як образ, відповідно у них будуть різні функції (рис. 2.1.). Як показник імідж виконує інформативну функцію в контексті міжнародних відносин. Він може бути використаний в

аналітичних дослідженнях, що спрямовані на розробку подальшої стратегії зовнішньої політики. На основі аналізу дослідник може зробити обґрунтовані висновки щодо міжнародної могутності країни, а також її позиції на глобальній арені. В рамках інформативної функції також можна виділити функцію прогнозування, яка дає змогу аналітикам передбачити, в якому напрямку буде рухатися імідж держави в майбутньому. Стратегічна функція іміджу, у свою чергу, дозволяє державам формулювати довгострокові стратегії для зміцнення своїх позицій у міжнародному середовищі.

Як символ імідж виконує презентаційну роль, адже відображає основні характеристики, досягнення, цінності та культурні особливості держави.

Рис. 2.1. Функції іміджу.

*Складено автором.

Національний імідж може бути як позитивним, так і негативним, і його формування є процесом, що потребує зусиль. Представники інформаційного офісу Держради КНР вважають, що контроль над формуванням державного іміджу забезпечує вплив у міжнародному суспільстві та конкурентні переваги, відображаючи позицію країни і впливаючи на її безпеку та розвиток. [49]. Тобто, позитивний імідж відкриває більше можливостей, дозволяючи країні впливати на інші держави, формуючи їхню політику відповідно до власних інтересів, включно з розповсюдженням власних цінностей та ідеології, що сприяє підвищенню політичної та економічної могутності. Він сприяє покращенню

національної безпеки, бо зміцнює позиції країни на міжнародній арені та забезпечує сприятливі умови для розвитку.

Китайський дослідник Чень Цзіньлун вважає: «Створення позитивного іміджу має велике значення для підвищення національного статусу, сприяння розвитку, захисту безпеки та посилення всебічної сили та міжнародної конкурентоспроможності» [46]. Ми можемо погодитись з тим, що формування позитивного іміджу є важливим для підвищення статусу держави. Це сприяє не лише розвитку економіки, але й зміцненню довіри та підтримки з боку партнерів, посиленню могутності, а також у підвищенні конкурентоспроможності, що дозволяє країні краще інтегруватися у глобальні процеси.

Чень Цзіньлун визначає 5 типів іміджу, що складають основу для визначення загального іміджу країни: економічний, політичний, культурний, соціальний, екологічний імідж [46]. Ми погоджуємося, що ці галузі важливі для формування іміджу. Припускаємо, що типи іміджу залежать від галузей, які впливають на розвиток країни, і можуть доповнюватися у відповідь на глобальні виклики. Наприклад, це може бути історичний, туристичний, науковий, медіа-імідж тощо. У міру розвитку суспільства виникають нові сфери, які також впливають на сприйняття іміджу країни.

2.2. Інтерпретація іміджу КНР в міжнародному контексті

Імідж Китайської Народної Республіки у світі є складним і суперечливим, відображаючи її зростаючий вплив. З одного боку, Китай демонструє успіхи в розвитку економіки та технологій. З іншого боку, його зовнішня політика та зростання впливу на різні регіони світу викликають настороженість і критику.

На офіційному сайті уряду КНР розміщена інформація, що високий рівень економічного розвитку, швидка урбанізація та зростаюча купівельна спроможність китайського середнього класу приваблюють іноземних інвесторів і компанії [46]. Ми припускаємо, що вищеперераховані умови сприяють поліпшенню економічного іміджу. З іншого боку, політичні системи та

принципи у Китаї і на Заході перебувають у протиріччі. Наприклад, через питання прав людини, геополітичні розбіжності, особливо щодо Тайваню та правової незалежності Гонконгу [19, 39].

Одним з інструментів економічного впливу Китаю є ініціатива «Один пояс, один шлях» (ОПОШ), запущена Китаєм у 2013 році. За даними The Green Finance & Development Center, у грудні 2023 року кількість країн, які приєдналися до ініціативи «Один пояс, один шлях», підписавши меморандум про взаєморозуміння з Китаєм, становить 151 [27]. Це свідчить про значний геополітичний та економічний вплив ініціативи у глобальному масштабі, багато з них бачать у Китаї партнера, який може допомогти вирішити проблеми інфраструктури та розвитку.

Критики зазначають, що «Один пояс, один шлях» використовує «боргову пастку» для посилення залежності від Китаю. К. Гамільтон та М. Ольберг стверджують, що ініціатива є «довершеним інструментом економічної політики, або, точніше, економічного шантажу» [1, 16]. Неспроможність виплатити борги може призвести до передачі Китаю управління об'єктами інфраструктури, як у випадку з портом Хамбангота в Шрі-Ланці [35, с. 21].

Через економічну залежність від ініціативи КПК може поширювати свої наративи. К. Гамільтон та М. Ольберг зазначають, що приєднання країн до ОПОШ дозволяє просувати альтернативний дискурс КПК на світовій арені, де Китай постає як лідер у глобальному розвитку, а політичні лідери, після підписання ОПОШ, зазвичай приймають мовні конструкції КПК, просуваючи її імідж [1, с. 141]. З одного боку, серед країн-учасниць ініціативи імідж КНР позитивний, з іншого боку, це легітимізує китайський дискурс і створює враження спільності інтересів та цінностей між Китаєм і країнами-учасницями.

Ми вважаємо, що одним із яскравих прикладів прояву «м'якої сили» КНР є Інститути Конфуція. Ці Ялінь зазначає, що «Інститути Конфуція формують імідж Китаю та поширюють його культуру, популяризуючи китайську мову та сприяючи культурному обміну через освіту та дипломатію» [47]. Інститути Конфуція – це інструмент «м'якої сили» для культурної дипломатії Китаю. Їх

діяльність охоплює як освітню, так і культурну функцію. Активність Інститутів Конфуція в Центральній та Східній Європі підкреслює стратегічний підхід Компартії Китаю (КПК) до розширення свого впливу в регіоні. К. Гамільтон та М. Ольберг мають припущення, що у країнах Центральної та Східної Європи, які часто виступають основною мішенню впливу КПК на європейському континенті, діє від одного до чотирьох «Інститутів Конфуція» в кожній, хоча загальна кількість закладів тут зросла із закриттям їх у Західній Європі [1, с. 260]. Тобто, в умовах посилення напруги між Китаєм і Західною Європою, що викликано політичними, економічними та безпековими факторами, КПК намагається зміцнити свої позиції в країнах, які можуть бути менш чутливими до критики з боку Китаю.

Попри зусилля КНР, що спрямовані на створення позитивного іміджу за допомогою культурної дипломатії, економічної співпраці та глобальних інформаційних ініціатив, важливим є питання того, як ці заходи сприймаються за кордоном (Додаток А).

За даними Pew Research Center, погляди на Китай серед американців погіршилися під час другого терміну Барака Обами, знову підвищилися при Дональді Трампі, але різко впали через торговельну війну 2018 року, пандемія COVID-19 спричинила подальше зростання негативу, досягнувши піку в 2020 році, станом на 2022, більшість американців мають несприятливе ставлення до Китаю через питання прав людини, співпрацю з Росією та інші фактори [31]. Ставлення американців до Китаю є відображенням взаємодії політичних, економічних та соціокультурних факторів.

Пандемія COVID-19 стала важливим фактором, що призвела до різкого зростання негативних поглядів на Китай. Результати Pew Research Centre показують, що негативні погляди на Китай у Південній Кореї різко під час пандемії COVID-19 [31]. Частина населення Південної Кореї звинувачували китайський уряд у неналежній реакції на епідемію, що посилювало сприйняття Китаю як ненадійного партнера, а також антикитайські настрої [39].

Негативні погляди японців на Китай залишаються переважно негативними протягом останнього десятиліття, з піком у 93% у 2013 році через напруженість у Східно-Китайському морі, від 2020 року близько половини японських дорослих висловлювали несприятливе ставлення до Китаю [31].

Негативні погляди на Китай досягли рекордних значень через COVID-19 у низці країн: Австралії, Канаді, Швеції, Філіппіни, Індії та Туреччини, тоді як у Бразилії, Мексиці та інших країнах ще зберігалися позитивні думки про Китай [31].

Ми припускаємо, що негативний імідж Китаю в країнах, які знаходяться в його геополітичному регіоні через геополітичні амбіції Китаю. З 2017 року Австралія зіткнулася з низкою торговельних суперечок з Китаєм. Китай запровадив мита на австралійський вугілля, ячмінь, яловичину та інші товари, що погіршило економічні відносини між країнами [15]. Канада відзначила погіршення відносин з Китаєм після арешту фінансового директора Huawei Менг Ваньчжоу, що викликало дипломатичний скандал [36]. Швеція зазнала негативного впливу від суперечок з Китаєм через свободу слова та права людини [39]. У Філіппінах, Індії відзначають зростання негативних оцінок пов'язане з геополітичними напруженнями та економічною конкуренцією. Філіппіни, наприклад, мають територіальні суперечки з Китаєм у Південно-Китайському морі, тоді як Індія зіштовхується з конфліктами на кордоні з Китаєм [33]. Отже, пандемія коронавірусу не була тригером, який різко погіршив імідж КНР, але він посилив негативне сприйняття, яке ґрунтується, в основному, через економічні суперечки, демократичні цінності та територіальні суперечки.

Дослідження Марка Вініція де Фрейтаса показує, що імідж Китаю в Африці, в основному, позитивний, завдяки китайським інвестиціям у регіон [32]. Китай продовжує бути важливим торговим партнером для Бразилії та Мексики, і позитивне сприйняття може бути пов'язане з економічними вигодами від співпраці [24]. Отже, ми відстежили, що в країнах, з якими КНР веде активну торгівлю, та у які КНР внесла значну кількість інвестицій, імідж позитивний.

За результатами дослідження китайські респонденти виявили бажання особисто взаємодіяти з країнами Заходу, незважаючи на зростаючу напруженість між Китаєм та більшістю західних націй [30]. Це підкреслює зростаючу глобалізацію та взаємозалежність економік. Інтерес до взаємодії може також бути зумовлений бажанням китайців дізнатися більше про західні культури, освіти та спосіб життя.

На думку китайських респондентів, США та Велика Британія – найпопулярніші напрямки для навчання за кордоном, найбільш ймовірно, що США та Японія можуть вступити у військовий конфлікт з Китаєм в найближчому десятилітті, тоді як конфлікти з союзниками США, такими як Німеччина, Франція та Канада, видаються малоімовірними [30]. Загальновідомо, що США та Велика Британія мають сильні академічні традиції та високі рейтинги університетів, що робить їх привабливими для студентів з усього світу, а також з КНР. Вороже ставлення підкреслює те, що США і Японія мають стратегічні інтереси в регіоні, зокрема у Південно-Китайському морі та навколо Тайваню, прав людини, технологій та впливу в регіоні. Водночас Німеччина, Франція та Канада не мають таких конфліктів з Китаєм, що може пояснити їх меншу ймовірність участі у військових конфліктах.

Росія розглядається як найбільш довірена та важлива країна для майбутнього Китаю, тоді як США та Японія вважаються найбільш ненадійними. [30]. Росія та Китай мають відносини, які охоплюють економіку, енергетику, військову співпрацю та політичну підтримку. Обидві країни поділяють інтереси в протистоянні західним санкціям і політичному тиску.

Як свідчить аналіз наукових підходів, вчені не мають універсального визначення терміну "імідж держави", оскільки дослідники фокусуються на різних аспектах цього явища. Західні дослідники, як правило, акцентують увагу на «твердій силі», включно з економічними, військовими та політичними показниками. Натомість, китайські дослідники надають перевагу «м'якій силі», підкреслюючи культурні, ідеологічні та соціальні чинники впливу.

Позитивний імідж є важливим показником могутності країни в міжнародному контексті, адже він забезпечує низку переваг: сприяє впізнаваності, розвитку дипломатичних зв'язків, підвищення відчуттю патріотичності та безпеки, сприяє посиленню могутності та науково-технічному розвитку, а також розповсюдження цінностей.

Отже, імідж КНР негативний в США, Канаді, Південній Кореї, Японії, Швеції, Австралії, Індії. До пандемії COVID-19 негативне сприйняття спостерігалось через історичні конфлікти, зокрема з Південною Кореєю, Філіппінами, Індією та Японією. Деякі демократичні країни Європи, Північної Америки критикують Китай за порушення прав людини, питання Тайваню та ситуацію в Південному Китайському морі. «Один пояс, один шлях» є інструментом побудови позитивного іміджу, проте ця ініціатива піддається критиці, оскільки змушує країни-учасниці приймати наративи Китаю.

РОЗДІЛ 3

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКИХ ВІДНОСИН

3.1 Співпраця КНР та України (1991–2019)

Китай став одним із ключових партнерів України в Азії, поступово посилюючи свою присутність в українській економіці та нарощуючи обсяги торгівлі. Нижче перераховані нормативно-правові акти та політичні дії, які на нашу думку, найбільше відображають розвиток іміджу КНР в Україні як економічного партнера.

27 грудня 1991 року Китай визнав незалежність України. Відповідно до нього Україна є відданою політиці «одного Китаю» [50]. К. Гамільтон та М. Ольберг вважають: «Практика бао тай [保台, «захищати Тайвань»] також чимдалі більше поширюється серед громадян інших країн. КПК, наприклад, вимагає, щоб іноземні співрозмовники повторювали усні зобов'язання щодо «політики одного Китаю», адже кожне повторення додає відчуття легітимності цієї політики» [1, с. 39]. Отже, Україна вимушена повторювати наратив КПК КНР, стосовно питання Тайваню, для легітимації цієї політики.

4 січня 1992 року Китай та Україна встановили дипломатичні відносини, підписавши Спільне комюніке про встановлення дипломатичних відносин між Україною і КНР [11]. В ньому описані основні принципи співпраці такі як: мирне співіснування, повага до суверенітету та територіальної цілісності одна одної, принципи невтручання.

У вересні та жовтні 2013 року Сі Цзіньпін запропонував великі ініціативи щодо спільного будівництва «Економічного поясу Шовкового шляху» та «Морського Шовкового шляху XXI століття». Ці дві спільно називаються ініціативою «Один пояс, один шлях» [52]. Стратегія «Економічного поясу Шовкового шляху» сприяє інтеграції Південно-Східної та Північно-Східної Азії з Європою, а «Морський економічний пояс 21-го століття» з'єднує Європу, Азію

та Африку, створюючи замкнуту мережу морського та сухопутного сполучення [52].

З листопада 2013 по лютий 2014 роках відбулась Революція Гідності, яка відіграла важливу роль для України. Юрій Пойта стверджує, що позиція Китаю була обережною і нейтральною, з повагою до принципів невтручання та поваги до територіальної цілісності, відповідно до вищезгаданих дипломатичних документів [23]. Західні аналітики вважають, що китайські чиновники та дослідники розглядали Революцію Гідності як інспіровану Заходом «кольорову революцію» і трактують Революцію Гідності як витіснення України з її природного балансуєчого положення між Росією та Заходом [26]. Тобто, можна побачити, що Китай використовує Революцію Гідності, щоб просувати антизахідні наративи, а також розповсюджує міф про «братні народи з Росією».

5 грудня 2013 року було підписано «Договір про дружбу і співробітництво між Україною і Китайською Народною Республікою» [9]. Це крок до посилення співпраці між КНР та Україною в рамках ОПОШ.

Дослідники US China Perception Monitor, припускають, що інтерес Китаю зумовлений географічним розташуванням України, а також підкреслюють її потенціал стати важливим транзитним вузлом в рамках ініціативи «Один пояс, один шлях» [44]. Отже, підписання договору свідчить про географічну важливість України для ініціативи Китаю, який прагне розширити свій вплив у Центрально-Східній Європі.

З 2017 року поглибилась співпраця в рамках ініціативи «Один пояс, один шлях». 17 січня 2017 року відбулась зустріч Президента П. О. Порошенка та голови КНР Сі Цзіньпіна, на якій останній підтвердив підтримку Китаєм територіальної цілісності України [50]. Це позитивно вплинуло на імідж КНР, що має своє відображення у розвитку торгівлі між двома країнами.

Китай є одним із найбільших торговельних партнерів України. Співпраця включає експорт української аграрної продукції, металургії та іншої сировини до Китаю, а також імпорт китайських товарів до України. На сайті Міністерства закордонних справ України зазначено, що у першому кварталі 2020 року обсяг

торгівлі України та Китаю становив 3.2 млрд. дол. США, обсяг експорту – 1,3 млрд. дол. США [5]. Обсяг експорту вказує на наявність стабільного попиту на українську продукцію в КНР. Такий рівень торговельно-економічних відносин може формувати позитивний імідж Китаю в Україні як стратегічного економічного партнера.

Китай є одним з найбільших імпортерів українського зерна, м'яса, соняшникової олії та інших сільськогосподарських продуктів (рис. 3.1).

Рис. 3.1. Експорт агропродовольчих товарів з України в Китай у період з 2004 по 2019 рр.

*Складено автором за: [15].

Рис. 3.1 демонструє поживлення експорту агропродовольчих товарів до Китаю з України починаючи з 2013 року, коли було підписано «Договір про дружбу і співробітництво між Україною і Китайською Народною Республікою». Ця торгівля мала тенденцію зростати. Найбільшим попитом користувались товари зернової культури, а найменшим – м'ясна продукція.

Про міцні економічні зв'язки свідчить експорт сировинних матеріалів (рис. 3.2).

Рис. 3.2. Експорт мінеральних та сировинних матеріалів з України в Китай у період з 2004 по 2019 рр.

*Складено автором за: [15].

Діаграма (рис. 3.2) показує, що найбільший попит був на руди, особливо у період з 2010 по 2014 рр. Дослідники припускають, що зацікавленість Китаю в українських матеріалах полягає у бажанні диверсифікувати джерела імпорту [26].

Продукція авіаційної та космічної галузей також була однією із основних у експорті (рис. 3.3).

Рис. 3.3. Експорт машинобудівної продукції з України в Китай у період з 2004 по 2019 рр.

*Складено автором за: [15].

На рис. 3.3 видно, що найбільший попит на механічні пристрої та запчастини він них. Різкий зліт попиту припадає на 2013 та 2017 роки, коли були підписані вищезазначені договори про співпрацю.

Україна імпортувала з Китаю широкий спектр товарів (рис. 3.4). Основні категорії імпорту включали: електроніку, текстиль, хімічні продукти, металургійну продукцію, автозапчастини та транспортні засоби [42].

Рис. 3.4. Імпорт України товарів з КНР у період з 2004 по 2019 рр.

* Складено автором за: [15].

Отже, на рис. 3.4 представлено, що впродовж цього періоду був загальний ріст попиту на китайські товари. У 2008 та 2014 роках помітне його зниження, ми припускаємо, що це пов'язано з кризовими ситуаціями, наприклад, економічна криза 2009 року та анексія Криму. Зріст попиту відбувся у 2009 та 2015 роках, що збіглося з підписанням меморандумів про співпрацю між країнами.

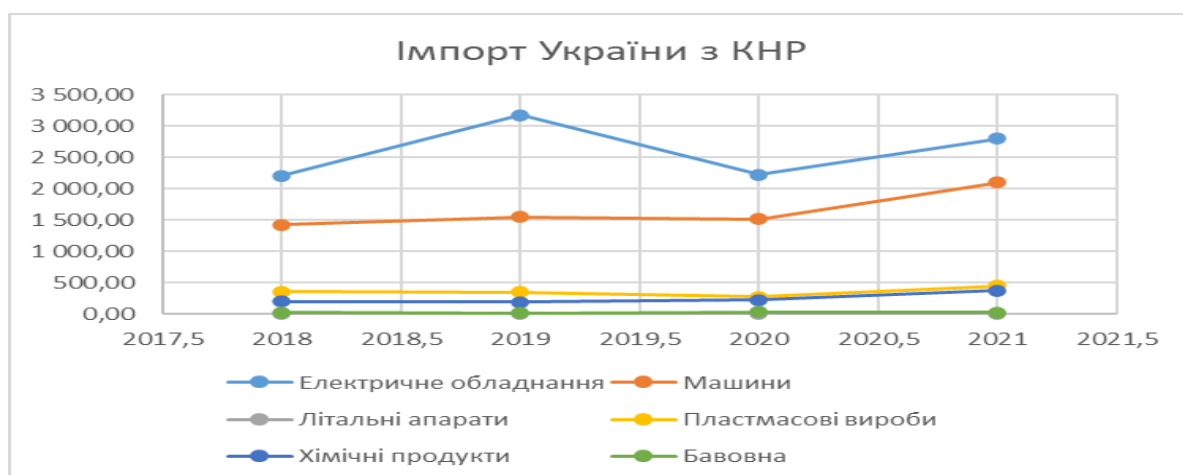
3.2. Відносини в період коронавірусної пандемії

Під час пандемії COVID-19 Україна та Китай стикнулися з новими викликами, що вимагали швидкої адаптації та взаємодії. Кризові умови призвели до посилення співпраці в галузях охорони здоров'я, економіки та гуманітарної допомоги.

Перша взаємодія між Україною та КНР після оголошення карантину у зв'язку з коронавірусом відбулася на 13 день, 24 березня 2020 року, під час відеоконференції українські та китайські офіційні особи обговорили стратегії боротьби з вірусом, акцентуючи на профілактиці, контролі за пацієнтами та симптоматичному лікуванні. У жовтні 2020 року відбулося четверте засідання підкомісії з медичного співробітництва, зосереджене на обміні досвідом у боротьбі з пандемією та співпраці в розробці вакцин [25], що дало початок дипломатичній та медичній співпраці для боротьби з пандемією COVID-19. Миттєва реакція уряду КНР на потребу у боротьбі з хворобою свідчить про те, що імідж Пекіну уже почав погіршуватись і уряд прагнув зберегти свій імідж, сформувати імідж актора, який здатний формувати глобальні ініціативи у сфері охорони здоров'я.

У 2020 році Китай експортував медичні товари на 8.3 млн. дол. США [20], що свідчить про зменшення довіри до КНР, погіршення його іміджу. У той же час Україна надавала перевагу експорту медичних товарів з країн Європи (Німеччина, Угорщина, Швейцарія та Велика Британія) [20]. У 2021 році експорт медичних товарів з Китаю зріс до 166 млн. дол. США, що вказує на покращення співпраці та іміджу [20].

На сайті МЗС України опубліковано, що у 2019 році Китай посів перше місце серед торговельних партнерів України, другий рік поспіль. За 11 місяців 2020 року, товарообіг між Україною та КНР склав 13,7 млрд. дол. США, експорт товарів з України до Китаю склав 6,3 млрд. дол. США (зріс на 92,4% у порівнянні з аналогічним періодом 2019 року), а імпорт китайських товарів в Україну склав 7,4 млрд. дол. США (-12,1%) [28]. Тобто, це вказує на зростання інтересу Китаю до української продукції, в той же час Україна не була так зацікавлена у імпорті китайських товарів, що свідчить про погіршення іміджу КНР (рис. 3.5).

Рис. 3.5. Імпорт Україною товарів з КНР.

* Складено автором за: [15].

Торгівля сільськогосподарською продукцією між Україною та Китаєм значно зросла, у першій половині 2021 року вона зросла на 33% порівняно з тим самим періодом 2020 року. Україна залишилась ключовим постачальником сільськогосподарської продукції до Китаю, зокрема кукурудзи [44]. Це вказує на покращенні іміджу КНР.

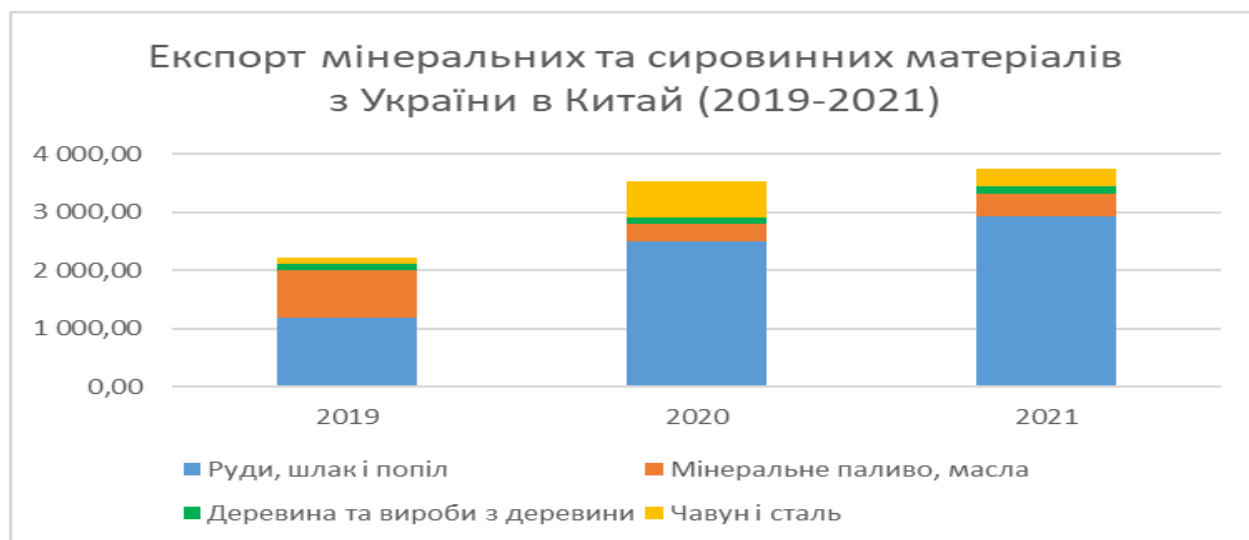

Рис.3.6. Експорт агропродовольчих товарів з України в Китай у період з 2018 по 2021 рр.

* Складено автором за: [15].

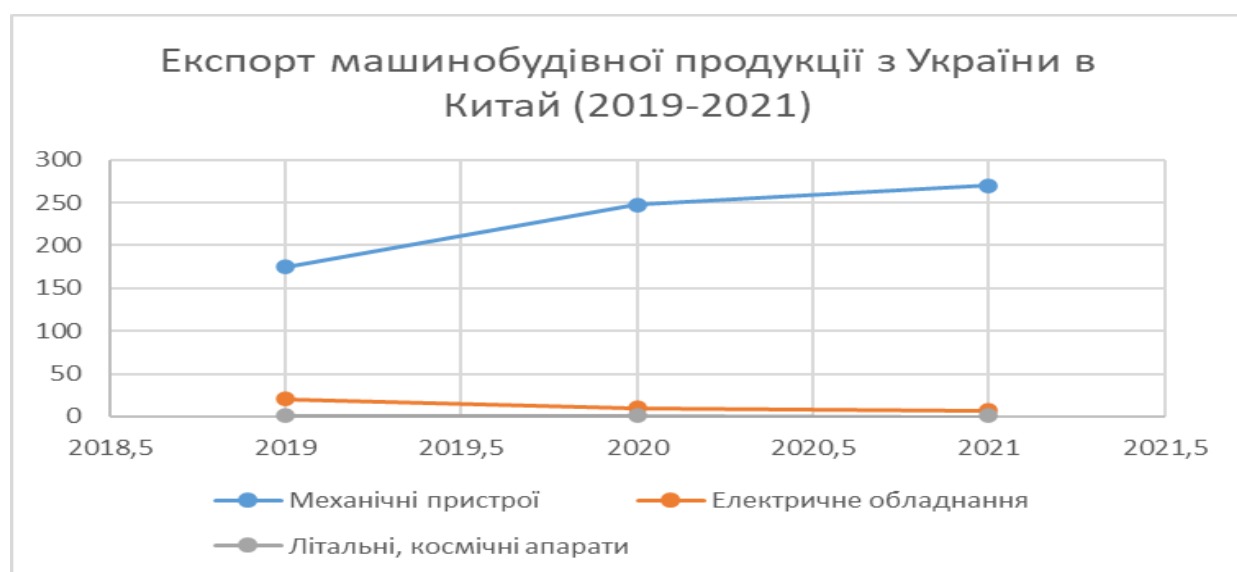
Ми відзначили, що зріс попит на українські продовольчі товари. Китай найбільше був зацікавлений у зернових культурах, так само як і в докоронавірусний період. З кожним роком Китай закуповував вдвічі більше зернових, це вказує на його зацікавленість в Україні.

Зріс попит на мінеральні та сировинні матеріали (рис. 3.7).

Рис. 3.7. Експорт мінеральних та сировинних матеріалів з України в Китай у період з 2019 по 2021 рр.

* Складено автором за: [15].

Рис. 3.8. Експорт машинобудівної продукції з України в Китай у період з 2019 по 2021 рр.

* Складено автором за: [15].

Від початку епідемії Китай закупив в Україні на 75% більше, ніж купував у докоронавірусний період. Ми припускаємо, що це може бути ознакою поглиблення економічних зв'язків між Китаєм та Україною та підвищення попиту на українську продукцію, яка в результаті могла б створити імідж надійного економічного партнера в кризових ситуаціях.

Отже, графік (рис. 3.8) відображає, що Китай був зацікавлений у ядерних реакторах, котлах, машинах й механічних пристроях; їхніх частинах. Попит зріс вдвічі у порівнянні з докоронавірусним періодом. Інша продукція (електронне обладнання) була менш актуальною.

3.3. Відносини після повномасштабного вторгнення РФ в Україну

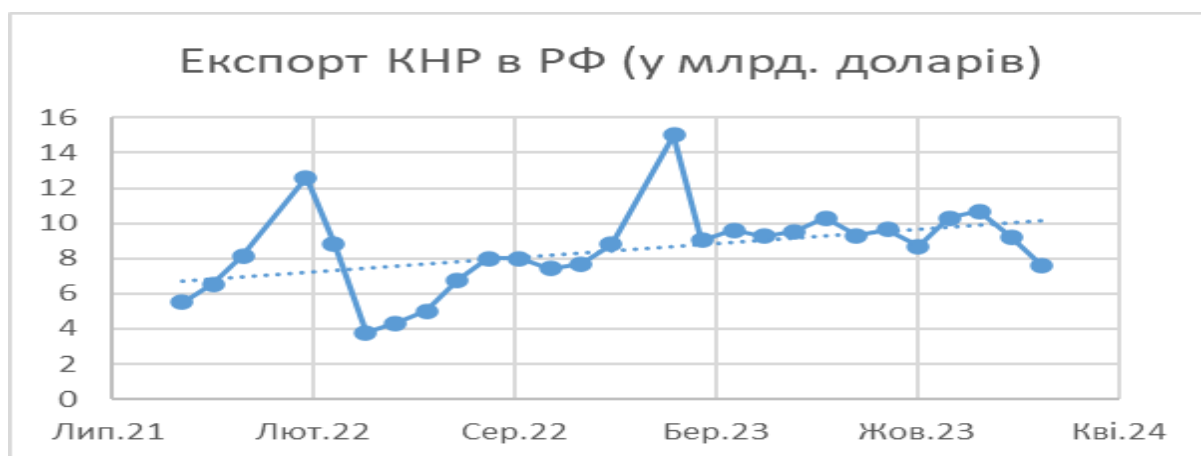
Після початку повномасштабного вторгнення позиція Китаю балансувала на межі «нейтральної» та «проросійської» позиції. Позицію китайського нейтралітету розкривають К. Гамільтон та М. Ольберг: «Пекінська пропаганда назагал представляє ситуацію так, що позиція Китаю не відрізняється від позиції світової більшості» [1, с. 37], а на «проросійську» позицію вказують дії КНР. З початком повномасштабного вторгнення Китай займав пасивну позицію, не називав війну «війною», а також не втручався через «повагу до територіального суверенітету».

24 лютого 2023 року Міністерство закордонних справ Китаю опублікувало «Позицію Китаю щодо політичного врегулювання української кризи» [53].

А. Пейдж зазначає: «Документ не містить конкретних планів чи заходів. Пункт 10 закликає до скасування односторонніх санкцій, країни, які підтримують санкції проти Росії, не приймуть цей документ, як і Україна. Навіть Росія заявила, що документ не відображає її позицій. Публікація цього документа не вплине на російсько-українську війну, але суттєво вплине на позиціонування Китаю у світі» [40]. Тобто, документ було опубліковано не для того, щоб сприяти закінченню війни, а для того, щоб КНР поліпшив свій імідж у світі, адже

більшість країн Азійсько-Тихоокеанського регіону та Заходу негативно сприймають Китай.

Китай не приєднався до санкцій проти Росії, вважаючи їх необґрунтованими, і продовжив економічну співпрацю та торгівлю з РФ (рис. 3.9) [22].

Рис. 3.9. Експорт КНР в РФ (у млрд. дол.).

* Складено автором за: [20].

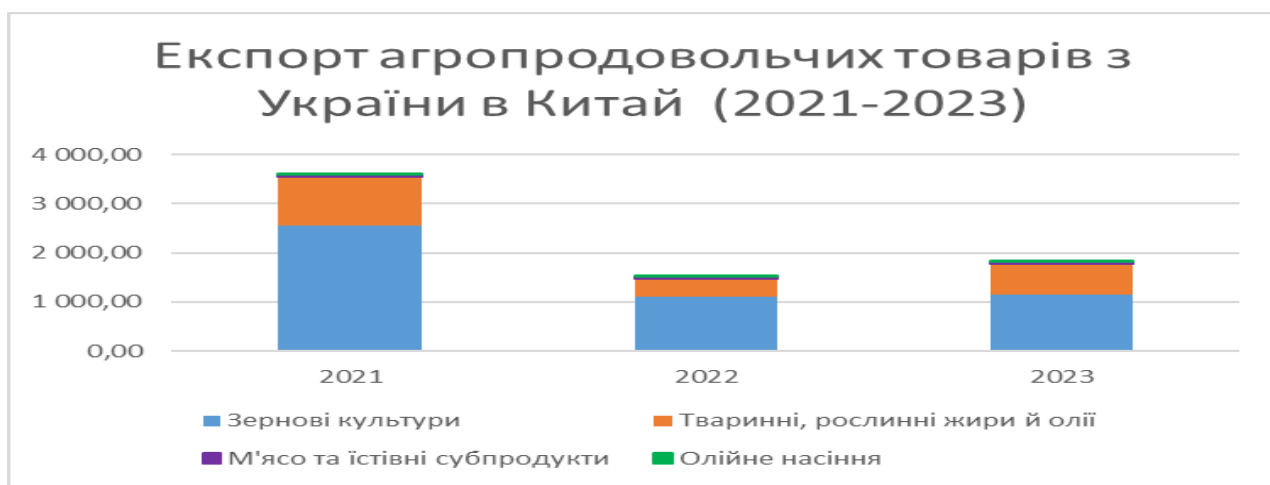
Китай збільшив обсяги торгівлі з Росією, особливо в секторі енергоресурсів, які становлять понад 70% від загального обсягу поставок. У 2022 році двосторонній товарообіг зріс на 29,3%, досягнувши 190,27 млрд. дол. США. При цьому китайський експорт до Росії становив 76,12 млрд. дол. США (+12,8%), а імпорт із Росії – 114,15 млрд. дол. США (+43,4%). Завдяки знижкам на російську нафту Китай заощадив 6,6 млрд. дол. США у 2022 році та ще 4 млрд. дол. США у першій половині 2023 року [29, 7]. Як ми розглянули в пункті 3.2, Україна зменшила імпорт товарів з Китаю, а в пункті 2.2 було зазначено, що більшість розвинених країн негативно оцінюють КНР, що потенційно могло вплинути на економічне становище Китаю. Отже, ця військова торгівля з Росією може стати можливістю для КНР відновити свою економіку після кризи, спричиненої пандемією COVID-19.

Китайська Народна Республіка знаходить способи обійти міжнародні санкції, поставляючи техніку подвійного призначення через «треті країни».

Торгівля з Росією дозволяє Китаю підтримувати економічну стабільність, особливо в умовах відходу з китайського ринку західних партнерів, зокрема країн ЄС. Отже, після виходу західних країн Росія стала одним із найбільших економічних партнерів КНР.

Зазначені факти впливають на сприйняття Китаю в Україні. Науковці Інституту Китаю Університету Альберти прогнозують, що українці, ймовірно, будуть менш сприйнятливі до Китаю через його нейтральну позицію у війні. Китаю доведеться дочекатися її завершення, щоб оцінити наслідки для двосторонніх відносин, і в післявоєнній Україні йому буде важче досягати своїх цілей [17]. Ці припущення підтверджують соціальні опитування серед українців. Наприклад, дослідження Розумков центру показує, що 72,5% респондентів висловлює негативне ставлення по відношенню до Китаю [41].

Через війну і економічні наслідки для України зменшився обсяг деяких видів експорту, але Китай залишився важливим торговельним партнером. Експорт аграрної продукції, зокрема зерна, залишався важливим, хоча обсяги могли коливатися в залежності від ситуації на фронті і порушень логістичних ланцюгів (рис. 3.10) [20].

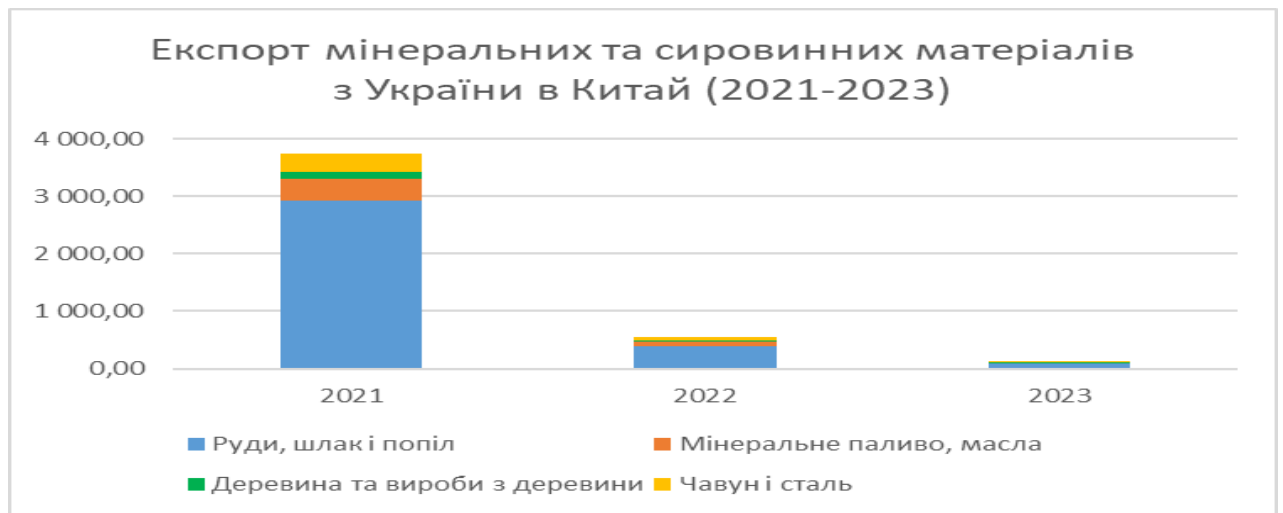
Рис. 3.10. Експорт агропродовольчих товарів з України в Китай у період з 2021 по 2023 рр.

* Складено автором за: [15].

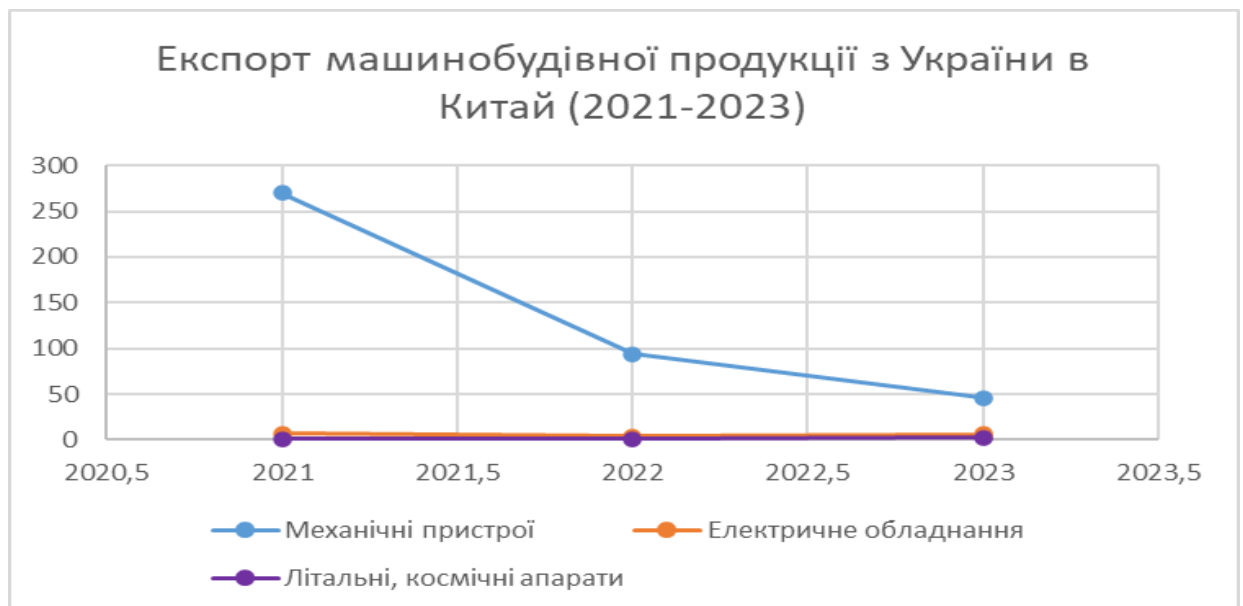
Графік (рис. 3.10) демонструє зниження експорту на 75%, що можна пояснити військовими діями в Україні, які ускладнили транспортування. Рівень торгівлі впав лише до рівня, який був до пандемії, а не нижче, що свідчить про важливість цієї торгівлі для підтримки української економіки.

Суттєво зменшились обсяги експорту мінеральних матеріалів та машинобудівної продукції (рис. 3.11, 3.12).

Рис. 3.11. Експорт мінеральних та сировинних матеріалів з України в Китай у період з 2021 по 2023 рр.

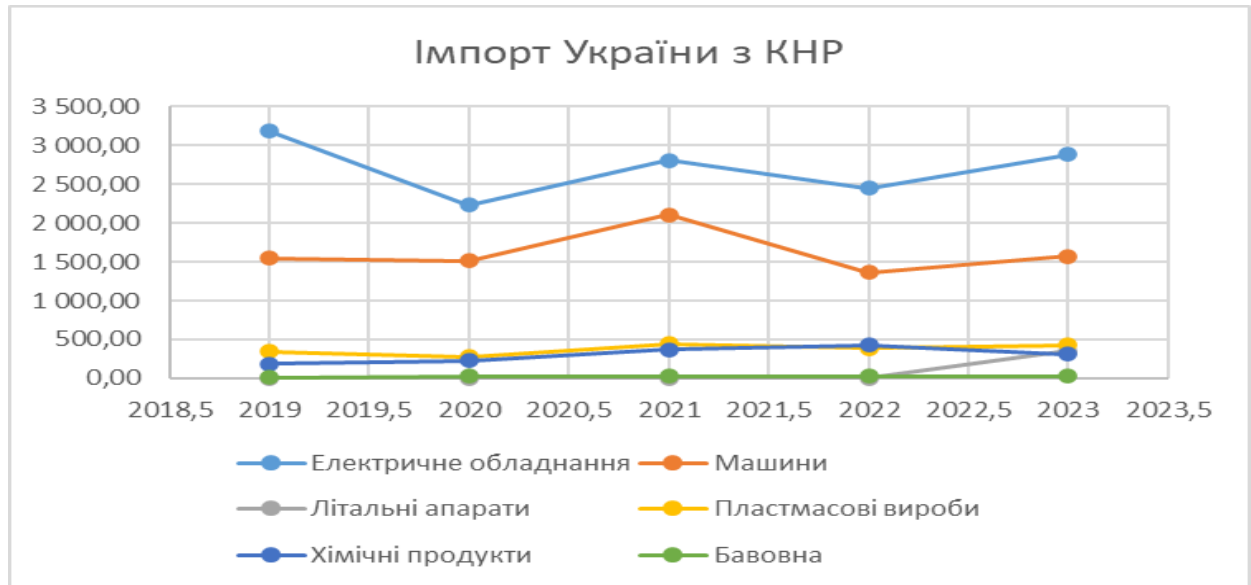
* Складено автором за: [15].

Рис. 3.12. Експорт машинобудівної продукції з України в Китай у період з 2021 по 2023 рр.

* Складено автором за: [15].

Україні необхідні машини та ресурси для виробництва механізмів, зброї, технологій для ведення бойових дій. Наразі ці потреби є пріоритетними для внутрішнього використання, а не для експорту. Це також підтверджує графік імпорту товарів з КНР (рис. 3.13)

Рис. 3.13. Імпорт товарів з КНР Україною у період з 2019 по 2023 рр.

*Складено автором за: [15].

Імпорт в Україну знизився в 2020 році через початок повномасштабного вторгнення. У 2023 році Україна поступово наростила імпорт з Китаю в сферах електричного обладнання, машин та літальних апаратів, що свідчить про важливість цих поставок для військових потреб.

Отже, розвиток українсько-китайських відносин умовно ми можемо розділити на три основні етапи. Перший етап, що припадає на 1990-ті роки, включає встановлення дипломатичних відносин і підписання угод про співпрацю, проте торгівля між Україною та Китаєм залишалася малорозвиненою і незначною до 2013 року.

Другий етап охоплює період з 2013 по 2021 рік і характеризується посиленням економічних зв'язків та збільшенням обсягів торгівлі. В цей час імідж Китаю зазнав змін: у 2020 році він погіршився, однак у 2021 році намітилося покращення, що підтверджується показниками двосторонньої торгівлі.

Третій етап розпочався після повномасштабного вторгнення Росії в Україну й відзначається різким зниженням обсягів торгівлі та погіршенням ставлення до Китаю, пов'язаним із його активною торгівлею з Росією. Такі дії можна розглядати як спробу Китаю відновити економіку після наслідків пандемії.

РОЗДІЛ 4

СПРИЙНЯТТЯ УКРАЇНИ В МЕСЕДЖАХ КЕРІВНИЦТВА КНР

4.1. В контексті пандемії коронавірусу

Імідж країни формується не лише на основі її реальних дій, але й через риторику та тональність, з якими вона позиціонує себе на міжнародній арені. У випадку Китаю це важливо, бо країна активно розбудовує свій міжнародний вплив, використовуючи багатий арсенал комунікативних стратегій. Риторика офіційних документів та публічних заяв, що спрямовані на формування образу Китаю, впливає на те, як його сприймають в Україні та світі.

Ми використовуємо метод семантичного аналізу, щоб виявити особливості мовних конструкцій і тональність повідомлень у внутрішніх китайських документах. Семантичний аналіз дає змогу не тільки визначити ключові терміни та фрази, але й розкрити смислові акценти, що формують уявлення про Китай.

Для аналізу ми використали 4 тексти виступів, телефонних розмов, що пов'язані з китайсько-українськими відносинами, розміщені на сайті China's Diplomacy in the New Era [18], що були опубліковані у 2021 році (Додаток Б). Ми використали інструмент Voyant Tools та встановили найбільш уживані слова (Рис. 4.1, 4.2).

		Term	Count
☐	1	china	31
☐	2	ukraine	29
☐	3	cooperation	23
☐	4	pandemic	16
☐	5	countries	11
☐	6	strategic	10
☐	7	partnership	9
☐	8	chinese	9
☐	9	economic	8
☐	10	development	7

Рис. 4.1. Частотність найбільш уживаних слів текстів 2021 року.

*Складено автором.

Виходить, що в тексті неодноразово наголошується на тому, що Китай співпрацює з Україною, що це партнерство є стратегічно важливим, розвиває інфраструктуру, що має позитивні результати для економіки.

Ми відзначаємо теми, що є найпоширенішими у текстах (Рис. 4.4). Вони відносяться до партнерства між двома країнами, поглиблення дипломатичних зв'язків, співпраці в межах економічних ініціатив, боротьби з пандемією COVID-19, заснування спільних проєктів.

Topics

Рис. 4.4. *Теми текстів від 2021 року.*

*Складено автором.

Тобто, в тексті згадується 30-річчя від встановлення дипломатичних відносин та 10-річчя стратегічного партнерства між Україною та Китаєм, що вказує на довготривалі відносини між країнами та на важливість їх стабільних відносин.

Традиційно для текстів, що описують китайсько-українські відносини притаманне відзначення дипломатичних зусиль, що посиляються на різноманітні

проєкти, зокрема на ініціативу «Один пояс, один шлях», розвиток інфраструктури, транспортні проєкти та обміни.

Згадка про пандемію COVID-19 і підтримку, яку обидві країни надають одна одній у відповідь на глобальну кризу, свідчить про активну співпрацю в боротьбі з пандемією, включаючи забезпечення вакцин та інші профілактичні заходи.

Згадка про позитивні результати – прихований намір, що має на меті підкреслити, що для України співпраця з КНР є вигідною. Тобто, у 2021 році КНР мав імідж стабільного, економічно потужного та відповідального глобального партнера, який прагне зміцнювати співпрацю для взаємної вигоди та підтримки в часи глобальних викликів.

4.2. Під час повномасштабного вторгнення

Ми використали 37 текстів виступів, телефонних розмов, розміщені на сайті China's Diplomacy in the New Era [18], що пов'язані з китайсько-українськими відносинами, що були опубліковані у 2022 році (Додаток В).

В тексті є 1 слово з негативною конотацією («криза») та одне слово з позитивною конотацією («мир») (рис. 4.5).

		Term	Count
☐	1	ukraine	221
☐	2	china	150
☐	3	security	112
☐	4	crisis	107
☐	5	humanitarian	97
☐	6	international	90
☐	7	peace	84
☐	8	parties	74
☐	9	countries	71
☐	10	situation	62
☐	11	dialogue	62

Рис. 4.5. Таблиця найбільш поширених слів з текстів, датованих 2022 р.

*Складено автором.

В офіційних заявах Китаю замість слова «війна» використовують слово «криза» або словосполучення «безпекова ситуація». На протипагу слову «криза» було обрано слово «мир» (хоча антонімом до слова «криза» є «стабільність»). Такий вибір ми можемо пояснити тим, що Пекін не хоче офіційно визнавати, що він допомагає одній зі сторін у рамках війни, це їхній спосіб виявити нейтральну позицію. Використання політичних евфемізмів дозволяє Китаю уникати юридичних і політичних зобов'язань, що зазвичай виникають при визнанні війни. Використання евфемізмів для опису війни («криза», «ситуація») є частиною інформаційної стратегії, спрямованої на те, щоб зменшити серйозність ситуації і уникнути відповідальності за підтримку агресії.

Є зміни у порівнянні з текстом попереднього року – немає згадок про співпрацю. Це може свідчити про те, що КНР утримується від співпраці, не розглядає Україну як свого економічного партнера.

Ми помітили, що в текстах наявний зв'язок між Китаєм та безпековою ситуацією в Україні (рис. 4.6).

Рис. 4.6. Семантична мережа зі слів, що є в текстах 2022 р.

*Складено автором.

В семантичній мережі є дієслово «закликає» та прислівник «постійно», що вказує на тривалу активну позицію Китаю у вирішенні «конфлікту». Специфічне словосполучення «гуманітарна криза» – політичний наратив, який

концентрується лише на гуманітарних наслідках, що є частиною від багатьох наслідків війни.

Теми: «дипломатична ініціатива», «діалог», «цивільна інфраструктура», «гуманітарна безпека», вказують, що Пекін наполягає на мирному діалозі. Згадка про «ядерна» та «безпека» натякає на загрози, пов'язані з ядерною безпекою, тоді як «продовольча криза», «постачання», і «сталий розвиток» вказують на вплив конфлікту на світову економіку і безпеку харчування (рис. 4.7).

Рис. 4.7. *Теми текстів 2022 р.*

*Складено автором.

Тобто, висвітлені теми можуть привернути увагу країн-партнерів Китаю та країн у регіоні, адже піднято питання того, що наслідки війни в Україні можуть проявлятися по всьому світу.

Ми можемо зробити висновок, що таким чином Пекін формує імідж гаранта безпеки та стабільності, але не медіатора чи миротворця, тому що якщо КНР використовує слово «конфлікт», не згадує сторони, які протистоїть одна одній, відповідно немає кого примиряти.

4.3. В умовах ескалації конфлікту

Для аналізу ми використали 15 текстів виступів, телефонних розмов, розміщені на сайті China's Diplomacy in the New Era [18], що пов'язані з китайсько-українськими відносинами, що були опубліковані у 2023 році (Додаток Д) та встановили слова, що повторюються найчастіше (рис. 4.8).

		Term	Count
☐	1	ukraine	108
☐	2	crisis	90
☐	3	china	75
☐	4	peace	65
☐	5	international	63
☐	6	security	56
☐	7	parties	38
☐	8	nuclear	37
☐	9	political	32
☐	10	dialogue	31
☐	11	humanitarian	30

Рис. 4.8. Найбільш поширені слова текстів, датованих 2023 р.

*Складено автором.

В 2023 році слова в таблиці найбільш частотних слів майже не змінились у порівнянні з найбільш уживаними словами 2022, за винятком слів «ядерний» та «політичний», що підкреслює потенційну ядерну загрозу.

В текстах «Україна» поєднується зі словами з негативною конотацією, такими як «криза» та «проблема» 85 разів (рис. 4.9).

	Term	Collocate	Count (context)
☐	ukraine	crisis	65
☐	international	community	27
☐	crisis	political	24
☐	political	crisis	24
☐	ukraine	political	23
☐	crisis	resolution	23
☐	political	ukraine	23
☐	ukraine	issue	20
☐	nuclear	safety	20

Рис. 4.9. Найчастіше поєднання слів у текстах, що опубліковані у 2023 р.

*Складено автором.

Позитивні слова стоять поруч з «Китай» та наголошується на «мирному діалозі» як вирішенні війни (рис. 4.10).

	Term	Collocate	Count (context)
☐	peace	dialogue	15
☐	peace	china	12
☐	peace	talks	9
☐	peace	side	9
☐	peace	ukraine	5
☐	peace	stability	5
☐	peace	long	5
☐	peace	consistently	5

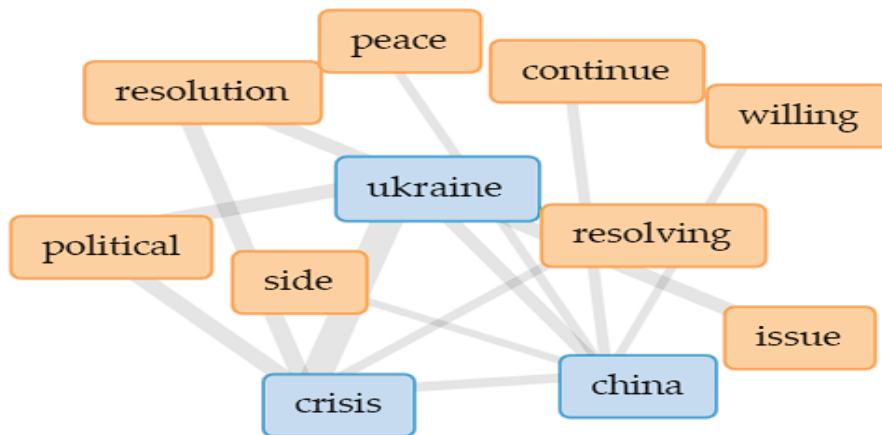
Рис. 4.10. Найчастіше поєднання позитивних слів у тексті.

*Складено автором.

Це підкреслює сприйняття ситуації в Україні як кризи. «Криза» відображає більш нейтральне або дипломатичне трактування війни, що може використовуватися для зниження гостроти конфлікту. Водночас, це вказує на нестабільність в регіоні. Не менш рідко у текстах трапляється словосполучення «політична криза». Це може вказувати на кризу державного управління, тобто. це створює негативний політичний імідж для України.

Поєднання «Україна» та «мир» у тексті трапляється 5 разів, що в 2.4 рази менше, ніж поєднання «мир» та «Китай». Пекін закладає прихований намір, що Китай може бути ключем до досягнення миру. Семантична мережа відображає, що провідна тема – «криза» (рис. 4.11).

Слово «криза» поєднується зі словами «резолуція», «розв’язання», що вказує на бажання Китаю до скорішого вирішення «проблеми». Це може створювати позитивний імідж, адже це вказує на те, що Китай не отримує вигоди від російсько-української війни. Китай намагається позиціонувати себе як нейтрального, але активного актора, який шукає стабільність через мирні ініціативи, одночасно зберігаючи свою дипломатичну гнучкість у відносинах з обома сторонами конфлікту, тобто поступово переймає роль медіатора.

Рис. 4.11. Семантична мережа слів, що були у текстах, датованими 2023 р.

*Складено автором.

Теми текстів стосуються стратегій досягнення миру, справедливості та міжнародної безпеки (рис. 4.12).

Topics

international long cold initiative supported fairness
issue war common concept

crisis humanitarian parties solutions major important
stance thinking provides term

security peace position community paper nations
talks united world china's

dialogue promoting power side russia prisoners
civilians solution regions path

china war countries global regional interests role
adhere law negotiations

ukraine nuclear political china's resolution stands
continue opposing expense complex

peace safety conflict facilities principle flames
comprehensive zones respect involved

Рис. 4.12. Теми текстів, що датовані 2023 р.

*Складено автором.

Основний фокус зосереджено на мирних ініціативах та на вирішенні «гуманітарної кризи». Наприклад, «ініціатива в довготривалій перспективі», «мирна позиція», «комплексні рішення». Термінологія «глобальні інтереси»,

«політична резолюція», «повага» відображає увагу до регіональних і глобальних інтересів, включно з дотриманням міжнародного права і політичних домовленостей, а також підкреслює повагу до кожної зі сторін, не надаючи жодній суттєвих переваг. Згадка про «ув'язнених» та «цивільних» вказує на гуманітарний аспект конфлікту, зокрема щодо цивільного населення та військовополонених.

4.4 Реакція на десятий рік війни

Для аналізу ми використали 22 тексти виступів, телефонних розмов, розміщені на сайті China's Diplomacy in New Era [17], що пов'язані з китайсько-українськими відносинами, що були опубліковані з лютого по квітень 2024 року (Додаток Е).

Можна побачити незначні зміни серед найбільш уживаних слів (рис. 4.13).

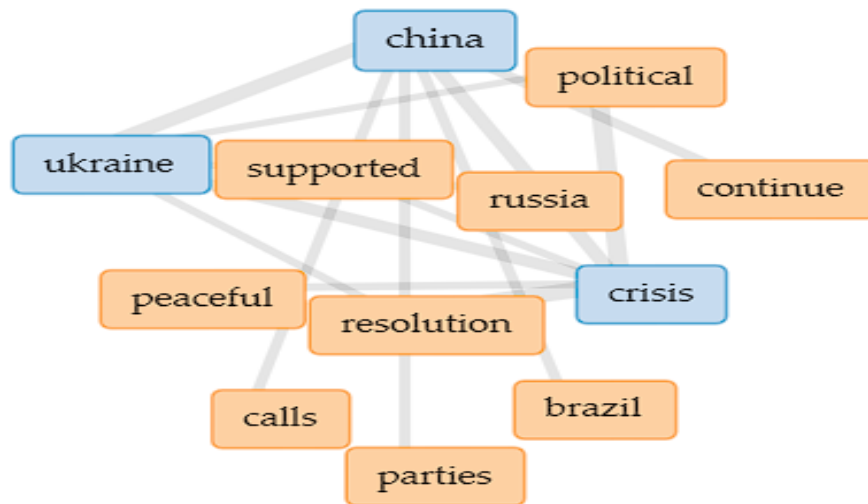
	Term	Count
1	china	119
2	crisis	73
3	ukraine	63
4	peace	55
5	resolution	52
6	political	47
7	parties	47
8	countries	45
9	conflict	43
10	international	39
11	nuclear	38

Рис. 4.13. Найпоширеніші слова у текстах, датованих 2024 р.

*Складено автором.

Ми помітили тенденцію, слів «співпраця», «партнерство» немає серед найбільш уживаних слів, натомість з'являється ще одне слово з негативною конотацією – «конфлікт». Китайська влада продовжує використовувати евфемізми, щоб не використовувати слово «війна».

В центрі уваги семантичної мережі досі слова «Китай», «Україна», «криза» (рис. 4.14).

Рис. 4.14. Мережа зі слів, що були у текстах, датованих 2024 р.

*Складено автором.

У текстах 2023 року були згадки лише трьох країн: України, Росії, Китаю. У 2024 році з'являється Бразилія, що показує, Китай взаємодіє з іншими країнами у межах багатосторонніх форматів, або що обидві країни займають схожі позиції. Приховані наміри Китаю можуть полягати у спробах зміцнити свій міжнародний вплив і виступити як мирний посередник, одночасно зберігаючи стратегічні відносини з Росією, що свідчить про багатогранність китайської дипломатії у цій кризі.

Наявні теми (рис. 4.15). вказують на загострення конфлікту (наприклад, «ескалація»), а також зусилля для запобігання такому розвитку подій через переговори та дипломатію («говорити», «перемовини», «діалог»).

Зберігається прагнення Китаю відіграти важливу роль у вирішенні конфлікту. На це вказує словосполучення «роль Китаю». Є слова, що вказують на важливість залучення міжнародної спільноти до врегулювання конфліктів («Організація Об'єднаних Націй», «світова спільнота»), а також необхідність колективних зусиль для досягнення консенсусу щодо українського питання («консенсус», «спільно», «різноманітні сторони»). Китай намагається просунути

ідею мирного врегулювання конфліктів та закликає до конструктивних переговорів, підкреслюючи важливість дотримання міжнародних принципів безпеки та зменшення напруги. Тобто, Китай формує імідж миротворця.

Рис. 4.15. *Теми текстів, що були опубліковані у 2024 р.*

*Складено автором.

Отже, війна в Україні має наслідки як на регіональному, так і на глобальному рівні, що змінює сучасну міжнародну систему та впливає на позиції держав на світовій арені. Однією з країн, чий зовнішньополітичний імідж може зазнати змін, є Китай. Протягом останніх трьох років зовнішня політика Китаю демонструє зміни відповідно до загроз та викликів, які були актуальними у міжнародному порядку денному кожного окремого року. Наприклад, у 2022 році Китай приділяв увагу гуманітарним аспектам війни, акцентуючи на необхідності уникнення гуманітарної катастрофи. У 2023 році головним питанням була ядерна безпека, а 2024 року Китай сконцентрувався на закликах до мирного врегулювання конфлікту шляхом дипломатичних переговорів. Така послідовність тем вказує на гнучкість Китаю у реагуванні на міжнародні події.

З моменту початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну Китай позиціонував себе як нейтральну сторону. Водночас китайська риторика вирізняється рідким використанням термінів із чітко вираженою негативною конотацією. Замість використання прямої лексики, яка б відображала реальні масштаби військового конфлікту, Китай обирає евфемістичні формулювання, наприклад «криза» або «політична криза». Це свідчить про тонкий підхід до комунікації, який є частиною стратегії для збереження політичного нейтралітету та пом'якшення сприйняття війни на міжнародному рівні. Це дає Китаю можливість уникнути чіткої оцінки подій, зберігаючи образ конструктивного та незалежного учасника міжнародних відносин. Подібна риторика також створює враження, що Китай не має особливих політичних інтересів у війні, що дозволяє йому уникати міжнародного тиску та потенційних санкцій з боку світової спільноти.

Стратегія, спрямована на мирне врегулювання, має також на меті покращення іміджу Китаю як відповідального глобального актора, який готовий взяти на себе роль гаранта безпеки, а згодом і посередника у конфліктах. Така позиція дозволяє Китаю посилювати вплив у регіоні, зокрема серед країн, які відчують загрозу від ескалації конфлікту.

Однак у той же час використання евфемізмів, таких як «криза» та «політична криза», може бути сприйняте як антиукраїнський наратив, адже термін «політична криза» може створити уявлення про нестабільність та неспроможність української політичної системи до адекватного реагування на виклики. Постійне використання таких термінів у контексті України може негативно вплинути на її міжнародний імідж, викликаючи сумніви в стабільності та легітимності її політичних інститутів. Крім того, акцент на «кризі» без використання терміну «війна» може бути сприйнятий як спроба знизити рівень відповідальності агресора.

Позиція Китаю є багатогранною і суперечливою. З одного боку, Китай прагне позиціонувати себе як миротворця, підтримуючи дипломатичні механізми врегулювання конфлікту. З іншого боку, риторика, яка формально

відображає нейтральність, може приховувати політичні інтереси Китаю, пов'язані з власним прагненням уникнути санкцій та зберегти стабільні відносини з ключовими економічними партнерами.

Починаючи з 2021 року, імідж Китаю зазнав змін: у 2021 році КНР сприймалася як економічний партнер, у 2022 році – як гарант безпеки, у 2023 році сформувався імідж медіатора у вирішенні конфліктів, а в 2024 році Китай зайняв більш активну позицію, утвердившись як миротворець.

ВИСНОВКИ

На основі аналізу теоретичних джерел встановлено, що імідж у галузі міжнародних відносин можна розглядати з двох точок зору: як образ та як індекс, оскільки імідж можна сприймати як сукупність суб'єктивних уявлень про країну, а також спиратись на об'єктивні показники. Якщо розглядати імідж як образ, то він виконуватиме презентаційну функцію, а якщо як індекс, він виконуватиме прогностичну, стратегічну та інформативну функцію. Імідж може бути позитивним та негативним. Позитивний імідж має низку переваг: посилення могутності, стабільність всередині країни, зміцнення економічної та політичної стабільності, підвищення конкурентну спроможність. Натомість негативний імідж зменшує привабливість країни для закордонних інвесторів, туристів, науковців; потенційно може сприяти накладанню санкцій, ускладнювати отримання допомоги від міжнародних акторів та організацій.

Найчастіше вчені виокремлюють такі типи іміджу за галузями: економічний, політичний, екологічний, культурний, соціальний. Формування іміджу залежить від самосприйняття, зовнішнього сприйняття та рефлексії (що як спосіб творення іміджу потребує подальших досліджень). Проаналізувавши погляди китайських і західних науковців, виявлено відмінності. Західні науковці пов'язують імідж здебільшого з кількісними показниками, а китайські дослідники – з «м'якою силою».

Під час опрацювання теоретичної бази джерел встановлено, що імідж це результат брендингу, а також проаналізовано різницю між поняттями «імідж» та «бренд». Серед спільного: мета, яка полягає у підвищенні привабливості, а також зв'язок з «м'якою силою». «Бренд» є вужчим поняттям, що охоплює галузі туризму, інвестицій та торгівлі, а «імідж» охоплює всі аспекти життя держави.

Розглянуто один із інструментів покращення економічного іміджу КНР – ініціативу «Один пояс, один шлях», яка має глобальний економічний та геополітичний вплив. Виявлено, що імідж КНР здебільшого негативний, у країнах, які ми дослідили, через геополітичні суперечки із сусідніми країнами,

питання прав людини, а також торговельні суперечки, особливо імідж погіршився у 2019 році під час пандемії коронавірусу.

У роботі розглянуто відносини України та КНР у ретроспективі й виявлено, що вони засновані на принципах мирного співіснування, невторчання, поваги до суверенітету та територіальної цілісності одна одної. Визначено, що характер відносин здебільшого стосується економічної співпраці в галузях агропромисловості, машинобудування, металургійній та хімічній промисловості, які були проаналізовані. Для подальших досліджень пропонується вивчити питання культурної дипломатії КНР в Україні та інвестицій Китаю в українську економіку.

Під час лінійного аналізу охарактеризовано зміну іміджу КНР в Україні з 1991 до 2023 року. Підкреслено, що імідж з кожним роком покращувався, проте під час Революції Гідності імідж КНР погіршився, що пов'язано з неоднозначною позицією Пекіна. Значне покращення іміджу у 2017 році, коли Україна приєдналась до ініціативи «Один пояс, один шлях». На початку пандемії коронавірусу, у 2020 році, імідж КНР погіршився. З іншого боку, Пекін миттєво вжив заходи у боротьбі проти коронавірусу, як наслідок підвищив привабливість Китаю у 2021 році. Після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну імідж КНР погіршився через активну торгівлю Китаю та Росії, а також позицію Китаю стосовно вторгнення.

Відзначено важливу роль рефлексії у формуванні іміджу, проведено семантичний аналіз, а також зроблено висновок, що до початку повномасштабного вторгнення Росії, китайсько-українські відносини були у межах стратегічного партнерства та економічної співпраці. З цього моменту Китай позиціонує себе як нейтральну сторону, прагне виступати гарантом безпеки. Пекін обирає евфемістичні формулювання, що свідчить про обережний підхід до комунікації, який є частиною стратегії для збереження політичного нейтралітету та пом'якшення сприйняття війни на міжнародному рівні. Це дає Китаю можливість уникнути чіткої оцінки подій, зберігаючи образ конструктивного та незалежного учасника міжнародних відносин. Подібна

риторика також створює враження, що Китай не має особливих політичних інтересів у війні, що дозволяє йому уникати міжнародного тиску та потенційних санкцій з боку світової спільноти. Пекін почав формувати імідж медіатора з 2023 року. Участь у медіації потенційно дозволяє Китаю не лише покращити свій імідж на міжнародній арені, а й посилити геополітичний вплив у регіонах, які страждають від наслідків конфлікту. У 2024 році уряд КНР почав формувати імідж миротворця, залучаючи інші країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гамільтон К., Олберг А. Прихована рука Китаю. Київ: Наш Формат, 2023. 416 с.
2. Головка В. Україна та Китай : еволюція відносин (2021 – травень 2022). Київ, 2022. Інститут історії України НАН України. 199 с.
3. Єремєєва І. А. Теоретико-методологічні аспекти поняття міжнародний імідж держави. *Krakowskie Studia Małopolskie*. 2022. № 4 (36). С. 61-77.
4. Кормич Л. І., Савон К. В. Символічний аспект іміджу держави в політичній комунікації *Актуальні проблеми політики*. 2021. Вип. 68. С. 19-23.
5. Міністерство закордонних справ України визначило ТОП-10 країн, які є найбільш бажаними для українських експортерів. URL: <https://mfa.gov.ua/news/ministerstvo-zakordonnih-sprav-ukrayini-viznachilo-top-10-krayin-yaki-ye-najbilsh-bazhanimi-dlya-ukrayinskih-eksporteriv> (дата звернення: 17.07.2024).
6. Національний бренд України : кризь призму сприйняття держави за кордоном. URL: <https://adastra.org.ua/blog/nacionalnij-brend-ukrayini-kriz-prizmu-spriynyattya-derzhavi-za-kordonom> (дата звернення: 08.05.2024).
7. Пів року у Китаї : Перше інтерв'ю посла Павла Рябікіна. URL: https://glavcom.ua/longreads/piv-roku-u-kitaji-pershe-intervju-posla-pavla-rjabikina-970472.html?fbclid=IwAR3t8q2ODqNx2UBBTw-CgG9BH4c7ankOZGL4mR_lcnu_h3S4t6VjXKlbDok (дата звернення: 10.05.2024).
8. Посольство України в Китайській Народній Республіці. URL: <https://china.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/185-politichni-vidnosini-mizh-ukrayinoju-ta-kitajem> (дата звернення: 17.05.2024).
9. Про ратифікацію Договору про дружбу і співробітництво між Україною і Китайською Народною Республікою : Закон України від 01.06.2014 р. № 2222-VIII. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T141271?an=1> (дата звернення: 23.07.2024).

10. Савенко О. В. Бренд країни як соціокультурний феномен : функціональна презентація *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2023. № 1. С. 93-98.
11. Спільне комюніке про встановлення дипломатичних відносин між Україною і Китайською Народною Республікою. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU92082R> (дата звернення: 21.07.2024).
12. Україна-Китай – 25 років співробітництва : результати та перспективи. «Один пояс, один шлях» / за ред. О. М. Олійник. Київ: ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України», 2018. 392 с.
13. Хмель А. О., Мещерякова А. В. Зовнішньополітичний імідж країни : технології формування *Політичні науки*. 2021. № 4 (92). С. 83-86.
14. Чечель О. Ю. Формування іміджу держави на міжнародній арені. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/10_2016/20.pdf (дата звернення: 11.05.2024).
15. Australia Hopeful China Will End Trade Sanctions. URL: <https://www.voanews.com/a/australia-hopeful-china-will-end-trade-sanctions/7214365.html> (дата звернення: 16.05.2024).
16. Bilateral Trade Data : China and Ukraine. URL: https://www.trademap.org/Bilateral_TS.aspx?nvpm=1%7c804%7c%7c156%7c%7cTOTAL%7c%7c%7c2%7c1%7c1%7c2%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1 (дата звернення: 08.09.2024).
17. China and Russia's invasion of Ukraine : Initial responses and implications. URL: <https://www.ualberta.ca/en/china-institute/research/analysis-briefs/2022/ukraine.html> (дата звернення: 15.10.2024).
18. China Diplomacy. URL: <http://en.chinadiplomacy.org.cn/> (дата звернення: 08.09.2024).
19. China Expands Legal War Against Taiwan and Its Like-Minded Partners. URL: <https://www.isdp.eu/china-expands-legal-war-against-taiwan-and-its-like-minded-partners/> (дата звернення: 08.07.2024).

20. China Exports. URL: <https://oec.world/en/profile/country/chn?timeLinePlot=yearOption&yearSelector1=2021#yearly-trade> (дата звернення: 10.05.2024).

21. China Exports to Russia. URL: <https://tradingeconomics.com/china/exports-to-russia> (дата звернення: 10.05.2024).

22. China will not join sanctions on Russia, banking regulator says. URL: <https://www.reuters.com/markets/europe/china-banking-regulator-sees-limited-impact-sanctions-russia-2022-03-02/> (дата звернення: 10.05.2024).

23. China's Formal Neutrality on the Russia-Ukraine War : Implications for Ukraine. URL: <https://analytics.intsecurity.org/en/china-formal-neutrality/> (дата звернення: 10.05.2024).

24. China-Brazil Economic Ties : Trade, Investment, and Opportunities. URL: <https://www.china-briefing.com/news/china-brazil-economic-ties-trade-investment-and-opportunities/> (дата звернення: 08.07.2024).

25. Chinese authorities and healthcare workers shared experience with Ukraine in combating coronavirus. URL: <https://www.kmu.gov.ua/en/news/vlada-ta-mediki-knr-podililisya-z-ukrayinoyu-dosvidom-borotbi-z-koronavirusom> (дата звернення: 10.07.2024).

26. Cooperation Between China and Ukraine : Under the Radar of Big Politics. URL: <https://www.osw.waw.pl/en/publikacje/osw-commentary/2021-06-02/under-radar-big-politics-cooperation-between-china-and-ukraine> (дата звернення: 04.09.2024).

27. Countries of the Belt and Road Initiative (BRI). URL: <https://greenfdc.org/countries-of-the-belt-and-road-initiative-bri/> (дата звернення: 20.06.2024).

28. Dmytro Kuleba and Van Yi Discuss Key Strategic Partnership Priorities for Ukraine and China in 2021. URL: <https://mfa.gov.ua/news/dmitro-kuleba-ta-van-yi-obgovorili-klyuchovi-prioriteti-rozvitku-strategichnogo-partnerstva-ukrayini-ta-knr-na-2021-rik> (дата звернення: 04.09.2024).

29. Eurasian Research. Economic cooperation between Russia and China. 2022. URL: <https://www.eurasian-research.org/publication/economic-cooperation-between-russia-and-china/> (дата звернення: 10.05.2024).
30. How China Sees the World : A 2023 Analysis. URL: <https://www.ualberta.ca/en/china-institute/research/research-papers/2023/how-china-sees-world-20231/index.html> (дата звернення: 08.07.2024).
31. How Global Public Opinion of China Has Shifted in the Xi Era. URL: <https://www.pewresearch.org/global/2022/09/28/how-global-public-opinion-of-china-has-shifted-in-the-xi-era/> (дата звернення: 08.07.2024).
32. Impact of Chinese Investments in Africa : Neocolonialism or Cooperation? URL: <https://www.policycenter.ma/publications/impact-chinese-investments-africa-neocolonialism-or-cooperation> (дата звернення: 16.09.2024).
33. India-China dispute : The border row explained in 400 words. URL: <https://www.bbc.com/news/world-asia-53062484> (дата звернення: 16.09.2024).
34. Is there a partisan bias in the perception of the state of the economy? A comparative investigation of European countries, 2002-2016. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0192512120915907?journalCode=ipsa> (дата звернення: 03.06.2024).
35. Kargman S. T. A tale of two debt burdens : A day of reckoning for China's debt-fueled infrastructure development at home and abroad *AIRA Journal*. 2024. Vol. 37, №. 3. P. 20-27.
36. Meng Wanzhou Affair (Two Michaels Case). URL: <https://www.thecanadianencyclopedia.ca/en/article/meng-wanzhou-affair> (дата звернення: 16.09.2024).
37. Nation branding: beyond a cosmetic symbol. URL: https://www.wipo.int/wipo_magazine/en/2022/03/article_0008.html (дата звернення: 20.05.2024).
38. Nation Branding : How to Build an Effective Location Brand Identity. URL: <https://brandfinance.com/insights/nation-branding> (дата звернення: 05.06.2024).

39. Negative Views of China Tied to Critical Views of Its Policies on Human Rights. URL: <https://www.pewresearch.org/global/2022/06/29/negative-views-of-china-tied-to-critical-views-of-its-policies-on-human-rights/> (дата звернення: 03.06.2024).

40. Reflections on the First Year of the Russo-Ukrainian War. URL: <https://uscnpm.org/2023/02/13/reflections-on-the-first-year-of-the-russo-ukrainian-war/> (дата звернення: 10.05.2024).

41. Survey : The majority of Ukrainians have a positive attitude towards Georgia. URL: <https://odessa-journal.com/survey-the-majority-of-ukrainians-have-a-positive-attitude-towards-georgia> (дата звернення: 03.06.2024).

42. The evolution of Ukraine-China trade relations in the context of the Russo-Ukrainian War. URL: <https://slw.wat.edu.pl/pdf-186381-108089?filename=108089.pdf> (дата звернення: 10.05.2024).

43. Trade Map. URL: https://www.trademap.org/Bilateral_TS.aspx?nvpm=1%7c804%7c%7c156%7c%7cTOTAL%7c%7c%7c2%7c1%7c1%7c2%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1 (дата звернення: 23.08.2024).

44. Ukraine : China's Burning Bridge to Europe. URL: <https://www.cna.org/our-media/indepth/2022/02/ukraine-chinas-burning-bridge-to-europe> (дата звернення: 23.07.2024).

45. Why China Is Interested in Ukraine. URL: <https://uscnpm.org/2016/03/10/why-china-is-interested-in-ukraine/> (дата звернення: 23.07.2024).

46. 陈金龙. 新中国70年国家形象的建构. URL: http://www.qstheory.cn/lwx/2019-09/06/c_1124967122.htm (дата звернення: 27.05.2024).

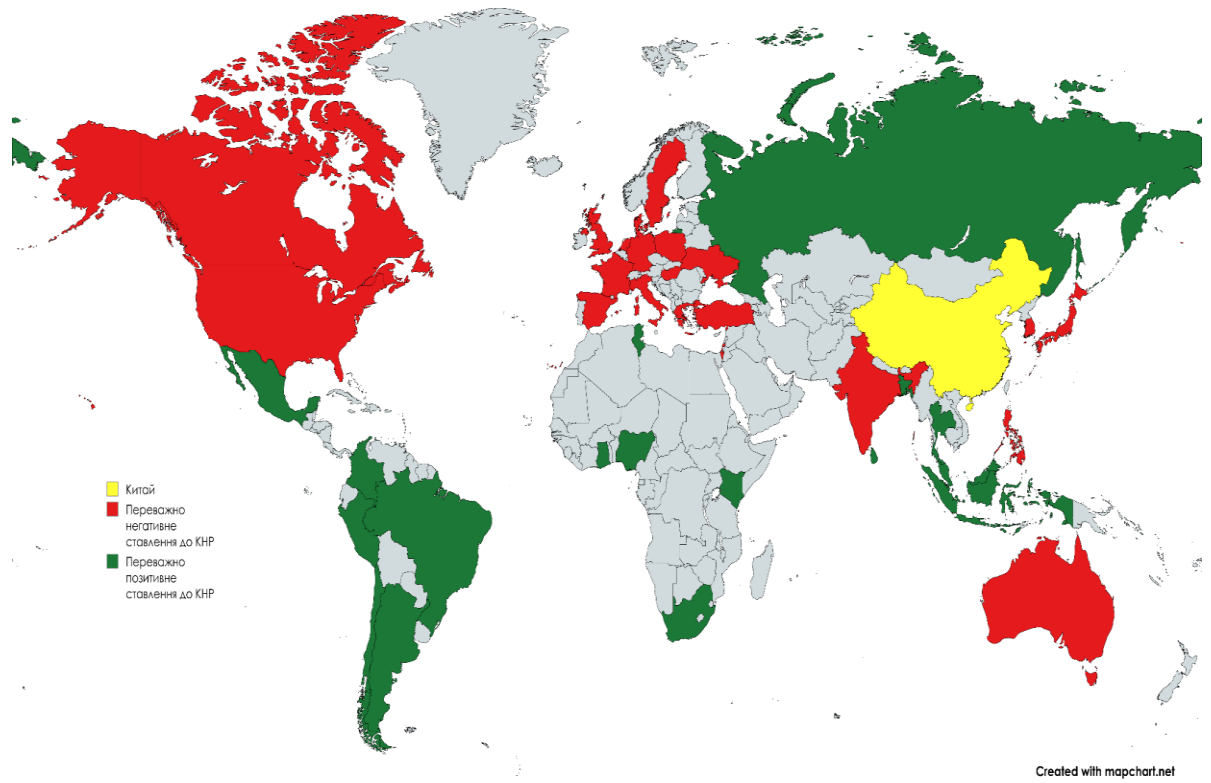
47. 漆亚林. 中国国家形象建构的历史进路与路径选择. URL: <http://www.rmlt.com.cn/2024/0112/692762.shtml> (дата звернення: 27.05.2024).

48. 首季中国经济热点问答：中国市场对外资吸引力何在？. URL: https://www.gov.cn/yaowen/liebiao/202404/content_6947637.htm (дата звернення: 08.10.2024).

49. 塑造符合国情和时代特征的国家形象. URL:
http://www.scio.gov.cn/xwfb/gwyxwbgsxwfbh/wqfbh_2284/2011n_11937/2011n01y12r/xgbd_12612/202207/t20220715_166195.html (дата звернення: 05.06.2024).
50. 乌中政治关系及历史概况. URL:
<https://china.mfa.gov.ua/zh/partnership/political-relations-between-ukraine-and-china> (дата звернення: 23.07.2024).
51. 叶淑兰. 中国国家形象的现实挑战与优化策略 URL:
<http://www.rmlt.com.cn/2024/0112/692766.shtml> (дата звернення: 25.05.2024).
52. 正确认识 “一带一路”. URL:
https://baike.baidu.com/reference/13132427/533aYdO6cr3_z3kATPHdxP-mMC-WMYj6u-DaVrVzzqIP0XOpXIbgVZorrsc68edrEUXIv5UsY9hamLnlCEtE5ugQc-8zXeYmnXP8Ui7AwLbl-9s3mc8c59cf (дата звернення: 03.07.2024).
53. 中国外交学会关于政治解决乌克兰危机的中国立场. URL:
http://cn.chinadiplomacy.org.cn/2023-02/24/content_85125748.shtml (дата звернення: 09.09.2024).

ДОДАТКИ

Додаток А

Картограма, на якій зображено ставлення країн до КНР. Пояснення: жовтий колір – КНР, червоний колір – країни, в яких переважно негативне ставлення до КНР, зелений колір – країни, в яких переважно позитивне ставлення до КНР, сірий колір – немає даних. Складено авторами за джерелами: 18,31,32,39.

Додаток Б

Цитати з сайту за 2021 рік стосовно російсько-української війни

•中乌建立战略伙伴关系10年来，两国关系保持健康稳定发展势头，各领域合作取得积极成果，为两国人民带来了实实在在的**利益**。双方携手抗击新冠肺炎疫情，在疫苗等方面开展合作，深化了**两国人民友谊**。乌方一道，弘扬传统友谊，深化相互理解，加强务实合作，以明年两国建交30周年为**契机**，积极推进中乌关系，助力两国更好实现各自发展目标。

当前，新冠肺炎疫情仍在反复，国际社会唯有**团结合作**，才能打好这场人类同病毒的**艰巨斗争**。乌方继续加强疫苗、中医药领域等合作，助力乌方**战胜疫情**。高质量共建“一带一路”为**契机**，推动**基础设施、中欧班列**等项目合作，加强农产品合作，扩大人文交流合作。

中方刚刚隆重庆祝**中国共产党百年华诞**，中国共产党领导中国人民取得更多**伟大成就**。面对新冠肺炎疫情**袭击**，中方为乌方及时提供了**宝贵帮助**，为乌方**抗击疫情**发挥了重要作用，双方加强疫苗、医药等领域合作。乌方高度重视并致力于发展更加**紧密的乌中战略伙伴关系**。奉行一个中国政策，愿以两国建立战略伙伴关系10周年和建交30周年为**契机**，同中方推进各领域交流合作。

•中乌双方鼓励两国企业和金融机构在**道路、桥梁、轨道交通**等领域积极开展合作，推动构建两国更加**紧密的经济联系**，并将为实施合作项目提供必要帮助和支持。

中国与乌克兰互为战略合作伙伴，积极开展共建“一带一路”合作。两国经贸关系深入发展，在基础设施领域合作呈现良好发展势头。中国企业在乌承包工程市场新签合同额已连续两年超过20亿美元，为乌实施经济发展项目作出积极贡献。乌克兰政府正在实施“大型基建”倡议，积极推动交通、电力等领域基础设施升级改造。中乌基础设施领域合作富有潜力，前景广阔。

2021年是中乌战略伙伴关系建立10周年，该《协定》签署是中国和乌克兰两国政府深化经贸合作的具体行动，回应了两国企业加强互利合作的需求，符合双方的共同利益。中乌双方均期望通过这一协定深化两国基础设施建设领域的合作，助力构建更加紧密的双边经济联系，为中乌战略伙伴关系发展奠定更加坚实的基础。

“过去一年，面对新冠疫情和全球经济衰退等多重压力，中乌两国围绕抗疫和经贸合作互动频繁，机制性合作有序推进，双边关系取得可喜成果。”

中乌抗疫合作为两国关系发展提供新动力。中国疫情暴发后，乌克兰总统泽连斯基第一时间表达支持和慰问，此后多次公开称赞中国抗疫成果和经验。乌克兰出现疫情后，中方提供多批人道主义援助，举行视频会议分享抗疫经验，大力协助乌方在华采购医疗物资，中国企业、地方政府以及在乌华人纷纷向乌伸出援手。疫情期间，两国政府和人民守望相助、共克时艰，生动诠释了命运相连、休戚与共的人类命运共同体理念。

“过去一年，中乌政治交往日益密切，政治互信不断增强，两国领导人频繁书信往来，双方高级别政治对话逐渐加强。

尽管受到疫情影响，中乌两国务实合作仍展现出强大韧性，成果丰硕。中国继续保持乌第一大贸易伙伴国地位。

去年中乌开通中欧班列，为两国贸易扩大提供了源源不断的动力。随着中乌“一带一路”合作深入推进，乌作为欧亚物流中心枢纽地位优势将得到更好发挥，中乌经贸合作将更加快捷便利，两国人民将获得更多实惠。

去年12月，中乌政府间合作委员会第四次会议以视频方式成功举行，双方围绕进一步深化战略伙伴关系、拓展各领域务实合作，进行了广泛、深入、高效的讨论，在经贸、农业、航天、科技、教育、文化、卫生等领域达成一系列重要成果和共识。

两国人民的传统友谊为两国战略伙伴关系进一步发展奠定了牢固的社会基础。在双方携手努力之下，两国关系必将迈上新台阶。

•中国对乌克兰提供抗疫援助，高度评价中国取得的抗疫成就，中国政府的强有力举措和人民群众的负责任精神为世界抗疫树立了榜样。乌期待进口中国企业生产的疫苗，中国政府提供必要便利。今年是乌中建立战略伙伴关系10周年，双方要共同推动两国合作向前发展，为战略伙伴关系增添内涵。

乌方一贯坚持一个中国原则。中国政府对乌政策保持稳定性，中方尊重乌克兰人民自主选择的发展道路，以中乌建立战略伙伴关系10周年为契机，加强政治互信，深化互利合作，推动双边关系健康稳定发展。

一个中国政策是乌克兰要坚持的根本原则。

中国一贯反对将疫情政治化，也反对把疫苗政治化。中方赞赏乌领导人在这一问题上采取客观公正立场，愿采取切实行动，履行把疫苗作为国际公共产品的承诺。中方愿继续为乌方抗疫提供力所能及的帮助，相信乌会彻底战胜疫情。

Додаток В

Цитати за 2022 рік стосовно російсько-української війни

•中方欢迎有关各方就黑海港口农产品外运协议延期达成一致，也欢迎联合国秘书处继续解决俄罗斯粮食化肥出口面临的障碍。中方希望这一积极进展能够对外展现冲突局势下外交努力的成果和潜力，也希望有关各方能够在此基础上保持接触，争取更多外交突破。

当前，乌克兰冲突仍在继续，民用设施不断受到攻击，平民伤亡和流离失所人数持续上升，形势发展令人十分担忧。冲突战争没有赢家，对话谈判是唯一出路。有关各方要尽快开展直接接触，早日重启外交谈判。国际社会应该共同支持一切致力于和平解决乌克兰危机的努力，共同避免冲突加剧升级，共同防止出现核危机，共同努力确保全球产业链供应链稳定，共同改善危机地区人道主义状况。

国际社会要帮助乌克兰抓紧修复受损的能源基础设施，向受影响的民众提供御寒物资援助，保障难民和流离失所者的基本生活需求，确保所有有需要的人都能得到妥善安置、平安越冬，防止出现更大规模的人道主义危机。

扎波罗热核电站最近遭遇数月以来最密集炮袭，核电站厂区遭到严重破坏，再次引发国际社会对发生核灾难的高度担忧。中方呼吁有关各方务必谨慎行事，全力确保核设施安全，避免造成人为核事故。中方支持国际原子能机构根据授权履行职责，继续同俄罗斯和乌克兰就扎波罗热核电站的安全和安保问题进行协商，争取达成彼此均可接受的安排。

中方在乌克兰问题上的立场是一贯的、明确的。中方将继续同国际社会一道，为乌克兰危机的解决发挥建设性作用。

•乌克兰危机呈现长期化、扩大化、复杂化态势，令当前高度紧张的国际局势进一步承压，给世界带来更大不确定性。国际社会要共同支持危机和平解决。

当今世界正经历百年未有之大变局，乌克兰危机及其外溢影响是这一变局的典型缩影，凸显了人类发展面临的重大挑战。

希望有关各方能够相向而行，尽快开展直接接触，为重启谈判创造条件。要共同防止核风险。国际社会要倡导核武器用不得、核战争打不得，防止亚欧大陆出现核危机。要共同改善人道主义局势。中方呼吁有关各方认真遵守国际人道法，全力避免针对平民和民用设施的袭击，防止出现更大规模的人道主义危机。要共同减缓危机外溢影响，管控好乌克兰危机对全球能源、粮食、金融等领域造成的巨大冲击，维护全球产业链供应链安全稳定。

•持续七个多月的乌克兰危机近来再度升级，成为国际社会普遍关注的焦点。国务委员兼外长王毅在出席第77届联合国大会一般性辩论期间，利用各种场合就解决乌克兰危机阐明中方立场，强调作为负责任大国和安理会常任理事国，中方一直致力于劝和促谈，从不袖手旁观，也不火上浇油，更不会趁机牟利。事实证明，中国始终是世界和平的建设者，全球发展的贡献者，国际秩序的维护者，公共产品的提供者和热点问题的斡旋者。

乌克兰危机爆发以来，中国一直秉持客观公正立场，根据事情本身的是非曲直，独立自主地作出判断，积极劝和促谈，为和平发声，为和谈尽力，彰显大国担当，为世界和平尽责。乌克兰危机爆发后，习近平主席明确表示，各国主权、领土完整都应该得到尊重，联合国宪章宗旨和原则都应该得到遵守，各国合理安全关切都应该得到重视，一切有利于和平解决危机的努力都应该得到支持。习近平主席特别指出，解决危机的长久之道在于大国相互尊重、摒弃冷战思维、不搞阵营对抗，逐步构建均衡、有效、可持续的全球和地区安全架构。习近平主席全面清晰阐明了中国在乌克兰问题上的立场，提出了解决问题的中国方案，为化解乌克兰危机贡献了中国智慧。习近平主席提出的“四个应该”是中方对乌克兰问题的权威阐述，是中方处理这一问题的根本遵循，为乌克兰危机的解决指明了方向和路径。

中国坚定支持和谈，积极推动局势降温。乌克兰危机爆发后，中方与各方一直保持密切沟通，推动俄乌双方通过对话谈判解决问题。王毅国务委员兼外长在出席联大期间分别会见俄罗斯与乌克兰两国外长，呼吁双方不放弃对话努力，坚持通过和谈解决安全关切，并在联合国安理会乌克兰问题外长会上提出四点主张：必须坚持对话谈判方向；必须共同推动局势缓和；必须切实缓解人道局势；必须全力遏制外溢影响。乌方表示重视中国的国际地位和重要影响，期待中方为缓解当前危机发挥重要作用。王毅还密集会晤法国、塞尔维亚、英国、波兰、葡萄牙、挪威、匈牙利、德国等10多位欧洲国家政要，以及北约秘书长、欧盟外交与安全政策高级代表，强调乌克兰危机扩大化、长期化

不符合各方利益，希望战火尽快平息，和谈得以重启，重申中方愿与各方共同推动乌克兰危机的和平解决。中方劝和促谈的努力赢得了国际社会的理解和支持。

中国提供紧急援助，设法缓解人道危机。乌克兰危机爆发至今，有数百万乌克兰人离开家园，给欧洲国家造成巨大压力，这是近百年来欧洲最大的一次难民潮。中方高度关注乌克兰危机带来的人道主义问题，认为应对大规模人道危机是国际社会的当务之急。危机爆发之初，王毅就缓解乌人道主义局势提出六点倡议，中方在第一时间多次伸出援手，向乌方提供了各种人道主义援助。中方还表示，在人道主义救援方面，若乌方提出请求，中方必将竭尽全力满足。中方支持联合国在对乌人道援助方面发挥重要协调作用，一直为克服乌人道主义危机作出积极贡献。中方的做法与一些西方国家持续拱火浇油、提供武器的行为形成了鲜明对比。谁站在和平正义一边，公道自在人心。

中国推动发展合作，全力遏制危机外溢。乌克兰危机后，美西方对俄实施多轮制裁，加剧全球范围的粮食危机、能源危机、供应链危机，让整个世界遭殃。匈牙利总理欧尔班称，西方对俄制裁将乌克兰危机变成“全球经济战”，世界上越来越多的地方正在成为受害者。联合国秘书长古特雷斯对乌克兰危机外溢给发展中国家带来的困境深感担忧，赞赏中方长期以来在支持多边主义、推动国际合作与可持续发展等方面发挥的关键作用，表示联合国支持全球发展倡议，相信这将助力加快推进2030年可持续发展议程。在中方主持下，“全球

发展倡议之友小组”部长级会议顺利召开，近10个国际组织负责人和60个国家的高级别代表参会，其中包括近40国外长，中方宣布将为落实联合国2030年可持续发展议程再采取七大行动，涉及减贫、粮食安全、工业化、清洁能源、数字教育等领域，赢得各方高度评价，为遏制危机外溢发挥了重要作用。

中国从乌克兰问题的历史经纬和是非曲直出发，站在公道一边，既立足当下积极劝和促谈，又面向长远提出构建均衡、有效、可持续的欧洲安全架构，这是解决乌克兰危机最具现实可行性、同时也是标本兼治的最佳方案，这一方案可以确保欧洲的长治久安。“解铃还须系铃人”。要实现这一方案，美国和北约需要与俄坐下来认真对话，通过谈判相互解决各自合理安全关切，在互利共赢基础上确保欧洲乃至世界的持久安全。

沧海横流，方显英雄本色；乱云飞渡，更见勇毅担当。在乌克兰问题上，中方立场客观公正，中方行为光明磊落，中国始终支持一切有利于和平解决乌克兰危机的努力。中国将积极探索和大力践行具有中国特色的热点问题解决之道，做热点问题的斡旋者，继续为推动局势缓和发挥建设性作用，同国际社会一道，共同推动全球安全倡议和全球发展倡议落地生根、造福各国，为建设更加美好的世界继续作出新的更大贡献。

•各国主权、领土完整都应该得到尊重，联合国宪章宗旨和原则应该得到遵守，各方合理安全关切应该得到重视，一切致力于和平解决危机的努力应该予以支持。这“四个应该”是中方对乌克兰问题的最权威阐述，也是中方看待处

理这一问题的根本遵循。作为负责任大国和安理会常任理事国，中方一直致力于劝和促谈，从不袖手旁观，也不火上浇油，更不会趁机牟利。我们始终站在和平一边，将继续发挥建设性作用。

感谢乌政府和人民为在乌中国人员特别是留学生撤离提供的帮助和关照，彰显了两国人民之间的友好感情。今年是中乌建交30周年，中方愿以此为契机，规划两国关系下一步发展，弘扬传统友谊，更好惠及双方人民。

乌重视中国的国际地位和重要影响，期待中方为缓解当前危机发挥重要作用。乌愿开展符合国家利益的对话谈判。乌方一贯奉行一个中国政策，支持中方维护主权和领土完整，期待同中方加强在各领域交流合作。

•中方在乌克兰问题上的立场是一贯和明确的。各国主权、领土完整都应该得到维护，联合国宪章宗旨和原则都应该得到遵守，各方合理安全关切都应该得到重视，一切有利于和平解决危机的努力都应得到支持。针对当前局势，中方有四点主张：

一是必须坚持对话谈判方向。当务之急是当事方尽快恢复对话，把合理关切纳入谈判中，把可行选项摆到桌面上，谈出结果，谈出和平。

二是必须共同推动局势缓和。各方都应保持克制，避免加剧对抗的言行。国际社会应当发挥建设性作用，助力局势降温。核设施安全问题不容试错，任何意外风险必须杜绝。

三是必须切实缓解人道局势。要遵守国际人道法，最大限度减少平民伤亡。国际调查应当客观公正，以事实为基础，避免政治化。支持联合国人道救援机构继续为受影响的民众提供帮助。

四是必须全力遏制外溢影响。共同确保全球能源市场稳定运行，支持古特雷斯秘书长推动解决俄乌粮食外运问题，欢迎各国积极响应中方国际粮食安全合作倡议。不应滥施单边制裁，更不能让发展中国家“埋单”。

安理会应当秉持客观公正的基本原则，遵循止战促谈的正确方向，优先运用斡旋工具调解，推动政治解决进程。

•持续6个多月的乌克兰危机充分证明了枪炮和子弹给人类带来的巨大痛苦。到目前为止，各地的激烈战斗仍未停息，更多武器弹药仍在流向战场，冲突长期化、扩大化的前景令人担忧。自乌克兰危机爆发，中方就一直强调，输送武器不会带来和平，火上浇油只会使问题更加复杂。过去6个月的残酷现实和人道后果充分证明了这一点。同样令人担忧的是，大量武器弹药一旦落入不法分子之手，将会遗患无穷，在乌克兰和更大范围产生安全隐患。中方注意到，有关负面影响已开始显现。

中方始终主张，对话谈判才是化解危机最现实可行的方式，谋求共同、综合、合作、可持续的安全才可能实现欧洲和世界的长治久安。乌克兰危机再次以残酷的方式证明，推行强权政治、追求绝对安全、迷信军事武力、制造分

裂对抗不可能带来和平与稳定，不可能产生和解与安宁。有关各方应保持接触沟通，为外交谈判留下空间，为政治解决创造条件，争取早日实现停火止战。

在乌克兰问题上，中方始终认为，各国主权、领土完整都应该得到尊重，《联合国宪章》宗旨和原则都应该得到遵守，各国合理安全关切都应该得到重视，一切有利于和平解决危机的努力都应该得到支持。中方将继续站在和平一边，站在对话一边，站在人道一边，为乌克兰危机的妥善解决发挥建设性作用。

•乌克兰危机延宕至今，人道局势持续恶化，普通民众为此承受了沉重代价。令人忧心的是，冲突目前还看不到结束迹象，漫长的冬季又即将到来，乌克兰和周边国家面临新的巨大挑战。

作为原则，在任何情况下，平民和民用设施都不应成为冲突中被攻击的目标，对平民的保护都必须放在第一位。有关当事方应严格遵守国际人道法，保障难民和流离失所者特别是妇女、儿童的合法权益，支持国际人道机构工作，为人员疏散提供便利，对人道救援给予配合。

中方赞赏乌克兰周边国家为数百万乌克兰人提供的安全庇护、人道援助和社会服务。国际社会应继续向乌克兰和周边国家施以援手，帮助他们分担救援压力，给更多有需要的人带来希望，也为自愿返乡者创造必要条件。

中方始终将乌克兰人道局势放在心上，先后提出防止乌克兰出现大规模人道主义危机的六点倡议和国际粮食安全合作倡议。中方鼓励俄罗斯、乌克兰就人道问题保持沟通合作，支持联合国和国际人道机构在中立、公正、非政治化原则基础上向乌克兰和周边国家提供人道援助，一直呼吁并推动乌克兰和俄罗斯的粮食、化肥重回国际市场。中国政府已经向乌克兰提供三批人道救援物资，希望我们援助的儿童奶粉、棉被、防潮垫和其他人道物资可以帮助更多人度过即将到来的寒冬。

中方再次呼吁有关当事方保持对话接触，探索政治解决的可能性，为早日停火止战、恢复和平稳定积累条件。所有各方都应摒弃政治私利，停止激化矛盾、停止制造分裂、停止鼓吹对抗，为化解乌克兰危机做出切实努力。

• 一段时间以来，扎波罗热核电站的安全和安保问题牵动着国际社会的敏感神经。在俄罗斯和乌克兰共同配合下，国际原子能机构总干事格罗西及同事上周对核电站开展实地访问，这有助于全面、客观了解核设施运行和受损情况，并有针对性地采取行动。中方对这一积极进展感到高兴。

尽管国际社会一再发出警告和呼吁，目前对扎波罗热核电站的炮击仍在继续。即使在国际原子能机构访问人员抵达核电站后，炮击也没有停息。这实在令人担忧。

切尔诺贝利核事故殷鉴不远，福岛核事故影响至今未散，世界无法承受又一场核灾难。中方再次呼吁有关当事方坚持人道精神，坚持科学理性，坚持

沟通合作，严守《核安全公约》等相关国际法，认真落实格罗西提出的七项支柱原则，避免采取危及核设施安全和安保的行动，不要在危险的边缘反复试探。中方希望常驻专家可以为保障核设施安全和安保提供持续的、稳定的、专业的技术支持。

•中方围绕当前乌克兰局势的三点关切。

一是反对借机煽动冷战思维、渲染阵营对立、制造“新冷战”。面对复杂严峻挑战，世界重视的是团结，而不是分裂，需要的是对话，而不是对抗。中方将继续坚定站在历史正确的一边，站在劝和促谈的一边。

二是反对搞双重标准，损害中国的主权和领土完整。一些国家在乌克兰问题上强调主权原则，但在台湾问题上却不断挑战中国的主权和一个中国原则，甚至蓄意在台海制造紧张局势，这显然是赤裸裸的双重标准。中方拒绝任何将乌克兰危机同台湾问题相提并论的图谋，将坚定捍卫自身的核心利益。

三是反对损害别国的正当发展权益。有的国家以乌克兰危机为借口，对中国等其他国家滥施单边制裁，既不正当，也不合法，破坏了国与国之间的正常交往，违反了国际贸易的通行规则，也导致了乌克兰危机的复杂化和扩大化。各方应对此予以共同抵制并努力构建开放、公平、非歧视的国际合作环境。

•乌克兰危机仍在延宕。中方立场一以贯之，那就是劝和促谈。输送武器换不来乌克兰的和平，制裁施压解不开欧洲安全困境。国际社会应当为实现和平汇聚合力，各方要以实际行动为冲突降温，而不是火上浇油。中方支持并期待俄乌双方克服困难，继续和谈，呼吁北约、欧盟同俄罗斯开展全面对话。中方反对将国际经济金融合作武器化，反对胁迫别国选边站队。危机正在冲击国际贸易正常开展和产业链供应链稳定，威胁全球粮食、能源、金融安全。要努力减少外溢效应，特别是支持脆弱的发展中国家渡过难关。要警惕借俄乌冲突挑动集团对抗，这将对全球安全稳定造成严重威胁。金砖国家在乌克兰问题上应继续坚持独立自主、客观公正，为和平发声，为和平尽力。

•在乌克兰问题上，中方主张包括乌克兰在内的各国主权和领土完整都应得到尊重，联合国宪章宗旨和原则都应得到遵守，各国合理安全关切都应得到重视，一切有利于和平解决危机的努力都应得到支持。推动早日停火止战是国际社会的迫切期待，也是中方的努力方向。

中方支持一切有利于缓解乌克兰人道危机的倡议和举措，呼吁当事方尊重国际人道法，采取切实行动保护平民安全，保障妇女、儿童等弱势群体的基本权利和人道需求。中方提出关于乌克兰人道主义局势的六点倡议，已向乌方提供多批紧急人道主义援助。各方应共同支持俄乌对话谈判，谈出结果、谈出和平，从根本上保障俄乌人民的人权。

国际社会要为俄乌谈判创造积极条件，多做有利于政治解决的事，而不应设置障碍、增添阻力，更不应火上浇油、激化矛盾。没有一国的安全能够建立在别国的不安全之上，我们应该本着共同、综合、合作、可持续的安全观，共同构建均衡、有效、可持续的全球和地区安全架构。

近年来，人权理事会政治化和对抗性进一步上升，“双重标准”和选择性做法不断增多。当人权理事会频繁针对一些国家召开特别会议时，却未能对另一些国家长期造谣诬蔑别国人权状况，肆意发动侵略战争，在海外军事行动中滥杀平民，滥施单边强制措施，种族主义泛滥，枪支暴力盛行，难移民遭到虐待等采取有效行动。这严重动摇各方对人权理事会公正客观性的信心，严重损害其信誉，造成人权理事会分裂。中方呼吁各方回到人权理事会成立的初衷，坚持真正的多边主义，共同推动国际人权事业健康发展。

•中方始终秉持客观公正立场，始终站在和平正义一边。乌克兰问题有着复杂的历史经纬和来龙去脉，既是欧洲安全矛盾长期积累的爆发，也是冷战思维和集团对抗造成的结果。中方始终根据事情本身的是非曲直，坚持独立自主，恪守客观公正。中方一贯坚持，各国主权、领土完整都应该得到尊重，联合国宪章的宗旨和原则都应该得到遵守，各国合理安全关切都应该得到重视。

中方一直劝和促谈，为推动局势降温作出积极努力。乌克兰危机爆发以来，中国一直坚持劝和促谈。在乌克兰危机爆发之初，中方就提议启动俄乌和谈，得到俄方积极回应。中国领导人先后同多国领导人通话沟通，呼吁“为和

平创造空间，为政治解决留有余地”“克服困难谈下去，谈出结果、谈出和平”。中国领导人提出的“四个应该”，清晰阐明了中方在乌克兰问题上的权威主张。一段时间以来，国务委员兼外长王毅与多国外长进行深入交流。中方先后提出五点立场和缓解人道主义危机的六点倡议，为化解危机、缓和局势贡献中国智慧，以自己的方式和负责任的态度为推动俄乌局势缓和发挥建设性作用，同各方一道朝着争取冲突尽快解决、欧洲尽快恢复和平的大方向作出努力。当下，中方支持俄乌双方克服困难继续和谈，支持迄今谈判达成的积极成果，支持现地局势尽快实现降温，支持各方为防止大规模人道主义危机所作的努力。

在乌克兰问题上，美国政府和部分媒体一再对中国进行抹黑污蔑。他们炮制谎言，恶意曲解中俄关系，威胁对中国施加连带制裁，企图逼迫中国放弃独立自主的和平外交方针选边站队。这些颠倒黑白的论调、非黑即白的逻辑、强权霸道的做法，给国际关系带来新的不确定性，极其危险。事实上，乌克兰危机的始作俑者非美国莫属。为维护自身霸权，美国主导北约不断东扩，在俄周边大搞“颜色革命”，不仅持续刺激俄罗斯的“安全神经”，而且通过制造“可控的动荡”掌控欧洲事务的主导权，可谓“一石多鸟”。从“点火”到“拱火”，从“火上浇油”到“趁火打劫”，美国在乌克兰问题上大玩“四步曲”，之前推动俄乌冲突不断升级，如今唯恐双方收兵停火，用心险恶，路人皆知。

乌克兰的危机令人痛心。俄罗斯和乌克兰都是中国的友好国家。过去30年来，中俄关系取得长足进展，但其不结盟、不对抗、不针对第三方的性质没

有改变。中乌建交30年来，双边关系始终保持健康稳定发展势头。中方真诚希望俄乌双方能早日化干戈为玉帛。

乌克兰危机发生在欧洲，但溢出效应波及全球，影响世界和平稳定和经济复苏。从长远看，各方应当汲取乌克兰危机的教训，本着相互尊重和安全不可分割原则，回应各方的合理安全关切，通过对话谈判构建起均衡、有效、可持续的欧洲安全架构，实现欧洲的长治久安。中方已提出全球安全倡议，真诚希望国际社会以实际行动破解全球安全治理难题，走出一条共建、共享、共赢的安全之路。

中国主持的是公道，谋求的是和平，着眼的是长远。在战争与和平问题上，中国站在和平一边；在单边制裁与对话谈判之间，中国站在对话谈判一边；在拱火浇油与降温灭火之间，中国站在降温灭火一边。中国愿做劝和促谈的“助推器”，反对做煽风点火的“鼓风机”。中国愿同世界上所有爱好和平、致力发展的国家和人民携手同行，落实好全球安全倡议，开辟出迈向持久和平和普遍安全的康庄大道，汇聚起构建人类命运共同体的强大合力，让和平的薪火代代相传，让平安的钟声响彻人间。

•我密集同各国外长就乌克兰问题进行深入交流。各方对中国的立场都表示理解，对中国的作用都予以积极评价。我们的立场是一贯的，处理所有热点，中国都站在和平一边，站在对话一边，站在公正一边。我们的态度也是明确的，应对所有挑战，中国都努力发挥负责任、建设性作用。

乌克兰危机爆发以来，中方立足是非曲直，坚持独立自主，恪守客观公正。习近平主席提出了“四个必须”，清晰阐明了中方在乌克兰问题上的权威主张。中方先后提出五点立场和缓解人道主义危机的六点倡议，为化解危机、缓和局势发出了中国声音、贡献了中国智慧。中国的作用主要体现为五个坚持。

一是坚持劝和促谈正确方向。我们主张对话谈判是唯一出路，反对火上浇油和加剧对立，呼吁停火止战，支持俄乌开展直接对话。

二是坚持捍卫国际关系基本准则。我们倡导尊重联合国宪章宗旨和原则，尊重各国主权和领土完整，反对将中小国家推上地缘博弈前线。

三是坚持防止冷战思维回潮。我们不认同非敌即友的阵营对立，坚定促进国际团结，倡导共同、合作、综合、可持续的安全观，尊重和照顾各方的正当合理关切。

四是坚持维护各国正当权益。我们反对没有国际法依据的单边制裁，呼吁维护国际产业链供应链，避免损害各国正常经贸往来和人民生活。

五是坚持巩固亚太和平稳定。我们坚定奉行亲诚惠容周边外交方针，警惕美国借“印太战略”在本地区引入集团对抗祸水，加快促进区域一体化合作，守护本地区得来不易的发展势头。

作为联合国安理会常任理事国，中方将继续与国际社会一道，根据当事方意愿，考虑形势发展需要，继续为劝和促谈、维护和平发挥建设性作用。

•中方再次呼吁冲突当事方保持最大克制，严格遵守国际人道法，保护平民和民用设施安全，为人员撤离和人道援助行动提供便利。当事方应当就人道问题加强沟通，在开设人道走廊、组织人员安全撤离等问题上开展协调合作。

关于俄乌谈判，中方呼吁俄罗斯、乌克兰坚持对话谈判大方向，不断缩小分歧，为实现停火积累条件。其他各方都应把精力放到支持外交谈判上来。继续大规模送枪送炮不会带来和平，只会使冲突延长升级，使人道灾难更加恶化。

谈到制裁的后果时，张军表示，要重视和消除制裁带来的负面冲击。全方位、无底线的制裁已经产生严重外溢影响。广大发展中国家不是冲突当事方，却因此付出沉重代价。这既不公正，也不合理。国际社会应当加强协调，保持粮食、能源供给和价格稳定，避免不必要的出口限制。任意冻结他国外汇储备，同样构成对他国主权的侵犯，无异于将经济相互依存武器化。这样的做法损害世界经济稳定的基础，给国际关系带来新的不确定性和风险，应该尽早放弃。

•妇女儿童最易遭受暴力活动的冲击和伤害，在武装冲突中应当受到优先保护。中方呼吁乌克兰局势的当事方严格遵守国际人道法，切实保护妇女儿童人身安全，尊重并保障学校、医院等设施的民用属性和安全，在疏散、救援、医疗救助等方面对妇女儿童给予特殊照顾。中方对克拉马托尔斯克火车站的袭

击造成包括妇女儿童在内数十名平民伤亡感到痛惜，事件的相关情况和具体原因必须查清，任何指控都应以事实为依据。

冲突发生以来，有大量妇女儿童从乌克兰进入周边国家避难。中方赞赏有关邻国和其他国家向其打开边境并提供安全庇护和人道援助。所有难民无论肤色、种族、宗教信仰，根据国际难民法都应获得必要和平等的保护。乌克兰和周边国家人道需求依然巨大，联合国有关机构应继续动员协调国际支持，向所有有需要的人提供人道救助。中方对有关寻求避难的妇女儿童被拐卖和受侵害的报道深表关切，呼吁联合国妇女署、儿基会、难民署、人权高专办等国际机构加强监测，支持有关国家采取措施，坚决防止她们遭受“二次伤害”。

尽快让战火平息，才能从根本上解决乌克兰人道危机，使妇女儿童远离暴力伤害。对话谈判是通向和平大门的唯一出路。中方支持当事方继续开展谈判，努力克服困难和分歧，为达成停火积累条件，为妇女儿童能够早日看到和平曙光作出积极努力。国际社会其他各方都要多做有利于对话谈判的事，为谈判取得进展营造必要环境和条件。

一味实施制裁、输送武器不会带来和平。不断升级的全方位、无底线制裁引发粮食、能源危机和生活必需品价格飞涨，让全世界人民为此付出沉重代价，更让阿富汗、也门、非洲之角、萨赫勒地区数千万的妇女儿童成为严重受害者。中方再次呼吁各方保持理性克制，采取负责任态度，为妥善解决乌克兰危机、早日恢复和平作出建设性努力。

•世界上只有一个中国，台湾是中国领土不可分割的一部分。台湾问题是中国内战遗留问题。用什么方式解决台湾问题，是中国内政，任何外国无权干涉。

中国人民捍卫主权和领土完整的决心和意志坚定不移。“我们愿以最大诚意、尽最大努力争取和平统一的前景，但保留采取一切必要措施的选项，针对的是外部势力干涉和极少数‘台独’分裂分子及其分裂活动。”

当前台海局势面临新一轮紧张，根源是台湾当局一再企图“倚美谋独”，而美方一些人有意搞“以台制华”。“美台相互勾连，个别人甚至蓄意将台湾和乌克兰这两个有着本质区别的问题相提并论，企图混淆视听，趁乱渔利。这是在玩火，玩火者必将自焚。”

•中方多次强调，对话谈判是开启和平之门的唯一出路。俄罗斯、乌克兰已经举行多轮谈判，中方欢迎双方坚持和平谈判的大方向，克服困难和分歧，为全面解决危机不断积累条件。国际社会要为双方谈判营造有利条件和环境，为政治解决开辟空间，不要设置障碍、增添阻力，更不要火上浇油、激化矛盾。要全力防止局部冲突扩大化。

中方高度重视乌克兰人道问题，支持一切有利于缓解乌克兰人道危机的倡议和举措。当前冲突仍在持续，中方呼吁当事方遵守国际人道法，保护平民和民用设施安全，最大限度减少平民伤亡，确保人员撤离和人道准入通道的安全顺畅，保障妇女儿童、伤员战俘的基本权利。人道问题不应被政治化。乌克兰

兰和周边国家的人道需求巨大，国际人道机构应保持中立、公正，积极动员协调更多资源，为挽救生命、保护平民作出不懈努力。中方已经并将继续向乌克兰和周边国家提供人道援助。

根据国际人道法，平民在武装冲突中应免遭任何形式的暴力，针对平民的袭击不可接受，也不应该发生。有关布恰市平民死亡的报道和画面令人十分不安，事件的相关情况和具体原因必须查清。任何指控都应基于事实，结论得出之前，各方应保持克制，避免无端指责。

乌克兰危机的溢出效应正在对世界特别是发展中国家产生巨大影响，这值得高度重视，必须加强管控。制裁不是解决问题的有效手段，反而会加速危机外溢，带来新的复杂问题。在全球化深入发展、人类命运紧密相连的今天，实施全方位、无差别的制裁无异于将世界经济政治化、工具化、武器化，引发全球经贸、金融、能源、粮食、产业链供应链等领域严重危机，危及国际社会数十年的发展成果，让各国民众付出沉重代价。广大发展中国家不是冲突的当事方，不应被卷入矛盾，更不应被迫承担地缘冲突和大国博弈的后果。世界主要经济体要负起责任，管控危机外溢风险，维护全球市场稳定和世界经济的复苏势头。

冷战已经结束30多年，欧洲发生这样一场地缘政治的悲剧值得深刻反思。各国主权和领土完整都应得到尊重，中小国家不应被推向大国对抗的前沿。各国都有权独立自主决定外交政策，不应被迫选边站队。各国的安全不可

分割，一国的安全不能以损害他国安全为代价。中方呼吁美国、北约、欧盟同俄罗斯开展全面对话，直面多年来积累的矛盾，找到解决问题的办法，推动构建均衡、有效、可持续的地区安全框架。

在乌克兰问题上，中方不谋求地缘政治私利，没有隔岸观火心态，更不会做火上浇油的事情。中方真诚期待的目标只有一个，就是和平。中方将继续劝和促谈，为解决乌克兰危机发挥建设性、负责任作用。

联合国秘书长古特雷斯、联合国负责政治事务的副秘书长迪卡洛、联合国负责人道主义事务的副秘书长格里菲思等在公开会上发言。他们对俄乌冲突所造成的人道危机、粮食和能源短缺及价格上涨，以及其他大宗商品供应紧张等问题表示担忧，呼吁保护平民，尤其是妇女、儿童及人道主义工作者的生命与安全，保障被俘人员的基本权利，防止民用设施和文化遗址遭受破坏。他们呼吁冲突各方立即停火，通过对话和谈判化解危机。格里菲思呼吁安理会成员以及所有有影响力的会员国尽最大努力为实现和平、减轻人道主义灾难而共同努力。

•中国是伟大的国家，倡导并践行和平共处五项原则，是维护和平的关键积极力量。乌方重视中方的国际影响和威望，愿同中方保持沟通，希望中方继续为停火止战发挥重要作用。

乌政府和各界为协助中国在乌公民安全撤离所作努力，中国领导人和中国政府高度重视每一位海外公民的安危，乌方继续采取积极有效措施，确保自愿留乌的少量中国公民安全。乌方将为此作出最大努力。

中国在乌克兰问题上的基本态度就是劝和促谈。维护和平、反对战争，是中国的历史文化传统，也是我们一贯的外交政策。在乌克兰问题上，中国不谋求地缘政治私利，没有隔岸观火心态，更不会做火上浇油的事情。我们真诚期待的目标只有一个，就是和平。中方欢迎俄乌和谈，困难再大、分歧再多，也要坚持和平谈判大方向，直到谈出停火、谈出和平。

战事总会结束，关键是如何痛定思痛，维护好欧洲的持久安全。中方认为应本着安全不可分割原则，通过平等对话，真正建立均衡、有效、可持续的欧洲安全机制。中方愿秉持客观公正立场，继续以自己的方式，为此发挥建设性作用。相信乌方有足够智慧自主作出符合本国人民根本利益的选择。

中方给予乌方人道主义援助，乌方仍致力于同俄方进行和谈，找到持久解决办法，乌克兰愿成为欧洲的大门。这扇门能通向欧洲的和平，通向乌克兰的发展，通向中欧之间的合作。

•随着乌克兰危机的影响日益蔓延外溢，欧洲战略界出现一些理性思考的声音。比如，制裁不是结束战争、构建欧洲安全秩序的出路。要想战争以和解方式结束，诉诸外交手段才是正道。面对俄罗斯这个搬不走的邻居，管理与俄关系是欧盟当前必须应对的首要挑战。欧洲安全规则应由欧洲人主导制定，不

可能将俄排斥在外。欧盟领导人应当真正聆听并认真对待俄关切和诉求。要解决乌克兰问题就必须关注所有相关国家的安全利益。要解决当前的危机，俄罗斯和乌克兰双方都应该从实际出发，重视合理的安全关切。

中方始终主张，对话谈判才是化解危机最现实可行的方式，谋求共同、综合、合作、可持续的安全才可能实现欧洲和世界的长治久安。不断扩大战争、无限升级制裁只会让问题更加复杂，让世界付出更大代价。

当前形势下，各方应积极鼓励、支持俄乌谈下去，谈出结果，谈出和平。要摒弃非黑即白的情绪化做法，理性审视乌克兰危机的深层次根源。要避免鱼死网破的极端化做法，为政治解决乌克兰危机创造有利条件。要防止点火浇油的渔利式做法，让国际社会的共同利益战胜个别国家的私利。

“中方愿同国际社会一道，继续为缓和局势、化解危机、重建和平而努力。”

“我们一贯主张，和平是最珍贵的。当务之急是停火止战，而对话谈判是最现实可行的方式。国际社会应当鼓励俄乌双方谈下去，而不是打下去。”冲突延续升级只会造成更大伤亡，不符合任何一方利益，不断升级制裁只会使少数人获益，遭殃的是广大老百姓。

“我们一贯主张，安全是不可分割的。搞集团对抗、谋求绝对安全，恰恰会导致最不安全的后果。”乌克兰应当成为东西方沟通的桥梁，而不应当成为

大国博弈的前沿。欧洲各国应当努力构建均衡、有效、可持续的地区安全架构，而不是重划东西对抗的分界线。美国和北约应当同俄罗斯开展对话，而不是再打一场新冷战。

“我们一贯主张，处理国际关系不应有双重标准。乌克兰的主权安全应当得到维护，俄罗斯的合理安全关切同样应当得到尊重，欧洲的和平稳定值得捍卫，其他国家的和平稳定同样值得守护。不能一边声称反对战争，一边又四处发动战争；一边声称维护和平，一边又肆意破坏和平。”

中方在乌克兰问题上发挥的是建设性作用。“我们主持的是公道，谋求的是和平，着眼的是长远。我们支持对话谈判，积极向乌克兰和其他受影响的国家提供人道主义援助，愿同国际社会一道推动乌克兰危机尽快得到政治解决。我们呼吁相关各方保持冷静克制，展现政治意愿，让理智战胜情绪，让远见战胜短视，让共同利益战胜个别私利，早日停火止战，避免平民伤亡，防止更大规模人道危机，共同致力于欧洲和世界的长治久安。

“中方的立场同大多数国家的愿望相一致。我们反对针对中方的无端指责和猜忌，更不接受任何施压与胁迫。时间将会证明，中方的主张是站在历史正确的一边。

•我们一贯主张乌克兰应当成为东西方沟通的桥梁，而不应成为大国博弈的前沿。欧洲各国应当秉持战略自主原则，同包括俄乌在内的相关国家一道，本着安全不可分割原则，通过对话谈判，构建均衡、有效、可持续的欧洲安全

架构。美国和北约也应当同俄开展对话，解开乌克兰危机背后的症结。化解危机需要的是冷静理性，而不是点火浇油；恢复和平需要的是对话沟通，而不是施压胁迫；实现长治久安需要的是照顾各方的合理安全关切，而不是推行集团对抗，谋求绝对安全。

中方的立场同大多数国家的愿望相一致，时间将证明中方的主张是站在历史正确一边，任何对中方的无端指责和猜忌都将不攻自破。

•中方对在俄乌冲突中平民受到伤害极为关注。应对可能出现的大规模人道危机是目前国际社会的当务之急。中方已就缓解乌克兰人道主义局势提出了六点倡议，并采取了实际行动，已向乌方提供了一批紧急人道援助。

“中国政府决定，再向乌克兰提供一批价值1000万元人民币的人道主义物资援助。这是中方根据形势发展和实际需要新增的对乌人道主义援助。”中方将继续为推动乌克兰局势缓和发挥建设性作用，并愿为克服人道主义危机作出自己的努力。

•“当务之急是各方尽快停火止战，保持最大克制，保障平民安全和基本人道需求，防止发生更大规模的人道危机。”中方高度重视乌克兰人道局势。中国红十字会已向乌克兰提供三批人道援助物资。其中，第三批物资重点帮助乌克兰红十字会救助受冲突影响的流离失所儿童。

•“中方是否为在乌克兰问题上的立场感到‘尴尬’”的提问时表示，中国在乌克兰问题上的立场光明磊落、公正客观、无可非议，真正应当“感到不舒服”是那些自以为赢得了冷战、可以独霸天下的国家，是那些无视他国关切、持续五轮推进北约东扩的国家，是那些四处对外发动战争却又指责别国“好战”的国家。“我听说，俄罗斯的猫、俄罗斯的狗、俄罗斯的树都要被‘制裁’。我还听说，柴可夫斯基的《天鹅湖》也被‘禁言’。”

•乌克兰局势走到今天这一步，是中方不愿看到的。中方一贯主张尊重各国主权和领土完整，遵守联合国宪章宗旨和原则。中方致力于劝和促谈，国际社会应共同支持俄乌和谈尽快取得实质性成果，推动局势尽快降温。各方应保持最大限度克制，保护平民，防止出现大规模人道主义危机。中方已向乌提供紧急人道主义援助，并将为此继续作出自己的努力。

应理顺乌克兰问题历史经纬和来龙去脉，正本溯源，回应各方合理关切。着眼长远，积极倡导共同、综合、合作、可持续的安全观，鼓励相关各方开展平等对话，按照安全不可分割原则，寻求构建均衡、有效、可持续的欧洲安全机制，维护欧洲和世界和平。

中方坚决反对任何散布不实信息、歪曲抹黑中方立场的言行。

•“乌克兰局势是国际社会当前最关心的问题。”“我们始终本着客观公正态度，根据事情本身的是非曲直，独立自主地作出判断、表明主张”。

客观公正、是非曲直、独立自主—这三个关键词值得高度关注。独立自主是中国共产党百年奋斗得出的历史结论，是我们立党立国的重要原则，是中华民族精神之魂。坚持独立自主，是中国特色大国外交在波谲云诡的国际局势中得以始终秉持客观公正态度、真正凭事情本身是非曲直决定自身立场和主张的前提与保障。这份优良外交传统的传承和坚持，不仅符合中国人民和世界人民的根本利益，而且在世界大变局加速演进、国际关系持续深度调整、国际形势不稳定性不确定性上升、世界进入动荡变革期的新形势下，显得尤其难能可贵，彰显了中国在国际舞台上堂堂正正、光明磊落、维护和平、促进发展的形象。

中方对化解当前乌克兰危机的立场主张，概括起来是“四个必须”加“六点倡议”。

以“四个必须”推进劝和促谈。“四个必须”，简言之就是，必须坚持联合国宪章宗旨和原则，尊重和保障各国的主权和领土完整；必须坚持安全不可分割原则，照顾当事方的合理安全关切；必须坚持通过对话谈判，以和平方式解决争端；必须着眼地区长治久安，构建均衡、有效、可持续的欧洲安全机制。

乌克兰问题有其复杂和特殊的历史经纬。只有正视这一事实，冷静、理性、妥善地照顾当事方的合理安全关切，才能切实捍卫各国主权和领土不受侵犯的神圣权利，才能使双边对话谈判取得突破性进展，才能在化解当前危机的

基础上实现地区的长治久安，真正构建起均衡、有效、可持续的欧洲安全机制。

考虑到乌克兰问题独特的复杂性，中方鼓励俄乌直接谈判，鼓励美国、北约、欧盟与俄罗斯开展平等对话，同时呼吁国际社会对俄乌对话谈判给予必要的战略耐心并提供持续的配合支持，直到双方谈出结果、谈出和平，共同以实际行动坚定维护以联合国为核心的国际体系和以国际法为基础的国际秩序。

在化解当前乌克兰危机的过程中，联合国和有关各方应以国际法为依据，以推动紧张局势得到外交解决为短期目标，以实现地区和平稳定为长期目标，采取协同有效的行动。制裁从来不是解决问题的根本有效办法。在当事方合理安全关切得不到照顾的情况下，便贸然以大规模制裁强势施压，这无异于火上浇油。正如王毅在本次记者会上所指出，我们要秉持共同、综合、合作、可持续的安全观，摒弃独享安全、绝对安全的想法，坚持通过谈判停止冲突，通过对话解决争端，通过合作增进互信，共同建设持久和平的世界。

为防止乌克兰出现大规模人道主义危机提出“六点倡议”。乌克兰危机的当务之急是尽可能缓解现地局势，避免冲突升级甚至失控，尤其是防止出现大规模人道主义危机。中方为此提出的“六点倡议”，彰显了中国特色大国外交鲜明的人民立场与世界胸怀。

避免将人道问题政治化是人道主义行动得以安全、及时、顺利开展的重要保障。为实现这一目标，“六点倡议”全面、平衡地强调了相关各方展开人道

主义行动**必须秉持中立、公正原则**，以及联合国在对乌人道援助方面应发挥重要协调作用，为人道主义行动的正常、高效组织和展开指明了正确方向。

受乌克兰局势影响**最严重、最迫切需要接受人道主义援助的不同群体有不同的现实关切**，这决定了应对处置策略的轻重缓急排序的不同。“六点倡议”立足于流离失所者、平民、在乌外国人等代表性群体现实需要，从止损、进援、疏滞三个层次入手，分类、精准、统筹地提出了相应方案建议。

在贡献颇具现实性、针对性和可操作性的中国方案的同时，中国外交“以人为本”的温度更切实地体现在中方已经言行一致地承担起大国责任“中国红十字会**将尽快向乌克兰提供一批紧急人道主义物资援助**”。中方人道关切的拳拳之心，成为中方为克服人道主义危机继续作出自己努力的清晰注释。

以外交为民为宗旨维护国家利益。维护国家利益始终是中国对外工作的根本任务，海外中国公民和机构的安全和正当权益是中国外交维护国家利益的应有之义。此次乌克兰危机突发，党中央、国务院高度重视在乌同胞安危，习近平总书记亲自关心，多次过问，要求全力确保每一位在乌中国公民安全。

中国与乌克兰建交30年来，乌已成为中国在欧亚地区仅次于俄罗斯和哈萨克斯坦的**第三大贸易伙伴国**，中国也成为乌克兰的**第一大贸易伙伴国**。双方在科技、教育、文化等领域合作成果丰硕，人员往来密切。自乌克兰局势发生变化以来，外交部第一时间启动领事保护应急机制，与各方保持密切沟通，多方协调，多措并举，全力维护在乌同胞安全。

首先，通过对话谈判解决各方关切的和平路径，继而在与乌克兰外长的通话中重点就确保中国在乌公民安全表明立场，督促乌方承担相应国际责任。其次，外交部门各机构紧密配合，综合评估形势变化，基于各种可能性考虑，第一时间制定了协助在乌中国公民自愿安全撤离的可行方案，启动领事保护应急机制，打开、畅通安全通道，抓住战局中出现的时间窗口组织紧急撤侨行动，全力安置转运中国同胞，并为暂未撤离的同胞提供一切可能的帮助。最后，乌克兰政府和社会各界，以及俄罗斯、摩尔多瓦、罗马尼亚、波兰、匈牙利、斯洛伐克、白俄罗斯等国的政府和人民均为此次安置转运行动提供了安全保障和撤离便利。

据统计，从前期协调规划到现场转运，仅用了短短一周时间，中方就已实现了逾3000名在乌中国公民的安全有序转移。如此高效的安置转运行动背后，是祖国的牵挂，是外交工作者的奉献，是世界各国人民对和平的共同向往。

铿锵有力、旗帜鲜明，道出了中方在乌克兰问题上公开、透明和一贯的基本立场，道出了绝大多数国家反对“新冷战”、反对分裂世界的共同心声。面对动荡变革的世界，中国始终代表着稳定性和正能量，始终站在历史前进的正确方向上。我们将继续胸怀天下、担当尽责，坚定不移地高举和平、发展、合作、共赢的旗帜，推动建设新型国际关系，推动构建人类命运共同体，同世界上一切进步力量一道，合力谋发展，一起向未来。

•“令人遗憾的是，这些公正、客观、理性的分析未能形成美西方和北约现实版的政策。”

中方始终认为，一国安全不能以损害他国安全为代价，地区安全不能以扩张军事集团来实现。乌克兰问题早已超越俄乌双边关系范畴。在北约连续五轮东扩情况下，俄罗斯在安全方面的正当诉求理应得到重视和妥善解决。“正如王毅国务委员昨天所说，要化解危机，必须坚持《联合国宪章》宗旨和原则，尊重和保障各国的主权和领土完整；必须坚持安全不可分割原则，照顾当事方的合理安全关切；必须坚持通过对话谈判，以和平方式解决争端；必须着眼地区长治久安，构建均衡、有效、可持续的欧洲安全机制。中方将继续为劝和促谈发挥建设性作用，并愿在需要时与国际社会一道开展必要的斡旋。”

•中方一直关注乌克兰问题的演变，目前的局势是我们不愿看到的。中方尊重各国主权和领土完整、遵守联合国宪章宗旨和原则的基本立场是一贯的、明确的。我们呼吁有关各方保持克制，缓和局势，避免平民伤亡。包括在乌外国公民在内的所有平民生命财产安全和人道主义需求都应当得到有效保障，尤其要防止出现大规模的人道主义危机。中方支持和鼓励一切有利于和平解决乌克兰危机的外交努力，欢迎俄罗斯和乌克兰开始直接对话谈判。当前联合国及各方采取的任何行动，都要以地区和平稳定为重，以各方普遍安全为重，应有利于紧急局势降温，有利于推动外交解决。

中方反对将人权问题政治化，反对借人权问题对别国施压，反对设立乌克兰问题独立国际调查委员会。中方不赞成任何可能激化矛盾的做法。人权理事会介入并采取行动只会激化矛盾，加剧对立，不利于通过外交途径和平解决乌克兰问题。我们敦促有关方面停止将人权问题政治化，摒弃对抗施压，致力于通过对话解决问题。中方将继续为寻求和平、实现和平发挥建设性作用。

•乌克兰局势仍在急剧变化，形势发展令人痛心。中方在乌克兰问题上的基本立场是一贯、明确的。中方始终主张尊重各国主权和领土完整，根据联合国宪章宗旨和原则和平解决国际争端。当前最重要的是尽可能缓解现地局势，避免冲突升级甚至失控。俄罗斯同乌克兰已经举行首轮谈判，尽管存在分歧，双方都表现出继续推进谈判的意愿。中方对此表示欢迎。面对十分复杂敏感的形势，中方再次呼吁国际社会坚持政治解决大方向，为当事方直接对话谈判创造有利氛围和条件。

联合国和有关各方采取的任何行动，都要以地区和平稳定为重，以各方普遍安全为重，为紧张局势降温、推动外交解决起到正面作用。遗憾的是，刚才提交本次紧急特别联大表决的这项决议草案，事先没有在全体会员国范围内进行充分磋商，没有全面考虑当前危机背后的历史经纬和复杂矛盾，没有强调安全不可分割原则的重要性，也没有突出推动政治解决、加大外交努力的紧迫性。这些都与中方一贯坚持的立场主张不符，中方不得不对决议草案投了弃权票。

乌克兰危机的最终解决，还是要摒弃冷战思维，摒弃以损害他国安全为代价维护自身安全的逻辑，摒弃以扩张军事集团谋求地区安全的做法，要在重视和尊重各国合理安全关切基础上，通过谈判形成均衡、有效、可持续的欧洲安全机制。一味施压制裁，制造分裂对抗，只会导致局面更加复杂，使危机消极影响迅速外溢，甚至波及更多国家。中方呼吁国际社会本着负责任态度，推动有关各方尽快回到政治解决的轨道上来，通过对话协商寻求乌克兰问题的全面解决。中方愿继续为此发挥建设性作用。

•结束战事是乌方的最优先任务，乌方对谈判解决乌克兰问题持开放态度，怀着积极诚意对待乌俄谈判。尽管当前谈判进展并不顺利，乌方仍保持冷静，愿继续推进谈判。中方在乌克兰问题上发挥了建设性作用，乌方愿同中方加强沟通，期待中方为实现停火开展斡旋。

乌克兰局势急剧变化，中方对乌俄爆发冲突感到痛惜，对平民受到伤害极为关注。中方在乌克兰问题上的基本立场是公开、透明和一贯的。我们始终主张尊重各国的主权和领土完整。针对当前危机，中方呼吁乌俄通过谈判找到解决问题的办法，支持国际上一切有利于政治解决的建设性努力。

中方始终认为，一国安全不能以损害他国安全为代价，地区安全不能以扩张军事集团来实现。针对战事不断扩大，当务之急是尽可能缓解现地局势，避免冲突升级甚至失控，尤其是防止对平民的伤害和出现人道主义危机，还应确保人道主义援助安全及时准入。

中国政府高度重视在乌中国公民安全状况，每时每刻牵挂着他们的安危。在乌中国公民都是中乌友好的使者，都是乌克兰人民的朋友。中方撤离在乌留学人员及侨民的进程正在推进，感谢乌方的支持配合和乌社会各界的友好帮助。中方赞赏乌方开设外国侨民撤离专列，这符合国际人道主义精神。希望乌方采取一切必要措施确保在乌中国公民安全，并继续为中国公民撤离提供保障和便利。

确保外国公民安全是乌方重要职责。乌方高度重视中方关切，正在协助中国留学生等顺利撤离。乌方将继续本着负责任态度，做好外国公民安全撤离的相关保障。

•“我们注意到，双方商定近期将举行新一轮谈判。希望双方继续保持对话谈判进程，寻求照顾双方合理安全关切、实现欧洲共同安全、有利于欧洲长治久安的政治解决之道。”

•当前乌克兰局势令人痛心。中方呼吁有关各方保持克制，缓和局势，避免平民伤亡。包括外国公民在内，所有平民的生命财产安全和人道主义需求应当得到有效保障，尤其要防止出现大规模的人道主义危机。中方欢迎联合国秘书长表示联合国将为协调人道主义援助发挥积极作用。中方认为，联合国和国际社会提供人道援助应遵守第46届联大第182号决议确立的人道、中立、公正原则，防止政治化。

当前最重要的还是尽快回到外交谈判和政治解决的轨道上来，推动局势降级。中方支持俄罗斯和乌克兰举行直接对话谈判，这是解决问题的根本出路。国际社会应为对话和政治解决创造良好外部条件，避免激化矛盾。安理会任何行动应有助于发挥建设性作用，而不是使局势升级。

•乌克兰局势正在发生急剧变化。当务之急是有关各方保持必要克制，防止局势进一步恶化，并同时加大推动政治解决的外交努力。中方欢迎俄罗斯同乌克兰已经开始直接对话谈判。乌克兰应当成为东西方沟通的桥梁，而不应成为大国对抗的前沿。中方呼吁为当事方直接谈判创造有利氛围和条件，因为这是解决问题的根本出路。

联合国和国际社会有关各方采取的任何行动，都要以地区和平稳定为重，以各方普遍安全为重，应当有利于紧张局势降温，有利于推动外交解决。中方不赞成任何可能激化矛盾的做法。中方支持联合国有关机构继续在乌克兰开展人道援助工作。中方认为，平民的生命财产安全和人道主义需求应当得到有效保障。

中国作为联合国安理会常任理事国，始终认真履行维护国际和平与安全的责任。中方关于尊重各国主权和领土完整、遵守《联合国宪章》宗旨和原则的基本立场是一贯的、明确的。中方将继续为寻求和平、实现和平发挥建设性作用。

冷战早已结束，基于集团对抗的冷战思维应当摒弃，挑起新的冷战更是有百害而无一利。一国的安全不能以损害他国安全为代价，地区安全更不能以强化甚至扩张军事集团来保障。中方支持欧盟、北约与俄罗斯重启对话，秉持安全不可分割理念，妥善解决包括俄罗斯在内各方正当的安全诉求，寻求构建均衡、有效、可持续的欧洲安全机制，实现欧洲大陆的长治久安。

•一、中方坚定主张尊重和保障各国的主权和领土完整，切实遵守联合国宪章宗旨和原则。这一立场是一贯的，也是明确的，在乌克兰问题上同样适用。

二、中方倡导共同、综合、合作、可持续的安全观。认为一国的安全不能以损害他国安全为代价，地区安全更不能以强化甚至扩张军事集团来保障。各国的合理安全关切都应予以尊重。在北约连续五轮东扩情况下，俄罗斯在安全方面的正当诉求理应得到重视和妥善解决。

三、中方一直关注乌克兰问题的演变，目前的局势是我们不愿看到的。当务之急是各方保持必要克制，避免乌克兰现地事态继续恶化甚至走向失控。平民的生命财产安全应当得到有效保障，尤其要防止出现大规模人道主义危机。

四、中方支持和鼓励一切有利于和平解决乌克兰危机的外交努力。中方欢迎俄罗斯和乌克兰尽快举行直接对话谈判。乌克兰问题的演变有着复杂历史经纬。乌克兰应当成为东西方沟通的桥梁，而不应沦为大国对抗的前沿。中方

也支持欧方与俄罗斯就欧洲安全问题进行平等对话，最终形成平衡、有效、可持续的欧洲安全机制。

五、中方认为联合国安理会应当为解决乌克兰问题发挥建设性作用，要以地区和平稳定为重，以各国普遍安全为重。安理会采取的行动应当给紧张局势降温而不是火上浇油，应当有利于推动外交解决而不是使局势进一步升级。鉴此，中方历来不赞成安理会决议动辄引用授权动武和制裁的第七章。

中国作为安理会常任理事国和负责任大国，始终忠实履行自身国际义务，为维护世界和平稳定发挥建设性作用。在和平与安全问题上，中国是纪录最好的大国。我们从未侵略他国、从不搞代理人战争、从不寻求势力范围、从不参与军事集团对抗。中国坚持走和平发展道路，致力于构建人类命运共同体。我们将继续坚定反对一切霸权强权，坚定维护广大发展中国家特别是中小国家的正当合法权益。

•中方对乌克兰局势演变表示关注。中国关于维护各国主权和领土完整的立场是一贯的，联合国宪章的宗旨和原则也应当得到共同维护。

中方同时注意到，乌克兰问题有着复杂的历史经纬和现实因素，演变至今是一系列因素共同作用的结果。当前形势下，有关各方都要保持克制，避免任何可能加剧紧张局势的行动。

中方呼吁各方认识到落实安全不可分割原则的重要性，继续开展对话协商，在平等和相互尊重的基础上，通过和平方式寻求解决彼此关切的合理方案。中方欢迎并鼓励一切致力于推动外交解决的努力。

•中方高度关注乌克兰局势的最新发展。中方已在安理会前两次会议上全面阐述了立场。当前形势下，有关各方都要保持克制，避免任何可能加剧紧张局势的行动。中方欢迎并鼓励一切致力于推动外交解决的努力，呼吁有关各方继续开展对话协商，在平等和相互尊重的基础上寻求解决彼此关切的合理方案。

乌克兰局势发展到目前状况，是一系列复杂因素共同作用的结果。中国一贯按照事情本身的是非曲直决定自身立场，主张各国根据联合国宪章的宗旨和原则，和平解决国际争端。

•中方密切关注乌克兰局势发展，中国驻乌克兰使领馆目前正常工作。中国驻乌克兰大使馆已发布领事提醒，指导当地中国公民和机构密切关注乌形势变化，增强安全防范意识。中国外交部及驻乌克兰大使馆将继续与在乌中国公民和机构保持密切联系，及时提供领事保护和协助，切实维护其安全和正当权益。

中方在乌克兰问题上的立场是一贯和明确的。解决乌克兰问题还是要回到新明斯克协议这一原点上。各方应当通过对话和谈判推动乌克兰危机以及相

关问题全面解决。中方呼吁各方保持理性，不做刺激局势紧张、炒作渲染危机的事情。

•“我注意到，俄方表示，西方在乌克兰问题上实行了‘信息恐怖主义’，2月15日是‘美西方宣传失败日’。”“我们希望有关方面停止此类虚假信息攻势，多做有利于和平、互信、合作的事。”

Додаток Д

Цитати за 2023 рік стосовно російсько-української війни

•中国一贯高度重视核安全问题，积极致力于核安全领域的国际合作。日前，中国外交部发布《全球安全倡议概念文件》，明确促进核安全国际合作是重点合作方向之一。中方前不久发布的《关于政治解决乌克兰危机的中国立场》也明确表示，中方反对武装攻击和平核设施，支持国际原子能机构为促进和平核设施的安全安保发挥建设性作用。

“我们是这么说的，自然也会这么做。中方决定通过国际原子能机构向乌克兰核安全核安保技术援助项目捐款20万欧元，就是以实际行动支持机构为加强乌克兰核设施安全所作的努力。”

中方将继续同国际社会一道，推动建立公平、合作、共赢的国际核安全体系。“我们也将继续劝和促谈，支持政治解决乌克兰危机，从根源上消除核安全风险，促进乌克兰核设施安全。”

•乌克兰危机全面升级经年有余，对全球负面溢出效应不断显现。平息战火、实现和平成为国际社会普遍期待。中国政府近日发布《关于政治解决乌克兰危机的中国立场》文件，全面系统阐释中方基本立场主张，契合国际社会共同心声，符合世界根本长远利益，为解决危机提出全面、综合、可行的方案，彰显了中国作为世界和平维护者的负责任大国担当。

这份立场文件内容涵盖尊重各国主权、摒弃冷战思维、停火止战、启动和谈、解决人道危机、保护平民和战俘、维护核电站安全、减少战略风险、保障粮食外运、停止单边制裁、确保产业链供应链稳定、推动战后重建等12个方面，既重申了中国的一贯主张，也注意吸纳国际社会理性观点，既明确了重大原则前提，也标注了走出危机的清晰路径，得到当事方在内的国际社会广泛认同。联合国认为，中方立场文件“对解决乌克兰危机十分重要”，是“一项重要贡献”。

中方立场文件以止战为首要目标，契合有关各方和世界人民呼唤和平的共同心声。持续的战争带来无尽伤痛，政治解决争端符合俄乌双方和国际社会共同利益。然而，危机全面升级一年来，每当和谈曙光乍现，总有些外部势力从中作梗，制造谣言、挑拨离间、抹黑调停者。他们不希望和谈成功、不愿意战事停止。为了所谓“更大的战略目标”，他们煽动阵营对立，不断拱火浇油，根本不在乎乌克兰人民的死活，对其他国家和地区遭受的连带损害无动于衷。中国此时站出来呼吁：这场冲突不应再继续下去了！道出了霸权压制下全球积

蓄已久的广泛民意。匈牙利萨佐德韦格研究所政治分析中心主任基塞伊·佐尔坦认为，中国作为联合国安理会常任理事国和世界重要经济体，以和平为目标提出建设性方案，是一个“非常积极的进展”，代表了世界上大部分地区和国家的声音。

中方立场文件直击乌克兰危机痛点，为各方走出安全困境提供了重要的方向指引。乌克兰问题有着复杂历史经纬，既是欧洲安全矛盾长期积累的爆发，也是冷战思维和集团对抗造成的结果。归根结底，安全问题是乌克兰危机的症结所在，危机爆发的导火索正是一些国家为谋求自己的绝对安全而步步紧逼将别国“逼到了墙角”。中国直击要害地提出：一国的安全不能以损害他国安全为代价，地区安全不能以强化甚至扩张军事集团来保障，各国的合理安全利益和关切都应得到重视和妥善解决。美国外交学者网站刊文称，“安全不可分割”原则遭到无视是导致危机爆发的根源之一，而遵守该原则将是化解危机办法的一个重要部分。

中方立场文件秉持劝和促谈一贯立场，为政治解决乌克兰危机提供了可行路径。危机爆发以来，中国始终本着为地区和世界和平负责任态度，坚持维护联合国宪章的宗旨和原则，坚持安全不可分割的原则，秉持公道正义，积极劝和促谈，参与人道援助。从呼吁“为和平创造空间，为政治解决留有余地”，到提出对乌克兰问题五点立场和缓解人道主义危机六点倡议，再到提出化解乌克兰危机的“四个应该”“四个共同”和“三点思考”，中国不懈的和平努力有目共

睹，得到国际社会广泛认同。克罗地亚前副总理安特·西莫尼奇表示，中国始终呼吁和平，强调对话谈判是解决乌克兰危机的唯一可行出路，中方发布的立场文件不仅对俄乌双方，而且对国际社会都具有重要意义。波兰总统杜达强调，谈判永远是一条让乌克兰问题通往和平的道路，中国作为伟大的合作伙伴和拥有强大实力的大国，不能被忽视。

冲突战争没有赢家，复杂问题没有简单解决办法，大国对抗必须避免。

乌克兰危机带来警示：以牺牲别国安全谋求自身安全，必然陷入安全困境；以冷战思维构建世界和地区安全框架，必然导致冲突对抗。作为负责任大国，中国始终是劝和促谈的“助推器”，反对做煽风点火的“鼓风机”。从提出全球安全倡议到发布《全球安全倡议概念文件》，再到《关于政治解决乌克兰危机的中国立场》，中国向世界表明了一个鲜明立场，那就是在战争与和平问题上，中国站在和平一边；在单边制裁与对话谈判之间，中国站在对话谈判一边；在拱火浇油与降温灭火之间，中国站在降温灭火一边。中国主持的是公道，谋求的是和平，着眼的是长远，始终站在历史正确的一边，反对霸权主义和强权政治，与国际社会一道共同守护人类的和平与安宁。

•一、尊重各国主权。公认的国际法，包括联合国宪章宗旨和原则应该得到严格遵守，各国主权、独立和领土完整都应该得到切实保障。国家不分大小、强弱、贫富一律平等，各方要共同维护国际关系基本准则，捍卫国际公平正义。国际法应当得到平等统一适用，不应采取双重标准。

二、摒弃冷战思维。一国的安全不能以损害他国安全为代价，地区安全不能以强化甚至扩张军事集团来保障。各国的合理安全利益和关切都应得到重视和妥善解决。复杂问题没有简单解决办法。应坚持共同、综合、合作、可持续的安全观，着眼世界长治久安，推动构建均衡、有效、可持续的欧洲安全架构，反对把本国安全建立在他国不安全的基础之上，防止形成阵营对抗，共同维护亚欧大陆和平稳定。

三、停火止战。冲突战争没有赢家。各方应保持理性和克制，不拱火浇油，不激化矛盾，避免乌克兰危机进一步恶化甚至失控，支持俄乌相向而行，尽快恢复直接对话，逐步推动局势降级缓和，最终达成全面停火。

四、启动和谈。对话谈判是解决乌克兰危机的唯一可行出路。一切有利于和平解决危机的努力都应得到鼓励和支持。国际社会应坚持劝和促谈正确方向，帮助冲突各方尽快打开政治解决危机的大门，为重启谈判创造条件和提供平台。中方愿继续为此发挥建设性作用。

五、解决人道危机。一切有利于缓解人道危机的举措都应得到鼓励和支持。人道主义行动必须遵守中立、公正原则，防止将人道问题政治化。切实保护平民安全，为平民撤离交战区建立人道主义走廊。加大对相关地区的人道主义援助，改善人道主义状况，提供快速、安全、无障碍的人道主义准入，防止出现更大规模人道主义危机。支持联合国在对冲突地区人道援助方面发挥协调作用。

六、保护平民和战俘。冲突当事方应严格遵守国际人道法，避免袭击平民和民用设施，应保护妇女、儿童等冲突受害者，尊重战俘的基本权利。中方支持俄乌交换战俘，各方应为此创造更多有利条件。

七、维护核电站安全。反对武装攻击核电站等和平核设施。呼吁各方遵守核安全公约等国际法，坚决避免出现人为核事故。支持国际原子能机构为促进和平核设施的安全安保发挥建设性作用。

八、减少战略风险。核武器用不得，核战争打不得。应反对使用或威胁使用核武器。防止核扩散，避免出现核危机。反对任何国家在任何情况下研发、使用生化武器。

九、保障粮食外运。各方应均衡全面有效执行俄罗斯、土耳其、乌克兰和联合国签署的黑海粮食运输协议，支持联合国为此发挥重要作用。中方提出的国际粮食安全合作倡议为解决全球粮食危机提供了可行方案。

十、停止单边制裁。单边制裁、极限施压不仅解决不了问题，而且会制造出新的问题。反对任何未经安理会授权的单边制裁。有关国家应停止对他国滥用单边制裁和“长臂管辖”，为乌克兰危机降温发挥作用，也为发展中国家发展经济和改善民生创造条件。

十一、确保产业链供应链稳定。各方应切实维护现有世界经济体系，反对把世界经济政治化、工具化、武器化。共同减缓危机外溢影响，防止国际能源、金融、粮贸、运输等合作受到干扰，损害全球经济复苏。

十二、推动战后重建。国际社会应采取措施支持冲突地区战后重建。中方愿为此提供协助并发挥建设性作用。

•中国和乌克兰是战略伙伴，两国人民有着长久友好交往。我们再次感谢乌方在紧急状况下协助中方顺利开展撤侨行动。赞赏乌方始终坚持一个中国原则。希望两国关系继续稳定发展。在乌克兰问题上，中方始终站在和平一边、站在对话一边，始终坚持劝和促谈。我们不愿看到乌克兰危机长期化、扩大化，愿同国际社会一道，避免形势进一步恶化，持之以恒地争取和平。

一年来，乌中一直保持着沟通。没有任何国家比乌克兰更希望尽快实现和平，乌方重视中国的国际地位和重要影响，重视中方关于政治解决危机的立场，期待中方继续发挥建设性作用。

•乌克兰危机仍在延宕，数百万人流离失所，人道局势令人担忧。战争冲突没有赢家，只会给无辜民众带来苦难。持续升级的战争已经造成许多冲突地区重要民用基础设施损毁，水电暖等供应面临短缺。随着又一个冬天即将来临，当地民众将经历战火与严寒的双重挑战。中方对此深感痛心和忧虑。

中方再次呼吁冲突当事方严格遵守国际人道法，遵循必要、区分和对称的原则，全力保护平民和民用基础设施安全。国际社会和人道机构应加大对受危机影响民众的人道救援力度，推进对民用基础设施的修复工作，帮助受危机影响的民众渡过难关。

乌克兰危机影响全球粮食、能源和金融安全，拖累2030年可持续发展议程执行，冲击世界经济复苏和全球发展，发展中国家受害首当其冲。中方呼吁有关国家撤销单边制裁和长臂管辖措施，维护全球产业链供应链安全稳定，尽量减少乌克兰危机的负面外溢效应，减少危机对各国普通民众的负面影响。

在乌克兰问题上，中方始终呼吁尽快停火止战，始终致力于劝和促谈，始终希望危机早日得到政治解决。中方敦促有关方面积极回应国际社会的和平呼声，加强接触，凝聚共识，为尽快恢复和谈逐步创造条件。有重要影响的国家应发挥建设性作用，不加剧对立，不激化矛盾，不延长战火，为实现和平营造有利环境。中方将继续站在和平一边，站在对话一边，同有关各方保持接触沟通，为政治解决乌克兰危机、恢复欧洲和平稳定作出努力。

•乌克兰危机还在延宕，地面局势依然紧张，外溢影响持续蔓延。与此同时，大量武器弹药源源不断流入战场，武器品种和范围持续扩大，致命性和杀伤性不断上升，加剧地面战事的残酷性、危险性和不可预测性，让停火止战的希望更加渺茫。乌克兰危机有关各方应本着负责任的态度，高度重视并全力防

止武器弹药扩散风险，尤其要避免落入恐怖分子和非国家行为体手中，防止在更大地理范围内制造新的动荡、催生更多流离失所、夺取更多无辜生命。

同许多期盼和平的国家一样，中方一再强调，对话谈判才是停火止战、恢复和平的根本之道。中方将继续站在和平一边，站在对话一边，加强与各方对话交流，凝聚国际社会劝和促谈合力，为推动乌克兰问题政治解决发挥积极和建设性作用。

世界变乱交织，充满动荡与不安。从亚洲到非洲，从乌克兰到中东，人们正看到越来越多的战火与冲突。这背后的深层次原因值得认真反思。中方呼吁国际社会坚持共同、综合、合作、可持续的安全观，倡导和平共处，推动对话和解，采取有力举措，从根本上化解冲突矛盾，努力共建一个持久和平、共同安全的世界。

•中国在乌克兰问题上的立场是一贯和明确的。习近平主席先后提出“四个应该”“四个共同”和“三点思考”主张，成为中国处理乌克兰问题的根本遵循。我们认为，各国主权、领土完整都应该得到尊重，联合国宪章宗旨和原则都应该得到遵守，各国合理安全关切都应该得到重视，一切有利于解决危机的努力都应该得到支持。今年2月，中方发布了《关于政治解决乌克兰危机的中国立场》文件，提出尊重主权、停火止战、启动和谈、停止单边制裁等12条主张，核心就是劝和促谈。中国同有关各方及国际社会就乌克兰危机保持密切沟通，中国

政府欧亚事务特别代表赴访有关国家，出席在沙特吉达举行的乌克兰问题国际会议，以自己的方式劝和促谈，为乌克兰危机解决发挥积极和建设性作用。

我们看到，乌克兰危机还在延宕，战场形势激烈胶着，外溢风险不断发酵，对国际形势产生重大影响。乌克兰危机发展到今天有着深刻根源和复杂成因，危机长期化、扩大化不符合任何一方利益。结合当前形势，我愿强调以下四点：

第一，坚持劝和促谈。历史充分证明，冲突没有赢家，战争解决不了问题。追求自身绝对安全、甚至挑动阵营对抗，只会加剧矛盾和冲突，不会有好的结果。无论形势多么复杂，挑战多么严峻，都要坚持政治解决大方向，推动当事方凝聚共识，启动和谈，早日实现停火止战，国际社会要为此创造必要条件和氛围。有关各方应当着眼长远，秉持共同、综合、合作、可持续的安全观，尊重彼此合理安全关切，推动构建均衡、有效、可持续的欧洲安全架构。

第二，避免拱火浇油。各方均应保持克制，不加剧紧张，不激化矛盾，不采取任何导致局势不断升级的举措，为推进最终政治解决创造必要条件。要严守核安全底线，防止出现人为核事故。

第三，管控外溢风险。乌克兰危机对世界经济复苏和全球发展造成巨大冲击，严重影响全球粮食、能源和金融安全，发展中国家首当其冲。有关国家应停止滥施单边制裁和长臂管辖，保障全球供应链安全畅通。我们支持相关方

就黑海粮食运输协议同俄乌保持沟通，在平衡照顾双方关切基础上重启协议，切实维护全球粮食安全。

第四，缓解人道危机。2023年全球需要人道主义援助的人口数量高达3.39亿人，比2022年初增长近七千万人。乌克兰危机导致数百万民众流离失所，多处重要大型基础设施被毁。冲突当事方要严格遵守国际人道法，遵循必要、区分和对称的原则，保护平民和民用基础设施，提供快速、安全、无障碍的人道准入，减轻平民遭受的苦难。国际社会和人道机构要恪守人道救援原则，加大对受危机影响民众的人道救援力度，帮助他们渡过难关。中方高度重视乌克兰人道局势，在危机爆发初期就提出防止出现大规模人道主义危机的六点倡议，并一直为缓解乌人道局势发挥建设性作用，提供了多批人道主义物资援助。

中国将坚持真正的多边主义，始终秉持客观公正立场，站在对话一边，站在和平一边，站在历史正确一边。我们愿同安理会成员和有关各方一道，为推动政治解决乌克兰危机继续发挥建设性作用。

乌克兰危机延宕至今，国际社会普遍希望早日停火止战，越来越多的国家提出和平倡议，但大量武器装备仍在流入战场，且品种数量和杀伤力不断增强，导致地面战事蔓延升级，平民伤亡与日俱增，局势陷入恶性循环。在此前安理会的审议中，中方已多次就此表达忧虑和不安。

军事对抗不是乌克兰危机的出路，对话谈判才是恢复和平的根本之道。

中方期待有关方面积极回应国际社会期待和呼声，保持冷静克制，相向而行，寻求共识，避免加剧紧张。希望安理会能避免扩大对立分歧，更多激发正向互动，切实发挥国际集体安全机制核心的作用，用好《联合国宪章》赋予的和平解决争端工具，促进各类和平倡议的落实，推动形势逐步朝着和平稳定的方向发展。

中方愿同有关各方继续加强对话沟通，为推动乌克兰危机政治解决发挥建设性作用。

•乌克兰问题国际会议5日至6日在沙特阿拉伯西部海滨城市吉达以闭门方式举行。包括巴西、南非、美国等超过40个国家和国际组织代表通过线下和线上方式与会，中国政府欧亚事务特别代表李辉出席会议。与会各方强调通过国际协商实现乌克兰危机和平解决的重要性。

此次会议在持中立立场的沙特举行，不少同样持中立立场的发展中国家参会，体现出国际社会正在努力为和平解决乌克兰问题探寻道路。乌克兰危机的化解不可能一蹴而就，虽然此次会议没有发表联合声明，但可以看出中国等发展中国家劝和促谈的努力正在发挥作用，这对于动荡不定的世界来说是一个积极信号。

俄乌冲突以来，其外溢效应早已扩散至全世界，很多发展中国家受到的冲击尤为严重，越来越多的国家迫切希望国际社会能够共同推动危机早日和平解决。

目前，关于乌克兰危机的政治解决方案还远未形成共识，各方分歧很大。正因如此，国际社会需要加强交流沟通讨论。

此次会议期间，与会者听取各国代表就乌克兰问题的发言，并就乌克兰提出的和平解决方案展开讨论。

一方面，吉达会议的召开是朝着和平解决乌克兰危机的正确方向迈出的重要步伐，为推动各方对话交流、寻求切实可行的冲突解决之道提供了重要机遇。

另一方面，吉达会议也有助于推动国际社会形成和平化解俄乌冲突的更大合力，让更多国际关系行为体参与进来，找到公平公正持久的解决方案。

和平解决乌克兰问题的理性声音越来越多，今后应该还会有更多关于乌克兰问题的国际会议。吉达会议可以发挥承上启下的作用，为下一次更大规模的和平会议做铺垫。

吉达会议对于全世界的和平爱好者来说是件好事，对于主办国沙特来说是个加分项。

沙特媒体报道说，沙特一直致力于推动俄乌双方达成持久和平并为此主办此次国际会议，以促进国际协商与合作以及其他为实现政治解决乌克兰危机所做的努力。

在乌克兰问题上，沙特坚持独立自主的外交政策，拒绝跟随美国对俄制裁。此次乌克兰问题国际会议在沙特举行，反映出沙特的中立立场获得各方认可，提升了沙特的国际影响力。

此次会议无疑会进一步提升沙特在国际舞台上的地位，并在一定程度上增强其在乌克兰问题上的发言权。

•8月5日，中国政府欧亚事务特别代表李辉应邀赴沙特吉达出席乌克兰问题国际会议，同各方进行广泛接触和交流，全面阐述中方立场主张，听取各方意见建议，就政治解决乌克兰危机推动凝聚共识。各方充分肯定中方为劝和促谈发挥积极作用。

•中国驻敖德萨总领馆附近发生爆炸，冲击波震落了总领馆部分墙面和窗户玻璃。总领馆人员早已撤离，没有造成人员伤亡。中方密切关注有关动向，继续同有关方面保持沟通，采取一切必要措施维护中国在乌机构及人员安全。

•为进一步宣介中方提出的关于政治解决乌克兰危机的立场主张，推动国际社会凝聚更多恢复和平的共识，5月中下旬，我作为中国政府欧亚事务特别

代表，先后访问了乌克兰、波兰、法国、德国、欧盟总部和俄罗斯，同各方进行深入沟通交流。

乌克兰危机全面升级以来，中国作为联合国安理会常任理事国和负责任大国，始终秉持客观公正立场，积极劝和促谈。习近平主席同俄罗斯、乌克兰等多方领导人深入沟通，呼吁尽早和谈，为危机的政治解决积累有利条件。习近平主席提出的“四个应该”，即各国主权、领土完整都应该得到尊重，联合国宪章宗旨和原则都应该得到遵守，各国合理安全关切都应该得到重视，一切有利于和平解决危机的努力都应该得到支持，是中方推动政治解决乌克兰危机的根本遵循。今年2月24日，中方发布《关于政治解决乌克兰危机的中国立场》文件，提出尊重各国主权、摒弃冷战思维、停火止战、启动和谈等12条主张，得到了国际社会的普遍认同和赞誉。

我这次访问的主题就是劝和促谈。访问期间，围绕政治解决乌克兰危机，我同乌克兰总统泽连斯基、外长库列巴，俄罗斯外长拉夫罗夫以及欧洲各国的同事们深入交换了看法和意见。各方赞赏并积极评价中方为恢复和平、政治解决乌克兰危机所作的努力，期待中方发挥更大作用。这再次表明中方在乌克兰问题上的立场是客观公正的，也得到了国际社会大多数国家的支持。

在交流中，各方对当前危机的升级和外溢风险都流露出担忧情绪。冲突地区的核设施安全引发各方高度关注，核事故一旦发生，没有哪个国家能够独善其身。这场危机引发的粮食安全、能源安全、跨境基础设施安全等风险还在

持续发酵。冲突终究只能靠谈判来结束，早一天停火、早一天谈判，就有早一天迎来和平的希望。只要和平有一线希望，就应该积极作出努力，而不是任由冲突延宕下去，更不要火上浇油，导致局部冲突演变为大规模战争，甚至核战争。目前看，各方坐下来谈判、谈出成果可能还面临很多困难，但重要的是推动凝聚各方共识，形成最大公约数，为危机的最终解决逐步积累和创造条件。

中国在乌克兰问题上没有私利，不搞“小圈子”，没有拱火浇油，更没有趁机渔利。中方始终认为，为了解决这场根源复杂、影响深远的危机，既要劝和促谈尽快停战，更要推动构建均衡、有效、可持续的欧洲安全架构，致力于长治久安。为此，国际社会应坚持共同、综合、合作、可持续的安全观，更好维护世界和平与稳定。

目前，世界上越来越多的国家和有识之士呼吁政治解决乌克兰危机，结束冲突，恢复地区和平稳定。中方愿继续与国际社会一道，站在和平的一边、站在对话的一边、站在历史正确的一边，为世界和平与安宁贡献力量。

•扎波罗热核电站安全安保问题只是乌克兰危机的一个方面，其解决最终取决于乌克兰危机的政治解决前景。各方应着眼和平大局和共同安全，相向而行，为重启对话和妥善解决包括核电站安全安保在内的相关问题创造有利条件。有重要影响的国家更应发挥负责任、建设性作用，而不是拱火浇油。中方将继续致力于劝和促谈，为推动乌克兰危机政治解决发挥建设性作用。

乌克兰危机的持续对乌核设施安全安保构成严峻挑战。令人不安的是，尽管包括中方在内的国际社会一再发出警告和呼吁，扎波罗热核电站及周边地区的军事行动仍接连发生，中方对此深感担忧。

国际原子能机构总干事格罗西聚焦各方共同关切，提出包括5项原则的扎波罗热核电站安全倡议，并为此积极进行斡旋。中方对格罗西的努力表示赞赏，支持他和国际原子能机构为促进核设施的安全安保发挥建设性作用。中方呼吁有关当事方坚持人道精神，坚持科学理性，坚持沟通合作，严格遵守《核安全公约》等相关国际法，避免采取任何危及核设施的行为，全力避免任何意外发生。

•中乌关系走过31年发展历程，达到战略伙伴关系水平，为两国各自发展振兴提供了助力。我赞赏泽连斯基总统多次表示重视发展中乌关系和对华合作，感谢乌方去年为中国公民撤离提供大力协助。相互尊重主权和领土完整是中乌关系的政治基础。双方要着眼未来，坚持从长远角度看待和谋划两国关系，延续双方相互尊重、真诚相待的传统，推动中乌战略伙伴关系向前发展。中方发展中乌关系的意愿是一贯的、明确的。无论国际风云如何变幻，中方愿同乌方一道，把两国互利合作向前推进。

乌克兰危机复杂演变，对国际形势产生重大影响。在乌克兰危机问题上，中方始终站在和平一边，核心立场就是劝和促谈。我相继提出了“四个应该”、“四个共同”和“三点思考”。中方还在此基础上发布了《关于政治解决乌克兰

兰危机的中国立场》文件。中国不是乌克兰危机的制造者，也不是当事方。作为联合国安理会常任理事国和负责任大国，我们既不会隔岸观火，也不会拱火浇油，更不干趁机牟利的事。中方所作所为光明正大。对话谈判是唯一可行的出路。核战争没有赢家。对待核问题，有关各方都应该保持冷静克制，真正从自身和全人类的前途命运着眼，共同管控好危机。现在各方理性的思考和声音在增加，应该抓住契机，为危机的政治解决积累有利条件。希望各方从乌克兰危机中深刻反思，通过对话，共同寻求欧洲长治久安之道。中方将坚持劝和促谈，为尽快止战停火、恢复和平作出自己的努力。中方将派中国政府欧亚事务特别代表赴乌克兰等国访问，就政治解决乌克兰危机同各方进行深入沟通。中方已向乌方提供了多批人道主义援助，愿继续提供力所能及的帮助。

•建交31年来，中乌关系保持发展势头。乌方表示致力于在相互尊重基础上同中方建立真诚的关系，中方予以赞赏，愿同乌方一道，着眼长远，共同推动两国关系持续稳定发展。中乌务实合作基础良好、潜力巨大，实现中国式现代化进程将为中乌互利合作提供更广阔机遇。

中国不仅是乌克兰的重要合作伙伴，更是国际事务中不可或缺的关键大国。祝贺中国近期成功促成沙特阿拉伯与伊朗和解。乌方从长远角度看待两国关系，将继续恪守一个中国原则，尊重中国领土完整，期待同中方增进互信，深化各领域合作。

Додаток Е

Цитати за лютий - квітень 2024 року стосовно російсько-української війни

•中国和乌克兰早在多年前就是战略合作伙伴，两国人民之间有着传统友谊。无论国际形势如何变化，中方都希望中乌关系正常发展，继续造福两国人民。再次感谢乌方在紧急状况下帮助中方人员安全撤离，中国人民永远不会忘记。

中方在乌克兰问题上的原则立场，强调中国坚持政治解决热点问题，坚持劝和促谈，不拱火浇油，不借机渔利，不向冲突地区或冲突方出售致命性武器。我们将继续为尽快止战、重建和平发挥建设性作用。哪怕和平只有一线希望，中方也不会放弃努力。

乌方愿同中方保持友好交往，推动乌中关系进一步发展。中方在全球事务中有着重要影响，乌方高度赞赏中方发布关于政治解决乌克兰危机的立场文件，希望中方继续为促进和平发挥独特建设性作用，愿同中国政府欧亚事务特别代表加强联系。

•当被问及中方对《布达佩斯备忘录》的看法及在俄乌冲突上的立场时，中方不是当年《布达佩斯备忘录》的签约方，但通过政府声明的方式对备忘录予以认可。中国的核政策是有核国中最明确、最先进的，包括不首先使用核武器，不对任何无核国家使用核武器，当然包括乌克兰在内。乌克兰危机发生后，习近平主席进一步指出，核武器用不得、核战争打不得，各方应共同维护核材料和核设施安全。中方履行了做出的承诺和承担的国际义务。

中国不是乌克兰危机的制造者，也不是当事方。但我们没有隔岸观火，更没有借机牟利。各国的主权和领土完整应该得到尊重，联合国宪章的宗旨和原则应该得到遵守，各国的合理安全关切应该得到重视，一切有利于和平解决危机的努力应该得到支持。这是中方在乌克兰问题上的权威立场和根本遵循。

中方为此坚持不懈劝和促谈，为恢复和平发挥积极作用。只要和平还有一线希望，就不言放弃；只要谈判能早一天重启，各方的损失就能少一分。

•李辉通报了访问俄罗斯、乌克兰以及有关欧洲国家期间同各方就如何尽早实现停火止战、推动危机政治解决等问题深入交流情况。李辉表示，各方均赞赏中方穿梭斡旋所作努力，都期待中方发挥更大建设性作用，一致认同中国作为联合国安理会常任理事国及俄、乌两国共同朋友，可在两国以及各方之间穿梭斡旋、传递信息，推动各方求同存异、凝聚共识，为举行和谈积累更多有利条件。

中方支持适时召开俄乌双方认可、各方平等参与、对所有和平方案进行公平讨论的国际和会，愿继续发挥自身独特作用，为推动政治解决乌克兰危机贡献中国智慧和力量。

•乌克兰危机全面升级已经两年多了。两年多来，中方始终秉持客观公正立场，为止战凝聚共识，为和谈铺路搭桥。

“当前，战事仍在持续延宕，局势还面临着升级外溢的风险，最紧迫的就是恢复和平。”

乌克兰危机延宕至今，恶性袭击和平民伤亡事件时有发生，人道局势不断恶化。中方对此深感忧虑和痛心。冲突对抗没有赢家，任何冲突的终点都是谈判桌。早一点谈起来，和平就早一天到来。只要各方都遵守联合国宪章的宗

旨和原则，妥善解决好彼此合理关切，欧洲就能真正建立起均衡、有效、可持续的安全框架。中方呼吁当事方保持冷静克制，加强直接接触和对话，逐步积累共识，共同探索可行的解决出路。国际社会也应加大外交努力推动局势缓和降级，为政治解决创造条件。

在乌克兰问题上，中方始终秉持客观公正立场，从未放弃劝和促谈努力。中国政府欧亚事务特别代表正在访问俄罗斯、乌克兰及有关欧洲国家，就推动乌克兰危机政治解决开展斡旋。中方支持适时召开俄乌双方认可、各方平等参与、对所有和平方案进行公平讨论的国际和会。中方愿继续同各方保持沟通接触，为停火止战凝聚共识，为对话和谈铺路架桥，为推动危机政治解决作出不懈努力、发挥建设性作用。

•“早一天开启和谈，损失就会减少一分。”

过去两年来，中方从未放弃劝和的努力，从未停下促谈的脚步。中方同包括俄罗斯、乌克兰在内各国深入沟通，为应对危机发挥建设性作用。中方专门发布《关于政治解决乌克兰危机的中国立场》文件，派特使穿梭斡旋。

“中方没有袖手旁观，没有拱火浇油，更没有从中渔利。我们所做的一切，都通往一个目标，就是为止战凝聚共识，为和谈铺路搭桥。我们将继续发挥自身独特作用，开展穿梭外交，凝聚各方共识，为推动政治解决乌克兰危机贡献中国智慧。”

•**早日停火止战，寻求政治解决，符合各方利益。当务之急是遵守“战场不外溢、战事不升级、各方不拱火”三原则，尽快推动局势降温。中方再次呼吁冲突当事方保持冷静克制，切实遵守国际法，特别是国际人道法，避免袭击平民和民用设施，避免攻击核电站等和平核设施。呼吁国际社会秉持客观公正立场，为双方恢复直接对话谈判创造条件，提供帮助。**

中方在乌克兰问题上的立场十分明确、一以贯之，那就是劝和促谈、政治解决。中方始终主张各国主权、领土完整都应得到尊重，联合国宪章宗旨和原则都应得到遵守，各国合理安全关切都应得到重视，一切有利于和平解决危机的努力都应得到支持。国际社会应秉持客观公正立场，发出积极和建设性声音，呼吁早日停火止战、重启和谈。中国和巴西共同发表了关于推动政治解决乌克兰危机的“六点共识”，符合大多数国家的共同期望。其他一些发展中国家也在为和平奔走、为促谈努力，提出不少好的主张和建议。中方愿继续同“全球南方”及有关国家保持密切接触沟通，为推动政治解决危机发挥建设性作用。

•**李辉通报了访问巴西、南非、印度尼西亚期间同各方就乌危机当前形势、推动局势降温、下步和谈进程等问题深入交流的情况。李辉表示，各方普遍担忧冲突升级外溢风险，关注危机延宕深层次原因，高度赞赏中巴“六点共识”为推动危机解决提供了一条有价值的路径。各方就和平进程分别提出各自设想，并期待同中方加强交流，推动危机公平、公正解决。**

近期局势趋于复杂，但越是在困难时期，越不能放弃和平的希望。中方将继续以自己的方式坚持劝和促谈，为推动政治解决危机贡献中国智慧和中方方案。

•中方注意到有关情况。中方在乌克兰问题上的立场是一贯的、明确的，呼吁各方遵守局势降温“三原则”，即战场不外溢、战事不升级、各方不拱火。中方将继续同国际社会保持沟通，为推动危机政治解决发挥建设性作用。

•乌克兰危机全面升级已经近两年半时间，战事仍在延续，和谈前景还不明朗，冲突存在进一步升级外溢风险，国际社会特别是“全球南方”国家普遍对此感到忧虑，推动局势降温的呼声更加迫切。作为联合国安理会常任理事国和负责任大国，中国始终坚定致力于推动危机政治解决。“在此背景下，中方将派中国政府欧亚事务特别代表李辉于7月28日起访问巴西、南非和印度尼西亚，就乌克兰危机开展第四轮穿梭外交，同‘全球南方’重要成员就当前局势及和谈进程进一步交换意见，探讨推动局势降温，为重启和谈积累条件。”

•中乌互为友好国家，双方交往历程中沉淀下来的都是友谊与合作。两国十几年前就建立了战略伙伴关系，彼此相互尊重、平等相待，互利合作持续推进。两国元首强调，要从长远角度看待和谋划两国关系，把中乌关系和双边合作向前推进。我们应以此为遵循，保持沟通交流，增进彼此互信，赓续传统友谊，促进人民友好，推动中乌关系健康稳定发展。

中国共产党二十届三中全会开启了新一轮全面深化改革征程。中国全面推进中国式现代化，将为各国人民带来新的机遇。乌克兰是首批支持和参与共建“一带一路”的国家之一。近年来中国一直是乌克兰最大贸易伙伴和农产品最大出口国。今年上半年双边贸易额呈现快速增长势头，展现了两国合作的空间和潜力。双方应发挥两国合作机制作用，加强各领域务实合作。中方将继续扩大自乌粮食进口，共同维护物流通道畅通和国际粮食安全。感谢乌方在冲突爆发初期为中国公民特别是留学生撤离提供的帮助，希乌方继续采取有效措施，确保在乌中方人员和机构安全。

乌克兰危机已经进入第3个年头，冲突还在持续并存在升级、外溢风险。中方始终坚定致力于推动危机政治解决。习近平主席提出“四个应该”，为此提供了重要遵循。在此基础上，中国还和巴西联合发表了“六点共识”，涵盖冲突规范“三原则”、和谈方案“三要素”、人道保护“三关切”以及防止核风险、保障供应链稳定等重要内容，凝聚了国际社会最大公约数，得到广泛响应支持。中方认为，所有冲突的解决，最后都要回到谈判桌前；一切争端的化解，总要通过政治途径实现。近期乌俄双方都不同程度发出愿意谈判的信号，虽然条件和时机还不成熟，但我们支持一切有助于和平的努力，愿继续为停火止战、恢复和谈发挥建设性作用。中方关注乌方人道主义局势，将继续向乌提供人道主义物资援助。

中国是一个伟大的国家。乌中结为战略伙伴，也是重要经贸合作伙伴。

乌方支持中方在台湾问题上的立场，将继续坚持一个中国。乌方希共同落实好两国元首重要共识，夯实政治互信，激活经贸、农业等各领域合作，加强地方友城交流。乌方高度赞赏中方为促进和平、维护国际秩序所发挥的积极建设性作用。乌方重视中方的意见，认真研究了中国巴西关于政治解决乌克兰危机的“六点共识”。乌方愿意并准备同俄方开展对话谈判。当然，谈判应是理智和有实质意义的，旨在实现公正持久的和平。

双方还就共同关心的国际和地区问题交换了意见。

•乌克兰危机全面升级至今已有2年多，持续冲突已导致大量无辜平民伤亡和大量基础设施损毁，也对乌克兰核设施安全构成巨大风险。中方反对武装攻击核电站等和平核设施，呼吁各当事方保持冷静克制，坚持人道精神，坚持科学理性，坚持沟通合作，严格遵守《核安全公约》等国际法，严守核安全底线，避免采取任何危及核设施的行动，坚决防止出现人为核事故。

任何冲突的终点都是谈判桌。早日停火止战，寻求政治解决，符合各方利益。当前的重点是遵守“战场不外溢、战事不升级、各方不拱火”三原则，尽快推动局势降温。中方主张国际社会要为双方恢复直接对话谈判创造条件、提供助力。遗憾的是，刚刚提交表决的这项决议草案，没有突出推动对话谈判、寻求政治解决的当务之急，也没有突出需要从根本上解决欧洲安全问题，构建

均衡、有效、可持续的安全架构的根本方向，这些同中方一贯坚持的立场和主张存在差距，中方不得不对决议草案投了弃权票。

在乌克兰问题上，中国始终主张，各国主权、领土完整都应该得到尊重，联合国宪章宗旨和原则都应该得到遵守，各国合理安全关切都应该得到重视，一切有利于和平解决危机的努力都应该得到支持。中方在乌克兰问题上没有私利，一直在以自己的方式积极劝和促谈，也将继续为政治解决发挥建设性作用。

•乌克兰危机自2022年2月全面升级以来，持续冲突已经导致大量无辜平民伤亡、大量基础设施损毁，引发严重人道危机，产生巨大外溢影响，中方对此深表忧虑。近来，战争不但没有停止，反而愈演愈烈，并不时发生恶性袭击事件，造成严重人员伤亡，中方对此深表关切。

冲突对抗没有赢家，军事手段带不来持久和平。中国国家主席习近平近日在会见访华的外国领导人时指出，早日停火止战，寻求政治解决，符合各方利益。当前的重点是遵守“战场不外溢、战事不升级、各方不拱火”三原则，尽快推动局势降温。国际社会要为双方恢复直接对话谈判创造条件、提供助力。只有所有大国都发挥正能量而不是负能量，这场冲突才能尽早出现停火曙光。

在乌克兰问题上，中方始终主张，各国主权、领土完整都应该得到尊重，《联合国宪章》宗旨和原则都应该得到遵守，各国合理安全关切都应该得到重视，一切有利于和平解决危机的努力都应该得到支持。中方呼吁冲突当事方

展现政治意愿，相向而行，早日开启和谈。呼吁国际社会本着客观公正立场，为早日结束战争营造有利条件，发挥积极作用。呼吁有关各方共同努力，秉持共同、综合、合作、可持续的安全观，推动建立均衡、有效、可持续的欧洲安全架构。中方将继续以自己的方式积极劝和促谈，为推动乌克兰问题政治解决作出不懈努力，发挥建设性作用。

•从乌克兰危机全面升级伊始，中方就一直在为和平奔走，为促谈努力。中国领导人一再强调，为推动政治解决乌克兰危机，各国主权、领土完整都应该得到尊重，联合国宪章宗旨和原则都应该得到遵守，各国合理安全关切都应该得到重视，一切有利于和平解决危机的努力都应该得到支持。

令人担忧的是，乌克兰的战火仍在延宕，尚未看到停息的迹象。战斗每持续一天，造成的伤亡就会增加一些。冲突每持续一天，升级甚至失控的风险就会上升一些。

一段时间以来，包括中国在内的有关方面为推动乌克兰危机政治解决提出不少倡议和主张。这既是国际社会和平努力的一部分，也是为最终促成和谈过程中的重要步骤。中方希望所有这些倡议、主张、努力汇聚在一起能促进冲突当事方的和平意愿，强化国际社会劝和促谈的势头，并最终推动问题的政治解决。前不久，为鼓励和支持有助于缓和局势的努力，中国和巴西共同提出关于乌克兰危机的“六点共识”，强调对话谈判是解决危机的唯一可行出路，各方应为恢复直接对话创造条件，推动局势降温缓和，直至达成全面停火。“六点

共识”符合大多数国家的共同期盼，反映当前国际社会围绕乌克兰危机能够形成的最大公约数，也得到了世界上很多国家的响应。中方希望更多国家支持“六点共识”，共同为和平奔走。

中方所有外交努力释放的信息都是一致的，那就是劝和促谈、政治解决。历史早已证明，任何冲突的终点都是谈判桌。中方呼吁当事方展现政治意愿，相向而行，早日开启和谈。中方同时呼吁有关国家秉持客观公正立场，为此创造有利条件。特别要呼吁美国能为早日结束战争、恢复和平发挥积极作用，而不是继续加剧冲突升级，挑动阵营对抗，破坏国际团结。中方将继续同有关各方保持接触沟通，为推动政治解决危机作出不懈努力，发挥建设性作用。

•中方对乌克兰战火仍在延宕、人道局势日益严峻、外溢风险持续显现深表关切。中方呼吁冲突当事方保持理性克制，严格遵守国际人道法，避免袭击平民和民用基础设施，同时呼吁当事方尽快恢复对话接触，实现停火止战。

中方不是乌克兰危机的制造者和参与者。自冲突爆发以来，中方始终坚持劝和促谈，为政治解决乌克兰危机作出积极努力。不久前，中国和巴西共同发表了关于乌克兰危机的“六点共识”，强调对话谈判是化解危机的唯一出路，呼吁各方共同努力推动局势缓和降温，同时呼吁各方加大人道援助、反对使用核武器、反对攻击核电站、维护全球产业链供应链稳定等。乌克兰第一副外长刚刚结束访华，双方就乌克兰问题进行深入沟通，中方也向乌方详尽介绍了

“六点共识”。中方相信，“六点共识”符合大多数国家的共同期望，是当前国际社会围绕乌克兰危机能够形成的最大公约数。中方欢迎更多国家支持并加入“六点共识”，逐步扩大政治解决的积极势头，让实现和平的前景更加光明。

冲突对抗没有赢家，军事手段带不来持久和平。中方支持一切有利于和平解决乌克兰危机的努力，将继续秉持客观公正立场，致力于劝和促谈，同有关各方保持接触沟通，为政治解决危机作出不懈努力。

•建交32年来，中乌关系持续稳定发展。中方愿同乌方一道，落实好两国元首重要共识，弘扬相互尊重、真诚相待的优良传统，始终着眼两国人民的根本和长远利益，推进各领域交流合作，维护好、发展好中乌关系。

乌方珍视乌中传统友谊，恪守一个中国原则，愿进一步密切两国各层级交往，加强各领域合作，推动双边关系发展取得更多更好成果。

双方还就乌克兰危机以及共同关心的国际和地区问题交换意见。

•在乌克兰问题上，中国的立场就是劝和促谈，坚定不移，一以贯之。这一立场基于习近平主席在危机初期就提出的“四个应该”，第一条就是各国主权、领土完整应该得到尊重，同时也强调一切有利于和平解决危机的努力都应该得到支持。尽管现在和谈的条件仍不具备，但中方致力于和平的努力一刻也不会停歇。只要有一线希望就要全力去争取。中方也鼓励和支持世界上一切有助于缓和局势、实现和平的各种倡议和努力。我们重视瑞士为筹备和会所做工

作，多次向瑞方提出建设性意见，瑞士方面对此一直予以积极评价和感谢。当今世界各种会议很多，能否参加，怎么参加，中方将根据自身立场自主决定。

中方认为，在乌克兰危机上，世界现在需要发出更多客观、平衡、富有积极意义和建设性的声音。为此，中国和巴西最近联名发表了关于推动政治解决乌克兰危机的“六点共识”，强调遵守局势降温三原则，即战场不外溢、战事不升级、各方不拱火，同时呼吁各方坚持对话谈判、加大人道主义援助、反对使用核武器、反对攻击核电站、维护全球产业链供应链稳定等。

刚才我同费丹外长就此交流了意见，土耳其方面也对“六点共识”表示欢迎和赞赏。我想告诉各位的是，短短一周时间内，已有来自五大洲的45个国家，通过不同方式对“六点共识”作出积极回应，其中26个国家已确认加入或正在认真研究加入方式。俄罗斯、乌克兰两个主要当事方也对共识的大部分内容予以肯定。这再次说明“六点共识”符合大多数国家的共同期望，是当今世界的最大公约数。中方相信，参与共同呼吁的人越多，局势降温的希望就越大，冲突升级的危险就越小。支持“六点共识”的国家越多，召开真正和会的日子就越近，实现和平的前景就越光明。中方真诚欢迎更多国家支持并加入“六点共识”，让我们共同期盼和平早日到来。

•中方呼吁各方保持克制，保障包括妇女、儿童在内的所有平民安全和就医等基本人道需求。卫生问题是专业领域的技术问题，不应被政治化。世卫大

会涉及全球公共卫生领域诸多重要议题，世卫组织应继续聚焦主责主业，确保大会进程顺利。

•中国、巴西关于政治解决乌克兰危机的共识

5月23日，中共中央政治局委员、外交部长王毅在北京会见巴西总统首席特别顾问阿莫林。双方就推动政治解决乌克兰危机、呼吁局势降温深入交换意见并达成六点共识：

一、呼吁有关各方遵守局势降温“三原则”，即战场不外溢、战事不升级、各方不拱火。

二、认为对话谈判是解决乌克兰危机的唯一可行出路。各方应为恢复直接对话创造条件，推动局势降温缓和，直至达成全面停火。中巴双方支持适时召开俄乌双方认可、各方平等参与、对所有和平方案进行公平讨论的国际和会。

三、应加大对相关地区人道主义援助，防止出现更大规模的人道主义危机。应避免袭击平民和民用设施，保护妇女、儿童等平民和战俘。支持冲突当事方交换战俘。

四、反对使用大规模杀伤性武器，特别是核武器和生化武器。尽一切可能防止核扩散，避免核危机。

五、反对攻击核电站等和平核设施。各方均应遵守核安全公约等国际法，坚决避免出现人为核事故。

六、反对割裂世界，制造封闭的政治或经济集团。呼吁在能源、货币、金融、贸易、粮食安全以及保护油气管道、海底光缆、电力能源设施、光纤网络等关键基础设施安全问题上加强国际合作，维护全球产业链供应链稳定。

双方欢迎国际社会成员支持并加入以上共识，共同为推动局势降温、劝和促谈发挥建设性作用。

•美国代表在发言时对中国进行无理指责，有关言论完全不可接受。一、中方不是乌克兰危机的制造者，也不是当事方，更没有向冲突任何一方提供致命武器。中方没有也不会像美方一样刻意延长战事、从中渔利。中方的立场坦坦荡荡，就是劝和促谈、政治解决。二、中方有权同包括俄罗斯在内的世界各国开展正常经贸合作，这种合作不应受到干扰和破坏。中方对军民两用物项的出口一直有着非常严格的管制。中方敦促美方停止对中方的造谣污蔑和攻击抹黑，停止对中国企业的单边制裁和无理打压。三、国际社会对美方在乌克兰问题上的意图和表现看得清清楚楚。中方提醒美方，转移矛盾、甩锅推责不是解决乌克兰危机的正确途径。中方奉劝美方，不要借乌克兰危机推进地缘战略，挑动阵营对抗，服务自身议程。

中方在乌克兰问题上秉持客观公正立场，坚持劝和促谈、推动政治解决。中方希望有关国家不要破坏国际社会推动乌克兰危机政治解决的集体努力，多为停火止战、恢复和平发挥建设性作用。

乌克兰危机仍在延宕。大量武器弹药持续流入战场，品种和范围不断扩大，致命性和杀伤性不断上升，流失和扩散风险不断累积，令人深感担忧。武器或许可以结束战争，但带不来持久和平。冲突的起点或许各不相同，但终点都是外交谈判。中方呼吁有关各方以和平为重，以人道为重，将资源和精力集中到停火止战的外交努力上来，共同推动乌克兰危机早日得到政治解决。

- 美方的逻辑是非黑即白，这是一种寻找敌人而不是寻求和平的态度，是冷战思维的延续。“事实上，美方的冷战思维，对乌克兰危机的爆发和加剧负有不可推卸的责任。”

中方不是乌克兰危机的制造者和当事方，始终致力于劝和促谈，积极支持构建均衡、有效、可持续的欧洲安全架构。中方的客观公正立场和建设性作用，得到了国际社会广泛认同。

“解铃还需系铃人。中方奉劝美方，不要再向中方甩锅，也不要试图在中欧之间打楔子，更不要继续拱火浇油，还是为政治解决乌克兰危机做些实事。”

•一、呼吁遵守为局势降温“三原则”，即战场不外溢、战事不升级、各方不拱火。

二、对话谈判是解决乌克兰危机唯一可行出路。冲突当事方应为恢复直接对话创造条件，推动局势降温缓和，直至达成全面停火。

三、加大对相关地区人道主义援助，改善人道主义状况，防止出现更大规模的人道主义危机。冲突当事方应避免袭击平民和民用设施，保护妇女、儿童等冲突受害者，尊重战俘基本权利。支持冲突当事方交换战俘。

四、反对使用核武器和生化武器，防止核扩散，避免出现核危机。

五、反对武装攻击核电站等和平核设施，各方均应遵守核安全公约等国际法，坚决避免出现人为核事故。

六、共同支持国际能源、金融、粮贸、运输等合作，共同维护油气管道、电力能源设施、海底光缆等关键基础设施安全，确保全球产业链供应链稳定。

各方同意继续保持沟通协调，同时欢迎国际社会支持推动局势降温的努力，共同为停火止战、劝和促谈发挥建设性作用。

•乌克兰战火仍在延宕，人道局势更加严峻，外溢影响持续显现。中方对冲突复杂化、长期化感到担忧。战事持续下去，只会加重无辜平民苦难，给地区和世界带来更多难以预料的风险和挑战。

冲突战争没有赢家。政治解决是乌克兰危机唯一出路。中方再次呼吁当事方开展直接对话谈判，迈出政治解决的第一步，共同推动局势降温，尽快实现停火止战。国际社会应加大斡旋努力，为此积极创造条件。

在乌克兰问题上，中方始终秉持客观公正立场，坚持劝和促谈，主张各国主权、领土完整都应该得到尊重，《联合国宪章》宗旨和原则都应该得到遵守，各国合理安全关切都应该得到重视，一切有利于和平解决危机的努力都应该得到支持。中方将继续同各方保持沟通，为推动乌克兰危机政治解决发挥建设性作用。